

SPRAWOZDANIE FINANSOWE SPÓŁKI
WORK SERVICE
Spółka Akcyjna

za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 roku

Wrocław, 30 kwietnia 2019 roku

Spis treści

INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.	4
1. Informacje identyfikujące Spółkę.	4
Skład osobowy Zarządu Work Service SA na dzień 31 grudnia 2018	5
Skład osobowy Rady Nadzorczej Work Service SA na dzień 31 grudnia 2018	5
2. Informacje o walucie sprawozdawczej oraz zastosowanym poziomie zaokrągleń.	10
3. Czas trwania działalności Spółki.	10
4. Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem oraz zasady jego prezentacji.	11
5. Wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki wchodzi wewnętrzną jednostki organizacyjne sporządzające samodzielnie sprawozdanie finansowe.	11
6. Informacja o kontynuacji działalności Spółki.	11
7. Omówienie przyjętych zasad polityki rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzania sprawozdania finansowego w zakresie, w jakim ustawa pozostawia jednostce prawo wyboru.	14
8. Znaczące szacunki i osądy	33
SPRAWOZDANIE FINANSOWE	34
Sprawozdanie z sytuacji finansowej Work Service Spółka Akcyjna	34
Sprawozdanie z całkowitych dochodów Work Service Spółka Akcyjna	35
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych Work Service Spółka Akcyjna	35
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Work Service Spółka Akcyjna	38
Podstawowe dane ekonomiczne Spółki Work Service SA	39
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	40
Segmenty działalności	40
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	41
Nota 1. Przychody netto ze sprzedaży usług (struktura rzeczowa)	41
Nota 2. Dane o kosztach rodzajowych	41
Nota 3. Pozostałe przychody operacyjne	41
Nota 4. Pozostałe koszty operacyjne	42
Nota 5. Przychody finansowe	42
Nota 6. Koszty finansowe	42
Nota 6a. Zyski/Straty z instrumentów finansowych	43
Nota 7. Podatek dochodowy	43
Nota 8. Wartości niematerialne	44
Nota 10. Rzeczowe aktywa trwałe	47
Nota 11. Inwestycje długoterminowe	47
Nota 11. Inwestycje długoterminowe	47
Nota 12. Zapasy	49
Nota 13. Należności handlowe oraz pozostałe należności	49
Nota 14. Inne aktywa finansowe	50
Nota 15. Rozliczenia międzyokresowe	50
Nota 16. Struktura kapitału podstawowego	50
Nota 17. Struktura akcjonariatu	52
Nota 18. Pozostałe kapitały	52
Nota 19. Niepodzielony wynik finansowy	53
Nota 20. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	53
Nota 21. Inne zobowiązania długoterminowe	54
Nota 22. Zobowiązania krótkoterminowe	54

Nota 23. Kredyty i pożyczki	56
Nota 24. Kredyty według terminu wymagalności	56
Nota 25. Zysk na akcję	56
Nota 26. Długoterminowe aktywa finansowe Work Service SA	57
Nota 26. Aktywa przeznaczone do sprzedaży	57
Nota 27. Ryzyko związane z instrumentami finansowymi i sposób zarządzania ryzykiem	57
Nota 28 Transakcje z podmiotami powiązanymi	65
Nota 28.1. Transakcje z podmiotami powiązanymi osobowo	68
Nota 29. Zestawienie i objaśnienie różnic pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym, a uprzednio sporządzanymi i opublikowanymi.	69
Nota 30. Zestawienie zobowiązań pozabilansowych	69
Nota 31. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu z podziałem na grupy zawodowe.	71
Nota 32. Łączna wartość wynagrodzeń i nagród (w pieniądzu i naturze), wypłaconych lub należnych, odrębnie dla osób zarządzających i nadzorujących w spółce i z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostki (dla każdej grupy osobno).	71
Nota 33. Istotne sprawy sądowe na dzień 31 grudnia 2018 r.	71
Nota 34. Istotne zdarzenia po dacie bilansu.	72
Nota 35. Sprawozdanie finansowe skorygowane wskaźnikiem inflacji	74
Nota 36. Znaczące zmiany w sytuacji finansowej i ekonomicznej Spółki.	74
Ocena sytuacji finansowej i kapitałowej Spółki 2019.	74
Nota 37. Zmiany stosowanych zasad (polityki) rachunkowości i sposobu sporządzania sprawozdania finansowego, dokonanych w stosunku do poprzedniego roku obrotowego.	75
Nota 38. Wynagrodzenia biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłacone lub należne za badanie sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2018.	75

INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.

1. Informacje identyfikujące Spółkę.

Nazwa firmy, adres siedziby i numery telekomunikacyjne:

Nazwa firmy	Work Service
Forma prawna	Spółka Akcyjna
Adres	53-413 Wrocław ul. Gwiaździsta 66
Telefon	+48 (071) 37 10 900
Fax	+48 (071) 37 10 938
E-mail	work@workservice.pl
Strona internetowa	www.workservice.pl

Spółka została utworzona aktem notarialnym z dnia 12 grudnia 2000 roku sporządzonym w Kancelarii Notarialnej w Oleśnicy (Rep. A Nr 7712/2000). Spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym, w Rejestrze Przedsiębiorców, prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu Wydział VI Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000083941. Spółka została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 28 stycznia 2002 roku. Work Service Spółka Akcyjna jest sukcesorem Work Service Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Work Service SA działa na podstawie prawa polskiego. Podstawą działalności Spółki są przede wszystkim Kodeks Spółek Handlowych oraz regulaminy Walnego Zgromadzenia, Rady Nadzorczej i Zarządu. Work Service SA jest agencją zatrudnienia specjalizującą się w pośrednictwie pracy, w nowoczesnych rozwiązaniach kadrowych, świadcząca usługi w obszarze rekrutacji i dostarczania do klientów wykwalifikowanych pracowników, doradztwa i zarządzania zasobami ludzkimi.

Przedmiotem działalności Spółki Work Service SA jest:

1. praca tymczasowa – oferowanie pracy pracowników czasowych;
2. rekrutacja pracowników;
3. doradztwo personalne;
4. obsługa kadrowo-płacowa;
5. outsourcing.

Skład osobowy Zarządu Work Service SA na dzień 31 grudnia 2018

- Maciej Witucki - Prezes
- Paul Andrew Christodoulou - Wiceprezes
- Tomasz Ślęzak - Wiceprezes
- Iwona Szmitkowska - Wiceprezes

W dniu 23 maja 2018 r. wpłynęło do Emitenta pismo zawierające informację o rezygnacji Pana Krzysztofa Rewersa z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Work Service S.A. z dniem 23 maja 2018 r. Pan Krzysztof Rewers jako przyczynę rezygnacji wskazał przyczyny osobiste.

W dniu 23 maja 2018 r. Rada Nadzorcza Emitenta działając na podstawie § 16 ust. 2 lit. b) Statutu Spółki oraz § 14 ust. 2 lit. b) Regulaminu Rady Nadzorczej, powołała Pana Piotra Ambrozowicza do pełnienia funkcji w Zarządzie Spółki, powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu Spółki.

W dniu 15 października 2018 r. wpłynęło do Emitenta pismo zawierające informację o rezygnacji Pana Piotra Ambrozowicza z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Work Service S.A. z dniem 16 października 2018 r. Pan Piotr Ambrozowicz nie wskazał przyczyny rezygnacji.

W dniu 24 stycznia 2019 r. wpłynęło do Emitenta pismo zawierające informację o rezygnacji Pana Macieja Wituckiego z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Work Service S.A. z dniem 28 lutego 2019 r. Pan Maciej Witucki nie wskazał przyczyny rezygnacji.

W dniu 24 stycznia 2019 r. wpłynęło do Emitenta pismo zawierające informację o rezygnacji Pana Tomasza Ślęzaka z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Work Service S.A. z dniem 24 stycznia 2019 r. Pan Tomasz Ślęzak nie wskazał przyczyny rezygnacji.

W dniu 22 lutego 2019 r. Rada Nadzorcza Emitenta działając na podstawie § 16 ust. 2 lit. b) Statutu Spółki oraz §14 ust. 2 lit. b) Regulaminu Rady Nadzorczej, odwołała Panią Iwonę Szmitkowską z dotychczas pełnionej funkcji Wiceprezesa Zarządu oraz powołała Panią Iwonę Szmitkowską do pełnienia funkcji w Zarządzie Spółki, powierzając jej funkcję Prezesa Zarządu Spółki.

W dniu 22 lutego 2019 r. Rada Nadzorcza Emitenta działając na podstawie § 16 ust. 2 lit. b) Statutu Spółki oraz §14 ust. 2 lit. b) Regulaminu Rady Nadzorczej, powołała Jarosława Dymitruka do pełnienia funkcji w Zarządzie Spółki, powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu Spółki.

Skład osobowy Rady Nadzorczej Work Service SA na dzień 31 grudnia 2018

- Panagiotis Sofianos - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Tomasz Misiak - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
- Krzysztof Kaczmarczyk - Członek Rady Nadzorczej
- Everett Kamin - Członek Rady Nadzorczej
- Pierre Mellinger - Członek Rady Nadzorczej
- Piotr Maciej Kamiński - Członek Rady Nadzorczej
- Robert Ługowski - Członek Rady Nadzorczej
- Tomasz Hanczarek - Członek Rady Nadzorczej
- John Leone - Członek Rady Nadzorczej

W 2018 roku nie było zmian w składzie Rady Nadzorczej Work Service SA.

Work Service S.A. jest jednostką dominującą i sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe dla poniższych Spółek. Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku w skład Grupy Kapitałowej Work Service wchodzi następujące podmioty gospodarcze:

Spółki z udziałem kapitałowym Work Service SA - bezpośrednim					
Nazwa firmy	Siedziba	Data objęcia kontroli	Procent posiadanego przez jednostkę zależną kapitału zakładowego	Udział % jednostki zależnej w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu	Metoda konsolidacji
Finance Care Sp. z o.o.	53-413 Wrocław, ul. Gwiaździsta 66	29.12.2005	100,00%	100,00%	Pełna
Industry Personnel Services Sp. z o.o.	53-413 Wrocław, ul. Gwiaździsta 66	30.11.2003	100,00%	100,00%	Pełna
Antal Sp. z o.o.	53-413 Wrocław, ul. Gwiaździsta 66	30.04.2007	100,00%	100,00%	Pełna
Work Service International Sp. z o.o.	53-413 Wrocław, ul. Gwiaździsta 66	06.07.2006	100,00%	100,00%	Pełna
WS Support Sp. z o.o. (poprzednia nazwa: Clean Staff Sp. z o.o.)	53-413 Wrocław, ul. Gwiaździsta 66	19.02.2010	100,00%	100,00%	Pełna
Sellpro Sp. z o.o.	53-413 Wrocław, ul. Gwiaździsta 66	20.03.2009	100,00%	100,00%	Pełna
Virtual Cinema Studio Sp. z o.o.	53-413 Wrocław, ul. Gwiaździsta 66	20.12.2002	50,00%	50,00%	Nie podlega konsolidacji
Krajowe Centrum Pracy Sp. z o.o.	53-413 Wrocław, ul. Gwiaździsta 66	16.05.2011	75,00%	75,00%	Pełna
Prohuman 2004 Kft.	H-1146 Budapest, Hungaria korut 140-144.	21.12.2013	80,22,%	80,22%	Pełna
Work Express Sp. z o.o.	40-265 Katowice, ul. Murckowska 14	02.01.2014	100,00%	100,00%	Pełna
Work Service SPV Sp. z o.o.	53-413 Wrocław, ul. Gwiaździsta 66	29.01.2014	100,00%	100,00%	Pełna
Work Service Czech s.r.o.	Londýnská 730/59, Vinohrady, 120 00 Praha 2	30.01.2004	100,00%	100,00%	Pełna
Work Service East Lcc	Charków, ul. Sumska 50, rejon charkowski, województwo charkowskie, Ukraina	03.02.2017	100,00%	100,00%	Pełna
Work Service Investment Sp. z o.o.	53-413 Wrocław, ul. Gwiaździsta 66	11.01.2018	100,00%	100,00%	Pełna

Spółki powiązane przez Work Service International Sp. z o. o.

Nazwa firmy	Siedziba	Data objęcia kontroli	Procent posiadanego przez jednostkę zależną kapitału zakładowego	Udział % jednostki zależnej w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu	Metoda konsolidacji
Work Service Slovakia s.r.o.	831 03 Bratysława, Škultétyho 1	04.09.2007	53,50%	53,50%	Pełna
WorkPort24 GmbH	An den Treptowers 1 D-12435 Berlin	19.08.2011	100,00%	100,00%	Nie podlega konsolidacji

Spółki powiązane przez Antal Sp. z o. o.

Nazwa firmy	Siedziba	Data objęcia kontroli	Procent posiadanego przez jednostkę zależną kapitału zakładowego	Udział % jednostki zależnej w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu	Metoda konsolidacji
Antal International s.r.o.	Anglicka 140/20, Vinohrady, 120 00 Praha 2	19.09.2014	100,00%	100,00%	Pełna
Enloyd Kft.	H-1146 Budapest, Hungaria korut 140-144	16.02.2015	100,00%	100,00%	Pełna

Spółki powiązane przez Industry Personnel Services Sp. z o.o.

Nazwa firmy	Siedziba	Data objęcia kontroli	Procent posiadanego przez jednostkę zależną kapitału zakładowego	Udział % jednostki zależnej w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu	Metoda konsolidacji
Work Service Slovakia s.r.o.	831 03 Bratysława, Škultétyho 1	05.05.2011	46,50%	46,50%	Pełna
Krajowe Centrum Pracy Sp. z o.o.	53-413 Wrocław, Gwiaździsta 66	28.03.2013	25,00%	25,00%	Pełna

Spółki powiązane przez Work Service Slovakia s.r.o.

Nazwa firmy	Siedziba	Data objęcia kontroli	Procent posiadanego przez jednostkę zależną kapitału zakładowego	Udział % jednostki zależnej w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu	Metoda konsolidacji
Work Service Outsourcing Slovakia s.r.o.	831 03 Bratysława, Škultétyho 1	05.09.2011	100,00%	100,00%	Pełna
Work Service SK s.r.o.	831 03 Bratysława, Škultétyho 1	01.06.2016	100,00%	100,00%	Pełna
Antal International s.r.o.	831 03 Bratysława, Škultétyho 1	01.04.2016	100,00%	100,00%	Pełna

Spółki powiązane przez Prohuman 2004 Kft

Nazwa firmy	Siedziba	Data objęcia kontroli	Procent posiadanego przez jednostkę zależną kapitału zakładowego	Udział % jednostki zależnej w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu	Metoda konsolidacji
Prohuman Outsourcing Kft.	H-1146 Budapest, Hungaria korut 140-144	21.12.2013	100,00%	100,00%	Pełna
Human Existence Kft.	3525 Miskole, Arany Janos ter.1. mfsz 18.	08.07.2014	100,00%	100,00%	Pełna
Naton kadrovsko svetovanje d.o.o.	Ljubljana, Cesta 24. Junija 25, 1231 Ljubljana-Crnuce	03.12.2015	100,00%	100,00%	Pełna
HR Rent Kft	H-7624 Pecs, Ferencesek utcoja 52	10.12.2015	100,00%	100,00%	Pełna
Finance Sales Hungary Kft (Profield 2008 Kft)	2724 Újlengyel, Ady Endre utca 41	17.12.2015	100,00%	100,00%	Pełna
APT Resources&Services s.r.l.	67 Constantin Dobrogeanu Gherea Street, attic floor, office no. 1, 1 st District, Bucharest, Romania	28.02.2017	80,00%	80,00%	Pełna
APT Human Resources s.r.l.	67 Constantin Dobrogeanu Gherea Street, attic floor, office no. 1, 1 st District, Bucharest, Romania	28.02.2017	80,00%	80,00%	Pełna
APT Broker s.r.l.	67 Constantin Dobrogeanu Gherea Street, attic floor, office no. 1, 1 st District, Bucharest, Romania	28.02.2017	80,00%	80,00%	Pełna
APT Finance Broker s.r.l.	67 Constantin Dobrogeanu Gherea Street, attic floor, office no. 1, 1 st District, Bucharest, Romania	28.02.2017	80,00%	80,00%	Pełna

Spółki powiązane przez Naton kadrovsko svetovanje d.o.o.

Nazwa firmy	Siedziba	Data objęcia kontroli	Procent posiadanego przez jednostkę zależną kapitału zakładowego	Udział % jednostki zależnej w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu	Metoda konsolidacji
Naton Ljudski potencial d.o.o.	Zvonimirova 2/III, 100000 Zagreb, Croatia	03.12.2015	100,00%	100,00%	Pełna

Spółki powiązane przez Work Express Sp. z o.o.

Nazwa firmy	Siedziba	Data objęcia kontroli	Procent posiadanego przez jednostkę zależną kapitału zakładowego	Udział % jednostki zależnej w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu	Metoda konsolidacji
Outsourcing Solutions Partner Sp. z o.o.	ul. Murckowska 14, 40-265 Katowice	02.01.2014	100,00%	100,00%	Pełna
Clean24h Sp. z o.o.	ul. Bankowa 20, 42- 320 Niegowa	02.01.2014	100,00%	100,00%	Pełna
Support and Care Sp. z o.o.	ul. Warszawska 1, 42- 350 Koziegłowy	02.01.2014	100,00%	100,00%	Pełna

Workbus Sp. z o.o.	Batalionów Chłopskich 8, 42-425 Kroczyce	02.01.2014	100,00%	100,00%	Pełna
--------------------	--	------------	---------	---------	-------

Spółki powiązane przez Work Service Gmbh & Co.KG

Nazwa firmy	Siedziba	Data objęcia kontroli	Procent posiadanego przez jednostkę zależną kapitału zakładowego	Udział % jednostki zależnej w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu	Metoda konsolidacji
IT Kontrakt Gmbh	An den Treptowers 1 D-12435 Berlin	05.04.2012	100,00%	100,00%	Pełna
Work Service 24 Gmbh	An den Treptowers 1 D-12435 Berlin	23.08.2011	100,00%	100,00%	Pełna
Work Service Deutschland Gmbh	Mainzer Strasse 178, 67547 Worms	26.06.2014	100,00%	100,00%	Pełna
Work Service Outsourcing Deutschland Gmbh	Domhof 8, 48268 Greven	26.06.2014	100,00%	100,00%	Pełna
Work Service GP Gmbh	Gauermanngasse 2 1010 Wiedeń	24.03.2014	100,00%	100,00%	Pełna
Enloyd GmbH	Berlin, An den Treptowers 1, 12435	21.11.2014	100,00%	100,00%	Pełna

Spółki powiązane przez Work Service SPV Sp. z o.o.

Nazwa firmy	Siedziba	Data objęcia kontroli	Procent posiadanego przez jednostkę zależną kapitału zakładowego	Udział % jednostki zależnej w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu	Metoda konsolidacji
Work Service Gmbh & Co.KG	c/o CMS Hasche Sigle, Breite Str. 3, 40213 Düsseldorf	26.06.2014	100,00%	100,00%	Pełna

Spółki powiązane przez Work Service Deutschland GmbH

Nazwa firmy	Siedziba	Data objęcia kontroli	Procent posiadanego przez jednostkę zależną kapitału zakładowego	Udział % jednostki zależnej w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu	Metoda konsolidacji
Work Service Fahrschule Gmbh	Domhof 8, 48268 Greven	29.07.2015	100,00%	100,00%	Pełna

Spółki powiązane przez Krajowe Centrum Pracy Sp. z o.o.

Nazwa firmy	Siedziba	Data objęcia kontroli	Procent posiadanego przez jednostkę zależną kapitału zakładowego	Udział % jednostki zależnej w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu	Metoda konsolidacji
Kariera.pl Sp. z o.o.	53-413 Wrocław, ul. Gwiaździsta 66	03.11.2016	49,00%	49,00%	Pełna

Spółki powiązane przez Profield 2008 Kft

Nazwa firmy	Siedziba	Data objęcia kontroli	Procent posiadanego przez jednostkę zależną kapitału zakładowego	Udział % jednostki zależnej w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu	Metoda konsolidacji
Finance Care Hungary Pénzügyi Tanácsadó Kft	H-1146 Budapest, Hungária krt. 140-144, HU25790722	08.11.2016	100,00%	100,00%	Pełna

Podmiotami zależnymi od Spółki Dominującej są podmioty objęte konsolidacją sprawozdań finansowych, tj. wszystkie spółki Grupy Kapitałowej za wyjątkiem Spółki Virtual Cinema Studio sp. z o.o i WorkPort24 GmbH

Z uwagi na fakt, iż Work Service SA nie posiada nad spółką Virtual Cinema Studio sp. z o.o. kontroli rozumianej zgodnie z § 19 MSSF 3, jako „zdolność do kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki lub przedsięwzięciem w celu osiągnięcia korzyści z jej działalności” nie konsoliduje jej metodą nabycia. Z kolei zastosowanie zasady istotności, o której mowa § 31 MSR 1, powoduje wyłączenie tej spółki z konsolidacji metodą praw własności jako podmiotu zależnego.

Fakt wyłączenia wyżej wymienionej spółki z konsolidacji nie wpływa na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie sprawozdania finansowego.

W przypadku spółki WorkPort24 GmbH zastosowanie zasady istotności, o której mowa § 31 MSR 1, powoduje wyłączenie tej spółki z konsolidacji metodą praw własności jako podmiotu zależnego.

2. Informacje o walucie sprawozdawczej oraz zastosowanym poziomie zaokrągleń.

Sprawozdanie finansowe sporządzono w złotych polskich.

Średnie kursy wymiany złotego w okresach objętych sprawozdaniem finansowym i porównywalnymi danymi finansowymi, w stosunku do EURO, ustalanych przez NBP, w szczególności:

- Kursu na ostatni dzień każdego okresu.
- Kursu średniego w każdym okresie, obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie a w uzasadnionych przypadkach obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień okresu go poprzedzającego.
- Najwyższego i najniższego kursu w każdym okresie:
 - kurs obowiązujący na ostatni dzień każdego okresu:
 - 31.12.2017r. kurs ogłoszony przez NBP – 4,1709 zł
 - 31.12.2018r. kurs ogłoszony przez NBP – 4,3000 zł
 - kurs średni w każdym okresie, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie:
 - 2017 roku – 4,2447 zł
 - 2018 roku – 4,2669 zł

4. Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	31 grudnia 2017	31 grudnia 2018
GBP	4,7001	4,7895
CZK	0,1632	0,1673
RON	0,8953	0,9229
RUB	0,0604	0,0541
EUR	4,1709	4,3000
USD	3,4813	3,7597

3. Czas trwania działalności Spółki.

Czas trwania działalności Spółki jest nieograniczony.

4. Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem oraz zasady jego prezentacji.

Rokiem obrotowym spółki Work Service SA jest rok kalendarzowy.

Sprawozdanie finansowe obejmuje okres od dnia 01.01 do 31.12.2018 roku.

Sprawozdanie zawierające dane porównywalne zostało sporządzone za okres od 01.01 do 31.12.2017 roku.

5. Wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki wchodzi wewnętrzną jednostki organizacyjne sporządzające samodzielnie sprawozdanie finansowe.

Spółka nie posiada wewnętrznych jednostek organizacyjnych sporządzających samodzielnie sprawozdania finansowe.

6. Informacja o kontynuacji działalności Spółki.

OPIS STRATEGICZNY

Jednostkowe sprawozdanie Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Spółkę przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia, na który sporządzono sprawozdanie finansowe.

I. Istotne czynniki mające wpływ na działalność Spółki w 2018 roku.

W 2018 roku szereg czynników miało wpływ na działalność oraz ocenę sytuacji finansowej i kapitałowej Spółki, wśród których można wyróżnić następujące:

W zakresie działalności finansowej i inwestycyjnej:

1) Dokończenie transakcji sprzedaży grupy Exact oraz spłatę 49% długu bankowego;

W dniu 31 października 2018 roku Spółka dokonała sprzedaży wszystkich posiadanych akcji w Spółce Exact Systems S.A. oraz wszystkich udziałów w Spółce Exact Systems GmbH. Łączne wynagrodzenie Spółki z tytułu tej transakcji wyniosło 155.260.000 PLN. Spółka nabyła pakiet większościowy Exact Systems w roku 2007 za kwotę ok. 9.000.000 PLN

Ponadto w dniu 6 grudnia 2018 roku Spółka zawarł z kupującym grupę Exact aneks na podstawie którego strony uzgodniły, że odroczone część ceny za akcje Exact Systems S.A. która miała zostać zapłacona po 9 miesiącach od daty zamknięcia transakcji, zostanie zapłacona w dwóch transzach, pierwsza, w kwocie 10.000.000 PLN nie później niż do 7 grudnia 2018 roku, a druga, w kwocie 700.000 PLN do 14 stycznia 2019 roku, pod warunkiem utrzymania świadczenia przez Spółkę określonych usług na rzecz Exact Systems S.A. przed 14 stycznia 2019 roku. Jednocześnie strony uzgodniły, że kwota odroczonej części ceny za akcje Spółki, zostanie zmniejszona z kwoty 13.000.000 PLN do kwoty 10.700.000 PLN.

Wpływy z transakcji w kwocie 104.000.000 PLN zostały przeznaczone przez Spółkę na spłatę istotnej części zadłużenia (49%) w stosunku do konsorcjum banków finansujących Spółkę. Sprzedaż Exact Systems była kontynuacją przyjętej przez Zarząd Spółki strategii dostosowywania struktury finansowania Grupy i jej stopniowego oddłużania poprzez sprzedaż aktywów.

2) Zawarcie Porozumienia z Obligatariuszami oraz podpisanie aneksu nr 4 z bankami;

W dniu 6 grudnia 2018 r. Spółka oraz jej wybrane spółki zależne zawarły warunkowe porozumienie z wszystkimi obligatariuszami instytucjonalnymi obligacji serii T, serii W oraz serii Y wyemitowanych przez Spółkę. W dniu 10 grudnia 2018 r. Spółka w całości zrealizowała warunkowe porozumienie zawarte dnia 6 grudnia 2018 r. oraz zakończyła proces restrukturyzacji i refinansowania obligacji.

W ramach postanowień warunków emisji obligacji Spółka zobowiązała się do działań restrukturyzacyjnych obejmujących m.in.:

- utrzymanie dla Spółki oraz polskich podmiotów zależnych Spółki aktywnych limitów faktoringowych w łącznej wysokości co najmniej 55.000.000 PLN;
- konwersję zobowiązań Work Service Czech s.r.o., Work Service Slovakia, s.r.o., Work Service SK, s.r.o., Work Service Outsourcing Slovakia s.r.o. wobec innych spółek z Grupy na kapitał;
- rozpoczęcie procesu sprzedaży Work Service Czech s.r.o., Work Service Slovakia, s.r.o., Work Service SK, s.r.o., Work Service Outsourcing Slovakia s.r.o. w ramach określonego harmonogramu.

Wpływy ze sprzedaży wyżej wymienionych spółek mają zabezpieczać wykup wszystkich wyemitowanych przez Spółkę obligacji.

W dniu 10 grudnia 2018 r. wypełniono wszystkie warunki wejścia w życie aneksu nr 4 zawartego w dniu 5 grudnia 2018 r. do umowy kredytowej z dnia 18 listopada 2015 r. z Bankiem BGŻ BNP Paribas S.A., Bankiem Millennium S.A., Santander Bank Polska S.A. oraz Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.

Zawarcie aneksu w dniu 5 grudnia 2018 r. wieńczyło kompleksowe negocjacje zmian większości istotnych warunków umowy kredytowej.

Wejście w życie aneksu było uzależnione od spełnienia szeregu warunków, w tym przede wszystkim:

- przekazania kredytodawcom przez Spółkę potwierdzeń od faktorów, potwierdzających lub uprawdopodobniających, że łączna kwota limitów faktoringowych udostępnionych polskim podmiotom Grupy Kapitałowej, bezpośrednio po wejściu w życie Aneksu, będzie nie niższa niż 55.000.000 PLN; oraz
- zakończenia procesu restrukturyzacji lub refinansowania wyemitowanych przez Spółkę obligacji opisanego powyżej.

W wyniku wejścia w życie aneksu nr 4 do umowy kredytowej doszło do szeregu istotnych i korzystnych dla Spółki zmian w Umowie Kredytowej, w tym, m.in.:

- dzień spłaty został przedłużony z 10 grudnia 2018 r. do dnia 31 marca 2020 r.;
- w okresie do dnia spłaty kredytu Spółka nie jest zobowiązana do jakiegokolwiek harmonogramowej amortyzacji kredytów;
- w całym okresie finansowania Spółka może korzystać z limitów kredytów obrotowych w ramach Umowy Kredytowej do wysokości 110.350.000 PLN (tj. całości limitów kredytowych pozostałych po dokonanej spłacie 104.000.000 PLN kredytów ze środków pochodzących ze sprzedaży Exact Systems S.A.);
- oprocentowanie kredytu zostało obniżone do WIBOR 1M powiększony o marżę w wysokości 100 bps w stosunku rocznym płatną na bieżąco oraz dodatkowe 100 bps marży płatne dopiero w dniu ostatecznej spłaty;
- zostały usunięte wszelkie zobowiązania dot. utrzymania wskaźników finansowych na określonych poziomach, a dotychczasowe wskaźniki finansowe będą raportowane wyłącznie dla celów informacyjnych;
- kredytodawcy zgodzili się, iż do momentu złożenia ewentualnego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytowej wobec Kredytobiorcy, przypadki naruszenia nie będą umożliwiały kredytodawcom obniżenia, zablokowania lub anulowania udostępnionych kredytów obrotowych;
- kredytodawcy bezwarunkowo i nieodwołalnie uchylili wskazane w aneksie dotychczasowe przypadki naruszenia umowy kredytowej, zrzekli się swoich uprawnień na gruncie Umowy Kredytowej, wynikających z wystąpienia takich dotychczasowych przypadków naruszenia, w tym dot. wskaźników finansowych określonych w Umowie Kredytowej;

Jednocześnie Spółka zobowiązała się w aneksie nr 4 do umowy kredytowej do szeregu działań restrukturyzacyjnych, obejmujących m.in. sprzedaż Grupy Prohuman 2004 Kft w ramach określonego harmonogramu.

W ocenie Zarządu Spółki wpływy ze sprzedaży tego podmiotu powinny w całości zabezpieczać spłatę istniejącego zadłużenia bankowego.

3) Rozpoczęcie w 2018 roku negocjacji z ZUS;

Po wejściu opisanego powyżej aneksu nr 4 do umowy kredytowej w życie Spółka rozpoczęła negocjacje dotyczące spłaty zaległych zobowiązań publiczno-prawnych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Negocjacje zakończyły się powodzeniem i w dniu 28 lutego 2019 r. Spółka zawarła układ ratalny z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) dotyczący zaległych zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne o wartości 59 170 317,43 zł. Zgodnie z układem, zobowiązania z tytułu składek zostaną spłacone w całości w 10 ratach między marcem a grudniem 2019 r.

4) Zmianę podmiotów dostarczających usługi faktoringu w IV kwartale 2018 roku;

W dniu 30 listopada podpisano z Santander Factoring Sp. z o.o. porozumienia o rozwiązaniu Umów Faktoringowych oraz rozliczeniu całości zadłużenia Spółki oraz jednostek zależnych od Spółki wobec Santander Factoring Sp. z o.o. z tytułu umów faktoringowych z dnia 23 listopada 2015 roku.

W dniu 4 grudnia 2018 r. Spółka oraz jednostki zależne od Spółki podpisały umowy faktoringowe z Bibby Financial Services Sp. z o.o. na czas nieokreślony w kwocie limitu wynoszącego łącznie 14 000 000 zł.

W konsekwencji tej umowy Spółka uzyskała w grudniu 2018 roku limity faktoringowe przekraczające wymaganą w aneksie nr 4 do umowy kredytowej, kwotę 55.000.000 zł.

W zakresie przychodów i wyników z działalności operacyjnej Spółki:

1) Spadek przychodów ze sprzedaży;

Spółka odnotowała 1,4% spadek obrotów w 2018 roku w porównaniu do roku poprzedniego, co wynikało w istotnym stopniu z realizowanej restrukturyzacji zadłużenia i większej koncentracji działań Spółki i jej kluczowych pracowników na działalności finansowej i inwestycyjnej w IV kwartale 2018 niż rozwoju działalności operacyjnej.

2) Rozpoznanie w rocznym wyniku z działalności operacyjnej Spółki szeregu zdarzeń o nietypowym charakterze.

Zarząd Spółki zwraca jednocześnie uwagę że wyniki z działalności operacyjnej Spółki są obciążone szeregiem zdarzeń jednorazowych i odpisów. W związku z tym wyniki z działalności operacyjnej po korekcie o te zdarzenia mogą prezentować inny obraz finansowy Spółki.

Informacje o nietypowych zdarzeniach rozpoznanych w wyniku z działalności operacyjnej Spółki przedstawiono w nocie 36 niniejszego sprawozdania („Znaczące zmiany w sytuacji finansowej i ekonomicznej Spółki”).

II. Ocena sytuacji finansowej i kapitałowej Spółki

Opisane w niniejszym rozdziale czynniki i zdarzenia pozwoliły istotnie oddłużyć Spółkę oraz kontynuować jej działalność na perspektywicznym rynku usług personalnych.

Pomimo zrealizowanych w IV kwartale działań restrukturyzacyjnych, w ocenie Zarządu Spółka nadal znajduje się w trudnej sytuacji do czasu pełnej spłaty wszystkich istniejących zobowiązań publiczno-prawnych związanych z zawartym układem z ZUS, istniejących zobowiązań kredytowych oraz obligacyjnych.

W związku z powyższym, Spółka kontynuuje w najbliższych kwartałach realizację przyjętej strategii restrukturyzacyjnej opartej obecnie na czterech filarach:

1) Realizacja transakcji sprzedaży grupy Prohuman 2004 kft oraz spółek czeskich i słowackich, a w konsekwencji całkowita redukcja istniejącego długu kredytowego i obligacyjnego;

Jednocześnie Spółka rozważa wspólnie z udziałowcem mniejszościowym Prohuman 2004 kft proces zorganizowanej sprzedaży aktywa węgierskiego z przeznaczeniem środków pozyskanych w wyniku transakcji na redukcję zadłużenia bankowego oraz zobowiązań wobec udziałowcy mniejszościowego Prohuman 2004 kft.

Spółka rozpoczyna również przygotowania do sprzedaży spółek czeskich i słowackich, z których wpływy mają zaspokoić zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji. Doradcą w procesie sprzedaży aktywów czeskich i słowackich w drodze konkursu ofert został Blackwood.

2) Przegląd opcji strategicznych oraz pozyskanie finansowania umożliwiającego poprawę kapitału obrotowego Spółki;

W dniu 21 marca 2019 roku Spółka podjęła decyzję o rozpoczęciu przeglądu opcji strategicznych mający na celu wybór najkorzystniejszego sposobu realizacji długoterminowej strategii Spółki.

W ramach aktualizacji strategii Spółka planuje analizę w następujących obszarach:

- działalności inwestycyjnej, w szczególności dalszych dezinvestycji oraz potencjalnych nowych inwestycji wzmacniających realizację strategii,
- zadłużenia Spółki, w tym spłaty lub refinansowania kredytów bankowych i długu obligacyjnego Spółki,
- alternatywnych źródeł finansowania Spółki, w szczególności emisji akcji, warrantów, obligacji, obligacji zamiennych na akcje lub innych instrumentów kapitałowych.

Celem profesjonalnej obsługi procesu restrukturyzacji zadłużenia oraz przeglądu opcji strategicznych, a następnie pozyskania finansowania Zarząd Spółki kontynuuje współpracę w oparciu o zawartą w 2018 roku umowę z doradcą finansowym, który wspiera Zarząd m.in. w rozmowach, negocjacjach z wierzycielami oraz instytucjami i podmiotami zainteresowanymi udzieleniem różnych form finansowania Spółce. Spółka planuje również nawiązać współpracę z domem maklerskim.

Pozyskanie dodatkowego finansowania w 2019 roku umożliwiłoby poprawę kapitału obrotowego, a w konsekwencji dalszą możliwość zwiększania przychodów ze sprzedaży.

3) Wykorzystanie perspektywicznego rynku usług personalnych przy coraz niższym poziomie zredukowanych kosztów stałych;

W związku z ustabilizowaną sytuacją w obszarze zadłużenia kredytowego oraz obligacyjnego Zarząd Spółki oraz jej kluczowi pracownicy mogą w dużo większym stopniu koncentrować swoją uwagę na podstawowej działalności operacyjnej.

Intencją Zarządu Spółki jest wykorzystanie w 2019 roku efektu dźwigni operacyjnej (wzrost obrotów niepowodujący wzrostu kosztów stałych), również dzięki zmniejszeniu bazy kosztów stałych po zrealizowanych procesach deinvestycyjnych i restrukturyzacyjnych skutecznie przeprowadzonych w IV kwartale 2018 roku oraz automatyzacji procesów operacyjnych w podstawowym profilu działalności Spółki.

Ponadto, Zarząd Spółki zwraca uwagę na następujące pozytywne czynniki rynkowe mogące istotnie wpływać na działalność Spółki w kolejnych kwartałach:

- Stale utrzymujący się wysoki popyt na usługi personalne, w szczególności zapotrzebowanie klientów na pracowników,
- Przewaga popytu nad podażą w segmencie działalności Work Service co przekłada się na możliwości poprawy rentowności,
- Rosnące wynagrodzenia oraz w rezultacie pełen koszt personalny mające bezpośredni wpływ na poziom przychodów Spółki będący ich pochodną,
- Rosnący popyt na wysokomarżowe usługi transgranicznej wymiany pracowników w Europie Środkowej.

4) Uzupelnianie limitów faktoringowych wraz ze wzrostem obrotów;

Wraz ze wzrostem sprzedaży Zarząd Spółki będzie zmuszony prowadzić rozmowy z nowymi instytucjami finansowymi celem pozyskania dodatkowych limitów faktoringowych. Z uwagi na duże zaangażowanie środków pieniężnych w kapitał obrotowy w branży w której działa Spółka, faktoring jest jednym z najistotniejszych instrumentów finansowych umożliwiających wzrost obrotów podmiotom działającym na rynku usług personalnych.

W opinii Zarządu opisane czynniki oraz realizowana strategia stwarzają realną szansę: i) pełnego oddłużenia Spółki w perspektywie kilku kwartałów, ii) pozyskania nowego finansowania w 2019 roku z przeznaczeniem na poprawę kapitału obrotowego oraz iii) stopniowej poprawy wyników finansowych Spółki.

Zarząd dokłada wszelkich starań aby przedstawiona strategia mogła się w pełni zrealizować, a rozpoczęta w 2018 roku restrukturyzacja długu Spółki mogła skutecznie dokończyć. Jednocześnie Zarząd jest świadomy, że nie wszystkie czynniki mające wpływ na powodzenie procesu restrukturyzacji zadłużenia Spółki zależą od starań i decyzji Zarządu.

7. Omówienie przyjętych zasad polityki rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzania sprawozdania finansowego w zakresie, w jakim ustawa pozostawia jednostce prawo wyboru.

a) Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską (UE), a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 roku poz. 351) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych.

Sprawozdanie finansowe za rok 2018 zawiera:

- 1) informację dodatkową przyjętych zasadach rachunkowości;
- 2) sprawozdanie z sytuacji finansowej;
- 3) sprawozdanie z całkowitych dochodów;
- 4) sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym;
- 5) sprawozdanie z przepływów pieniężnych;
- 6) dodatkowe informacje i objaśnienia.

Za sporządzenie sprawozdania odpowiedzialny jest Zarząd Spółki.

b) Stosowane zasady rachunkowości

Sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego. Najistotniejsze ze stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości zostały zaprezentowane poniżej.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do użytkowania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe podlegają amortyzacji metodą liniową w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności. Przyjęte przez Spółkę stawki amortyzacyjne prezentują się następująco:

- Budynki i budowle: stawki amortyzacyjne 2,5% - 10%
- Maszyny i urządzenia: 10% - 50%
- Środki transportu: 20% - 33%
- Pozostałe środki trwałe: 20% - 30%

Jeżeli przy sporządzaniu sprawozdania finansowego zaistniały okoliczności, które wskazują na to, że wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych może nie być możliwa do odzyskania, dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości. Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości, a wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tych aktywów bądź ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których te aktywa należą jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej. Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów. W przypadku składnika aktywów, który nie generuje wpływów pieniężnych w sposób znacząco samodzielny, wartość odzyskiwalna jest ustalana dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego ten składnik należy. Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego roku obrotowego.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związane z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających znacznego okresu w celu doprowadzenia ich do użytkowania są kapitalizowane jako część kosztu nabycia lub wytworzenia do momentu, w którym aktywa te są gotowe do użytkowania lub sprzedaży. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia.

Leasing

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są aktywowane na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są podzielone na koszty finansowe i spłatę rat kapitałowych (przy uwzględnieniu stałej stopy procentowej w odniesieniu do zobowiązania). Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Używane na podstawie umów leasingu finansowego środki trwałe podlegają amortyzacji według zasad używanych do własnych składników majątku. Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, klasyfikowane są jako umowy leasingu operacyjnego.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i/lub odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany

w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych ocenia się co roku, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia

Aktywa trwałe i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowane są w osobnej pozycji aktywów obrotowych. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań krótkoterminowych.

Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która powoduje powstanie aktywa finansowego u jednej strony i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej strony.

Spółka klasyfikuje instrumenty finansowe hierarchicznie, zgodnie z trzema głównymi poziomami wyceny według wartości godziwej, odzwierciedlającymi podstawę przyjętą do wyceny każdego z instrumentów. Hierarchia wartości godziwej kształtuje się następująco:

Poziom 1 - ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań (np. notowane akcje i obligacje),

Poziom 2 - ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych - ustalone bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach) - np. większość instrumentów pochodnych,

Poziom 3 - ceny nie pochodzące z aktywnych rynków.

Pozycja instrumentu finansowego w hierarchii wartości godziwej jest uzależniona od najniższej podstawy wyceny wpływającej na ustalenie jego wartości godziwej.

Aktywa finansowe Spółka klasyfikuje do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzielone są na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Podstawę dokonania klasyfikacji stanowi cel nabycia aktywów finansowych oraz ich charakter. Spółka określa klasyfikacje swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy.

Aktywa finansowe

Aktywa oraz zobowiązania finansowe wyceniane są według zasad przedstawionych poniżej.

Aktywa finansowe (zasady obowiązujące do 31 grudnia 2017 roku)

Aktywa finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. Początkowa wycena powiększana jest o koszty transakcji z wyjątkiem aktywów finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne ewentualnego zbycia składnika aktywów nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to aktywo finansowe wynika.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych). W przypadku instrumentów zaliczonych do dostępnych do sprzedaży, przy ustalaniu, czy nastąpiła utrata wartości, bierze się pod uwagę między innymi znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej kosztu.

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o ewentualną utratę wartości. Jeżeli przy sporządzaniu sprawozdania finansowego zaistniały okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa udziałów może nie być odzyskiwalna, dokonywana jest analiza udziałów pod kątem ewentualnej utraty wartości. Jeżeli wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tych udziałów jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej. Przy ustalaniu wartości odzyskiwalnej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów. Ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji kosztów finansowych.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy aktywów: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu jeżeli nabyty został w celu sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym o dodatniej wartości godziwej.

W Spółce do tej kategorii należą przede wszystkim instrumenty pochodne (Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) oraz instrumenty dłużne lub kapitałowe, które zostały nabyte w celu ich odsprzedaży w krótkim terminie.

Aktywa zaliczone do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się stosując notowania giełdowe, a w przypadku ich braku odpowiednie techniki wyceny, które obejmują: wykorzystanie cen niedawno zawartych transakcji lub cen ofertowych, porównanie do podobnych instrumentów, modele wyceny opcji. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. W zależności od ich terminu wymagalności zalicza się je do aktywów trwałych (aktywa wymagalne w terminie powyżej 1 roku od dnia sprawozdawczego) lub obrotowych (aktywa wymagalne w terminie do 1 roku od dnia sprawozdawczego). Pożyczki i należności są wyceniane na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu. Do grupy tej Spółka zalicza głównie należności handlowe oraz depozyty bankowe i inne środki pieniężne jak również pożyczki i nabyte, nienotowane instrumenty dłużne, niezaliczone do pozostałych kategorii aktywów finansowych.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie zapadalności, co do których Spółka posiada zamiar i możliwość utrzymywania do upływu zapadalności. Spółka zalicza do tej kategorii wyłącznie notowane instrumenty dłużne o ile nie zostały uprzednio zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy lub do aktywów finansowych

dostępnych do sprzedaży. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to instrumenty finansowe, inne niż instrumenty pochodne, wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do aktywów dostępnych do sprzedaży Spółka zalicza głównie instrumenty dłużne nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych, o ile instrumenty te nie zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na zamiar krótkiego ich utrzymywania w Spółce. Ponadto Spółka kwalifikuje do tej kategorii inwestycje kapitałowe nie objęte obowiązkiem konsolidacji.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile nie istnieje zamiar zbycia inwestycji w ciągu 1 roku od dnia bilansowego lub do aktywów obrotowych – w przeciwnym wypadku. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a zyski i straty (za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości) ujmowane są w kapitale własnym.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. W początkowej wycenie uwzględniane są koszty transakcji z wyjątkiem zobowiązań finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne wyzbycia się składnika zobowiązań finansowych nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie tych zobowiązań. Składnik zobowiązań finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to zobowiązanie finansowe wynika.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy zobowiązań: zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu są to zobowiązania, które: zostały zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których można potwierdzić generowanie krótkoterminowych zysków lub też stanowią instrumenty pochodne.

W Spółce do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy należą przede wszystkim instrumenty pochodne (Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) o ujemnej wartości godziwej. Zobowiązania zaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe zobowiązania finansowe, niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zalicza się do zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Do kategorii tej Spółka zalicza zaciągnięte kredyty oraz dłużne papiery wartościowe.

Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne ujmuje się w wartości godziwej na dzień zawarcia kontraktu, a następnie przeszacowuje do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wynikowy zysk lub stratę ujmuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat, chyba że dany instrument pochodny pełni funkcję zabezpieczenia. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego. Spółka definiuje określone instrumenty pochodne jako zabezpieczenia wartości godziwej wykazanych aktywów i zobowiązań lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań (zabezpieczenia wartości godziwej), zabezpieczenia wysoce prawdopodobnych transakcji prognozowanych, zabezpieczenia od ryzyka różnic kursowych uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań (zabezpieczenia przepływów pieniężnych) lub też jako zabezpieczenia inwestycji netto w jednostki działające za granicą. Instrumenty prezentuje się jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe, jeśli okres pozostały do wymagalności instrumentu przekracza 12 miesięcy i nie przewiduje się, że zostanie on zrealizowany lub rozliczony w ciągu 12 miesięcy. Pozostałe instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa obrotowe lub zobowiązania krótkoterminowe.

Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,

- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do rachunku zysków i strat,
- wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Aktywa finansowe (zasady obowiązujące od 1 stycznia 2018 roku)

Na dzień nabycia Spółka wycenia aktywa finansowe w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej uiszczonej zapłaty. Koszty transakcji Spółka włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów finansowych, poza kategorią aktywów wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik. Wyjątkiem od tej zasady są należności z tytułu dostaw i usług, które Grupa wycenia w ich cenie transakcyjnej w rozumieniu MSSF 15, przy czym nie dotyczy to tych pozycji należności z tytułu dostaw i usług, których termin płatności jest dłuższy niż rok i które zawierają istotny komponent finansowania zgodnie z definicją z MSSF 15.

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, Spółka klasyfikuje z podziałem na:

- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz
- instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Kategorie te określają zasady wyceny na dzień bilansowy oraz ujęcie zysków lub strat z wyceny w wyniku finansowym lub w pozostałych całkowitych dochodach. Spółka dokonuje klasyfikacji aktywów finansowych do kategorii na podstawie modelu biznesowego funkcjonującego w Spółce w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz wynikających z umowy przepływów pieniężnych charakterystycznych dla składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki (i nie zostały wyznaczone w momencie początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez wynik):

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są wyłącznie spłatą kwoty głównej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie Grupa zalicza:

- pożyczki,
- należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (z wyłączeniem tych, dla których nie stosuje się zasad MSSF 9),
- dłużne papiery wartościowe,

Wycena krótkoterminowych należności odbywa się w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta. Zyski i straty z aktywów finansowych ujmowane w wyniku, w tym różnice kursowe, prezentowane są jako przychody lub koszty finansowe.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są wyłącznie spłatą kwoty głównej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty.

Przychody z tytułu odsetek, zyski i straty z tytułu utraty wartości oraz różnice kursowe związane z tymi aktywami obliczane są i ujmowane w wyniku finansowym w taki sam sposób, jak ma to miejsce w przypadku aktywów finansowych wycenianych w

zamortyzowanym koszcie. Pozostałe zmiany wartości godziwej tych aktywów ujmowane są przez pozostałe całkowite dochody. W momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody skumulowane zyski lub straty rozpoznane wcześniej w pozostałych całkowitych dochodach podlegają przeklasyfikowaniu z kapitału do wyniku.

W okresie sprawozdawczym Spółka nie posiadała aktywów finansowych kwalifikujących się do tej kategorii wyceny.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik, jeżeli nie spełnia kryteriów wyceny w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz nie jest instrumentem kapitałowym wyznaczonym w momencie początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Ponadto do tej kategorii Spółka zalicza aktywa finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez wynik ze względu na spełnienie kryteriów określonych w MSSF 9.

Do tej kategorii zaliczane są:

- wszystkie instrumenty pochodne, za wyjątkiem pochodnych instrumentów zabezpieczających ujmowanych zgodnie z rachunkowością zabezpieczeń,
- akcje i udziały spółek innych niż spółki zależne i stowarzyszone.

Instrumenty należące do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej, a skutki wyceny ujmowane są w wyniku odpowiednio w pozycji „Przychody finansowe” lub „Koszty finansowe”. Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych określone są przez zmianę wartości godziwej ustalonej na podstawie bieżących na dzień bilansowy cen pochodzących z aktywnego rynku lub na podstawie technik wyceny, jeżeli aktywny rynek nie istnieje.

Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody obejmują inwestycje w instrumenty kapitałowe niebędące aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu ani warunkową zapłatą w ramach połączenia przedsięwzięć, w odniesieniu do których w momencie początkowego ujęcia Spółka dokonała nieodwołalnego wyboru dotyczącego przedstawiania w pozostałych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej tych instrumentów. Wyboru tego Grupa dokonuje indywidualnie i odrębnie w odniesieniu do poszczególnych instrumentów kapitałowych.

Skumulowane zyski lub straty z wyceny w wartości godziwej, uprzednio rozpoznane przez pozostałe całkowite dochody, nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku w żadnych okolicznościach, włączając zaprzestanie ujmowania tych aktywów. Dywidendy z instrumentów kapitałowych zaliczonych do tej kategorii ujmowane są w wyniku w pozycji „Przychodów finansowych” po spełnieniu warunków rozpoznania przychodów z tytułu dywidend określonych w MSSF 9, chyba, że dywidendy te w oczywisty sposób stanowią odzyskanie części kosztów inwestycji.

Aktywa finansowe zaliczone do kategorii wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ze względu na model biznesowy i charakter przepływów z nimi związanych podlegają ocenie na każdy dzień bilansowy w celu ujęcia oczekiwanych strat kredytowych, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości. Sposób dokonywania tej oceny i szacowania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych różni się dla poszczególnych klas aktywów finansowych:

- Dla należności z tytułu dostaw i usług Spółka stosuje uproszczone podejście zakładające kalkulację odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla całego okresu życia instrumentu. Szacunki odpisów są dokonywane na zasadzie zbiorowej, a należności zostały pogrupowane według okresu przeterminowania. Szacunek odpisu jest oparty przede wszystkim o historycznie kształtujące się przeterminowania i powiązanie zalegania z faktyczną spłatalnością.
- W odniesieniu do pozostałych klas aktywów, w przypadku instrumentów, dla których wzrost ryzyka kredytowego od pierwszego ujęcia nie był znaczący lub ryzyko jest niskie, Spółka zakłada ujęcie w pierwszej kolejności strat z niewykonania zobowiązania dla okresu kolejnych 12 miesięcy. Jeśli wzrost ryzyka kredytowego od momentu jego początkowego ujęcia był znaczny, ujmuje się straty odpowiednio dla całego życia instrumentu. Spółka przyjęła, że znaczny wzrost ryzyka następuje, kiedy przeterminowanie płatności przekracza 90 dni, a niewykonanie zobowiązania następuje, kiedy przeterminowanie wynosi 180 dni.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, wykazywane są w następujących pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej:

- Kredyty i pożyczki,
- Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych,
- Inne zobowiązania finansowe,
- Zobowiązania handlowe
- Inne zobowiązania.

Na dzień nabycia Spółka wycenia zobowiązania finansowe w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej otrzymanej kwoty. Koszty transakcji Spółka włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich zobowiązań finansowych, poza kategorią zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wyceniane są w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu lub wyznaczonych jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka zalicza instrumenty pochodne inne niż instrumenty zabezpieczające. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyceniane są w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Zyski i straty z wyceny zobowiązań finansowych ujmowane są w wyniku finansowym w działalności finansowej.

Zapasy

Rzeczowe składniki aktywów obrotowych Spółka wycenia nie rzadziej niż na dzień bilansowy według cen nabycia lub po koszcie wytworzenia. Materiały są wyceniane wg cen nabycia oraz wydawane stosownie do zapotrzebowania. Na dzień bilansowy Spółka ujmuje w pozycji produkcja w toku rzeczywiście poniesione koszty bezpośrednio związane z przychodami, których przychody im towarzyszące są wykazywane w rachunku zysków i strat w miesiącu następnym.

Należności krótkoterminowe i długoterminowe

Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta. Wartość należności jest aktualizowana przy uwzględnieniu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.

Odpisy aktualizujące wartość należności ujmuje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności ujmuje się w pozostałych przychodach operacyjnych, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości uległa zmniejszeniu, a wzrost wartości aktywa finansowego może być przypisany do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. W wyniku odwrócenia odpisu wartość bilansowa aktywów finansowych nie może przekraczać wysokości zamortyzowanego kosztu, jaki zostałby ustalony, gdyby uprzednio nie ujęto odpisu z tytułu utraty wartości. Odwrócenie odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat jako pozostałe przychody operacyjne.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w banku i kasie oraz lokaty krótkoterminowe o okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyceniane są według wartości na koniec okresu w złotych. Ewidencja wpływów i wypływów środków pieniężnych w walutach obcych następuje według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień transakcji.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów

Spółka dokonuje rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych. Rozliczenia międzyokresowe kosztów występują, jeżeli poniesione koszty dotyczą więcej niż jednego okresu sprawozdawczego (mając na uwadze zasady istotności i ostrożności). Najbardziej istotnym kryterium przy rozliczaniu kosztów w czasie jest spełnienie wymogu zaliczenia ich do aktywów jednostki, czyli do zasobów o wiarygodnie ustalonej wartości, powstałych w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych.

Kapitał własny

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami Statutu Spółki.

Kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości wykazywanej w statucie i Krajowym Rejestrze Sądowym. Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitału własnego.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej – kapitał ten stanowią nadwyżki osiągnięte przy emisji, pomniejszone o koszty poniesione w związku z emisją akcji.

Pozostałe kapitały stanowi kapitał z wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych zaliczonych do kategorii aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zyski zatrzymane stanowią: niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych), wynik finansowy bieżącego roku obrotowego.

Oprocentowane kredyty bankowe oraz papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Przy

ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub emisją papierów dłużnych oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Zobowiązania nie zaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy wykazywane są wówczas, gdy na Spółce ciąży obowiązek prawny lub zwyczajowy, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest pewne lub wysoce prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz gdy można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Do rezerwy na zobowiązania zalicza się między innymi: rezerwę na odroczony podatek dochodowy, rezerwę na niewykorzystane urlopy pracowników, rezerwę na odprawy emerytalne.

Odroczony podatek dochodowy

Rezerwę i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu występujących różnic przejściowych między wykazaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości od podstawy opodatkowania. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustalane są w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia przy zachowaniu zasady ostrożności. Rezerwę na podatek odroczony tworzy się w odniesieniu do dodatnich różnic przejściowych w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty. Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ulega obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku. Aktywa z tytułu odroczonego podatku oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana (przyjmując za podstawę przepisy podatkowe obowiązujące na dzień bilansowy).

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

Przychody

Zasady obowiązujące do 31 grudnia 2017 roku

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

- **Sprzedaż towarów i produktów**
Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Wyjątek stanowią przychody z tytułu usług realizowanych na podstawie stopnia zaawansowania realizacji transakcji.
- **Odsetki**
Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.
- **Dywidendy**
Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.
- **Pozostałe przychody i koszty operacyjne, przychody i koszty finansowe.**
Pozostałe przychody i koszty operacyjne, są to przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio z działalnością operacyjną. Przychody i koszty finansowe dotyczą działalności finansowej Spółki, zawierają między innymi: odsetki związane z udzielonymi i wykorzystanymi kredytami i pożyczkami, uzyskane i zapłacone odsetki za zwłokę, różnice kursowe, prowizje zapłacone i otrzymane, zyski i straty związane ze sprzedażą papierów wartościowych, rozwiązane i tworzone rezerwy w ciężar kosztów finansowych.

Przychody ze sprzedaży (zasady obowiązujące od 1 stycznia 2018 roku)

Przychody ze sprzedaży stanowią wyłącznie przychody z umów z klientami objęte zakresem MSSF 15. Sposób ujmowania przychodów ze sprzedaży w sprawozdaniu finansowym Grupy, w tym zarówno wartość, jak i moment rozpoznania przychodów, określa pięcioletni model obejmujący następujące kroki:

- identyfikacja umowy z klientem,
- identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia,
- określenie ceny transakcyjnej,
- przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia,
- ujęcie przychodu podczas wypełniania zobowiązań do wykonania świadczenia lub po ich wypełnieniu.

Identyfikacja umowy z klientem

Spółka ujmuje umowę z klientem tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych Spółki); oraz
- jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w taki sam sposób przekazywane klientowi.

Dobro lub usługa są wyodrębnione, jeżeli spełniają oba następujące warunki:

- klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne oraz
- obowiązek Spółki do przekazania dobra lub usługi klientowi można wyodrębnić spośród innych obowiązków określonych w umowie.

Dominującym strumieniem przychodów jest dostarczanie pracowników tymczasowych. Spółka spełnia swoje zobowiązanie w trakcie świadczenia usługi klientowi - klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące z usługi Spółki, w miarę jej wykonywania.

Ustalenie ceny transakcyjnej

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Spółka uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które zgodnie z oczekiwaniami Spółki będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich. Wynagrodzenie określone w umowie z klientem obejmuje głównie kwoty stałe.

Umowy z klientami nie zawierają istotnych komponentów finansowych oraz zobowiązań do zwrotu wynagrodzenia. Standardowo stosowane terminy płatności wynoszą od 30 dni do 90 dni. Spółka nie udziela jest gwarancji na sprzedawane usługi.

Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniami Spółki – przysługiwać jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Ujęcie przychodu podczas wypełniania zobowiązań do wykonania świadczenia lub po ich wypełnieniu

Spółka ujmuje przychody w trakcie wypełniania zobowiązania do wykonania świadczenia gdyż w usłudze dostarczania pracowników tymczasowych klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące z usługi Spółki, w miarę jej wykonywania

Spółka nie zidentyfikowała istotnych kosztów koszty doprowadzenia do zawarcia umowy.

Podatki

Bieżące zobowiązanie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Sprawozdanie finansowe sporządzone zostało na podstawie ksiąg rachunkowych prowadzonych w roku obrotowym zgodnie z dokumentacją przyjętych zasad i polityką rachunkowości ustaloną i wprowadzoną do stosowania na podstawie obowiązujących przepisów.

c) efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku, są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu jednostkowego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku. Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego, chyba że standard lub interpretacja zakładały wyłącznie prospektywne zastosowanie.

Zmiany wynikające ze zmian MSSF

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2018 roku:

***MSSF - Standardy i interpretacje obowiązujące w sprawozdaniach
za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku lub później***
(stan wg rozporządzeń Komisji Europejskiej na dzień: 14 stycznia 2019 roku)

Standard/interpretacja	Data wejścia w życie	Opis zmian standardu/interpretacji
nowy MSSF 9 „Instrumenty finansowe”	okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku lub później standard zaakceptowany przez Komisję Europejską	<p>Nowy standard dotyczący wyceny i ujmowania instrumentów finansowych, mający zastąpić obecny MSR 39.</p> <p>Zmiany wprowadzone przez standard w rachunkowości instrumentów finansowych obejmują przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> inne kategorie aktywów finansowych, od których uzależniona jest metoda wyceny aktywów; przydział aktywów do kategorii dokonywany jest w zależności od modelu biznesowego odnoszącego się do danego składnika aktywów oraz charakteru przepływów, nowe zasady rachunkowości zabezpieczeń odzwierciedlające w większym stopniu zarządzanie ryzykiem, nowy model utraty wartości aktywów finansowych oparty na przewidywanych stratach i powodujący konieczność szybszego ujmowania kosztów w wyniku finansowym.

Standard/interpretacja	Data wejścia w życie	Opis zmian standardu/interpretacji
Nowy MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”	okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku lub później standard zaakceptowany przez Komisję Europejską	Nowy standard zastąpi dotychczasowy MSR 11 i MSR 18 zapewniając jeden spójny model ujmowania przychodów. Nowy 5-stopniowy model uzależniać będzie ujęcie przychodu od uzyskania przez klienta kontroli nad dobrem lub usługą. Ponadto standard wprowadza dodatkowe wymogi ujawniania informacji oraz wskazówki dotyczące kilku szczegółowych kwestii. Nowy standard może zmienić moment i kwoty ujmowanych przychodów w przedsiębiorstwach wielu branż.
Zmiana MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”	okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku lub później zmiany zaakceptowane przez Komisję Europejską	Rada MSR w celu zapobieżenia niespójnemu stosowaniu nowego standardu uszczegółowiła zasady dotyczące następujących zagadnień: <ul style="list-style-type: none"> • identyfikacja zobowiązania (wyjaśniono jak stosować koncepcję „odrębnego” towaru lub usługi) • identyfikacja relacji zleceniodawca - agent • przeniesienie licencji w momencie lub w okresie czasu Ponadto dodano ułatwienia do przepisów przejściowych.
Zmiana MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”	okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku lub później zmiany zaakceptowane przez Komisję Europejską	Rada MSR uregulowała trzy kwestie: <ul style="list-style-type: none"> • sposób ujmowania w wycenie programu regulowanego w środkach pieniężnych warunków innych niż warunki nabywania uprawnień • klasyfikacja płatności akcjami w przypadku, gdy jednostka jest zobowiązana pobrać podatek od pracownika • modyfikacja programu, która skutkuje zmianą z programu rozliczanego w środkach pieniężnych na program rozliczany w instrumentach kapitałowych.
Zmiana MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”	w momencie zastosowania MSSF 9 zmiany zaakceptowane przez Komisję Europejską	W związku z wejściem w życie w 2019 roku nowego standardu dotyczącego instrumentów finansowych (MSSF 9) Rada MSR wprowadziła przejściowe (do czasu wejścia w życie nowego standardu dotyczącego ubezpieczeń) zasady stosowania nowych zasad rachunkowości instrumentów w sprawozdaniach finansowych ubezpieczycieli. W przeciwnym wypadku ich wyniki byłyby narażone na sporą zmienność. Zaproponowano dwa alternatywne podejścia: <ul style="list-style-type: none"> • korygowanie zmienności powodowanej przez MSSF 9 dla niektórych aktywów poprzez odrębną pozycję w sprawozdaniu z wyniku i innych dochodów całkowitych • zwolnienie ze stosowania MSSF 9 do czasu wejścia w życie nowego standardu dotyczącego ubezpieczeń (lub roku 2021)

Standard/interpretacja	Data wejścia w życie	Opis zmian standardu/interpretacji
Zmiany MSSF 1, MSR 28	okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku lub później zmiany zaakceptowane przez Komisję Europejską	Mniejsze poprawki do standardów, wprowadzane w ramach corocznych zmian do standardów (cykl 2014 - 2016): <ul style="list-style-type: none"> MSSF 1: usunięto niektóre krótkoterminowe zwolnienia, które stosowano przy przejściu na MSSF ze względu na to, że dotyczyły okresów, które już minęły i ich zastosowanie już nie było możliwe. MSR 28: doprecyzowano, że w sytuacjach, gdy MSR 28 dopuszcza wycenę inwestycji albo metodą praw własności albo w wartości godziwej (przez organizacje zarządzające kapitałem wysokiego ryzyka, fundusze wzajemne itd. lub udziały w jednostkach inwestycyjnych) wyboru tego można dokonać odrębnie dla każdej z takich inwestycji.
Zmiana MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”	okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku lub później zmiany zaakceptowane przez Komisję Europejską	Zmiana doprecyzowuje zasady, wedle których nieruchomość jest przeklasyfikowywana do lub z kategorii nieruchomości inwestycyjnych z lub do środków trwałych bądź zapasów. Przede wszystkim zmiana klasyfikacji następuje, gdy zmieni się sposób użytkowania i zmiana ta musi być udowodniona. Standard wprost mówi, że zmiana intencji zarządu sama w sobie nie jest wystarczająca. Zmianę standardu należy zastosować do wszystkich zmian w użytkowaniu, które nastąpią po wejściu w życie zmiany do standardu oraz do wszystkich nieruchomości inwestycyjnych posiadanych na dzień wejścia w życie zmiany standardu.
Nowa KIMSF 22 „Transakcje walutowe i zaliczki”	okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku lub później interpretacja zaakceptowana przez Komisję Europejską	Interpretacja określa, jaki kurs należy stosować w przypadku sprzedaży lub zakupu w innej walucie, który poprzedzony jest otrzymaniem lub uiszczeniem zaliczki w tej walucie. Zgodnie z nową interpretacją zaliczkę na dzień jej zapłaty należy ująć po kursie na ten dzień. Następnie w momencie ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu osiąganego w walucie lub kosztu lub zakupionego składnika aktywów należy je ująć po kursie z dnia ujęcia zaliczki, a nie po kursie z dnia, gdy został ujęty przychód lub koszt lub składnik aktywów.

* -

Za wyjątkiem MSSF9 i MSSF15, których wpływ opisano poniżej, pozostałe zmiany nie były związane z działalnością Spółki.

W 2018 roku Spółka wdrożyła MSSF 15 „finansów „Przychody z umów z klientami”, który zgodnie z przewidywaniami nie miał istotnego wpływu na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitał własny.

Zastosowanie MSSF 9 w zakresie utraty wartości: Spółka ujęła w sprawozdaniu wszelkie wzrosty odpisów z tytułu utraty wartości, z negatywnym wpływem na kapitał własny.

MSSF 9 Instrumenty finansowe wprowadził dwie metody wyceny instrumentów finansowych:

- wycena według zamortyzowanego kosztu

- wycena wg wartości godziwej, które to skutki mogą być odnoszone na wynik lub na inne całkowite dochody przy uwzględnieniu warunków zawartych w MSSF 9

Aktywa

- Udziały w spółkach zależnych oraz udziały we wspólnych przedsięwzięciach – brak wpływu na sprawozdanie finansowe, Spółka pozostaje przy wycenie według ceny nabycia, która to metoda jest zgodna z MSR 27 paragraf 10a, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.
- Należności z tytułu udzielonych pożyczek wyceniane są wg zamortyzowanego kosztu, brak wpływu MSSF 9
- Należności krótkoterminowe z tytułu udzielonych pożyczek wyceniane są wg zamortyzowanego kosztu - zgodne z zasadami MSSF 9, brak wpływu na sprawozdanie finansowe

Oczekiwane straty kredytowe

Wycena:

- należności krótkoterminowe- Spółka dokonała analizy oczekiwanych strat kredytowych na podstawie uproszczonej metody, dopuszczonej do stosowania przez MSSF 9 paragraf B5.5.35..

Kapitał własny i zobowiązania

- Kredyty i pożyczki oraz zobowiązania długoterminowe- brak wpływu na sprawozdanie finansowe, wycena wg zamortyzowanego kosztu według MSSF 9, Spółka dokonywała wyceny taką samą metodą również w roku 2018 i poprzednich latach,
- Obligacje- brak wpływu na sprawozdanie finansowe, obecnie Spółka stosuje już metodę zamortyzowanego kosztu w odniesieniu do obligacji
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania krótkoterminowe – brak wpływu na sprawozdanie finansowe, wycena obecnie dokonywana w oparciu o zamortyzowany koszt,

Wpływ na kapitał własny (zwiększenie/zmniejszenie) na dzień 1 stycznia 2018 roku

	Korekty	w tysiącach PLN
Aktywa		
Należności z tytułu dostaw i usług	odpisy aktualizujące wartość	-10 206
Aktywa razem		-10 206
Pasywa		
Zyski zatrzymane		-10 206
Pasywa razem		-10 206

Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Podsumowując:

Zarząd Spółki dominującej podjął decyzję, że zastosowanie MSSF 9 w zakresie klasyfikacji i wyceny odbędzie się retrospektywnie bez korekty danych porównawczych ze względu na to, że nie byłoby to możliwe bez wykorzystania wiedzy pozyskanej post factum. Skutki wdrożenia standardu zostały ujęte jako zmiana bilansu otwarcia zysków zatrzymanych na dzień 1 stycznia 2018 roku. Skutki zmian zostały opisane powyżej.

Do tej pory Spółka posiadała wyłącznie aktywa zakwalifikowane do kategorii „pożyczki i należności”. Zgodnie z nowym standardem wszystkie zostały zakwalifikowane jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie, ponieważ analiza przeprowadzona przez Grupę na dzień pierwszego zastosowania standardu wykazała, że są utrzymywane w celu uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a przepływy te są wyłącznie spłatą wartości nominalnej i odsetek. Zmiana kategorii nie wpłynęła na wartość aktywów Spółki oraz jej wynik finansowy. Kategorie zobowiązań finansowych nie zmieniły się.

W przypadku wszystkich klas aktywów i zobowiązań finansowych zmiana kategorii wyceny w związku z pierwszym zastosowaniem MSSF 9 w dniu 1 stycznia 2018 roku następowała bez zmiany wartości bilansowej, za wyjątkiem skutków zastosowania nowego modelu szacowania oczekiwanych strat kredytowych.

Klasa aktywów finansowych	MSR 39		MSSF 9	
	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018
<i>Aktywa trwałe:</i>				
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	pożyczki i należności	60 000 000,00	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	60 000 000,00
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe (inwestycje w jednostki zależne)	wyceniane w cenie nabycia	487 023 544,67	instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	487 023 544,67
<i>Aktywa obrotowe:</i>				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	pożyczki i należności	52 305 862,44	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	42 099 495,12
Pożyczki	pożyczki i należności	103 113 003,81	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	103 113 003,81
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	536 784,50	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	536 784,50

Klasa zobowiązań finansowych	MSR 39		MSSF 9	
	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018
<i>Zobowiązania długoterminowe:</i>				
Pozostałe zobowiązania	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	3 959 831,67	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	3 959 831,67
<i>Zobowiązania krótkoterminowe:</i>				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	219 813 321,19	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	219 813 321,19
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	404 304 750,59	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	404 304 750,59

W przypadku wszystkich klas aktywów i zobowiązań finansowych zmiana kategorii wyceny w związku z pierwszym zastosowaniem MSSF 9 w dniu 1 stycznia 2018 roku następowała bez zmiany wartości bilansowej, za wyjątkiem skutków zastosowania nowego modelu szacowania oczekiwanych strat kredytowych.

Na sprawozdanie finansowe Spółki wpłynęły istotnie zmiany sposobu szacowania strat z tytułu ryzyka kredytowego dotyczącego należności, które zgodnie z MSR 39 były skategoryzowane jako „należności i pożyczki”, a zgodnie z MSSF 9 są wyceniane w zamortyzowanym koszcie, oraz aktywów z tytułu umowy. Spółka zbudowała model służący do szacowania oczekiwanych strat z portfela należności oraz aktywów z tytułu umowy. Dla należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z umowy zastosowano uproszczoną wersję modelu zakładającą kalkulację straty dla całego życia instrumentu. Model dotyczący

pozostałych aktywów zakłada dla instrumentów, dla których wzrost ryzyka kredytowego od pierwszego ujęcia nie był znaczący lub ryzyko jest niskie, ujęcie w pierwszej kolejności strat z niewykonania zobowiązania dla okresu kolejnych 12 miesięcy.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług (kategoria aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie według MSSF 9 i pożyczek i należności zgodnie z MSR 39) wynosił 7 463 tysięcy złotych. Korekta wprowadzona do wartości należności oraz zysków zatrzymanych na 1 stycznia 2018 roku wyniosła _10 206 tysięcy złotych, co skutkowało zwiększeniem wartości odpisu aktualizującego do kwoty 17 669 tysięcy złotych.

**MSSF - Standardy i interpretacje jeszcze nie obowiązujące w sprawozdaniach
za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2019 roku lub później**

Standard/interpretacja	Data wejścia w życie	Opis zmian standardu/interpretacji
zmiana MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”	brak daty wejścia w życie - zastosowanie dobrowolne proces akceptacji przez Komisję Europejską wstrzymany	Obowiązujące do tej pory zasady regulujące rozliczenie utraty kontroli nad jednostką zależną przewidywały, że ujmuje się na ten moment zysk lub stratę. Z kolei zasady stosowania metody praw własności mówiły, że wynik transakcji z podmiotami wycenianymi metodą praw własności ujmuje się tylko do wysokości udziału pozostałych udziałowców tych podmiotów. W sytuacji, gdy jednostka dominująca sprzedaje lub wnosi aportem udziały w spółce zależnej do podmiotu wycenianego MPW w taki sposób, iż traci nad nią kontrolę, wyżej przytoczone regulacje byłyby ze sobą sprzeczne. Zmiana MSSF 10 i MSR 28 likwiduje tę kolizję następująco: <ul style="list-style-type: none"> • jeżeli jednostka, nad którą utracono kontrolę stanowi przedsiębiorstwo (biznes), wynik na transakcji ujmowany jest w całości, • jeżeli jednostka, nad którą utracono kontrolę nie stanowi przedsiębiorstwa, wynik ujmowany jest tylko do wysokości udziału innych inwestorów.
MSSF 16 „Leasing”	okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2019 roku lub później standard zaakceptowany przez Komisję Europejską	Nowy standard regulujący umowy leasingu (w tym umowy najmu i dzierżawy) zawiera nową definicję leasingu. Znaczące zmiany dotyczą leasingobiorców: standard wymaga ujęcia w bilansie dla każdej umowy leasingowej wartości „prawa do korzystania ze składnika aktywów” i analogicznego zobowiązania finansowego. Prawo do korzystania z aktywów jest następnie amortyzowane, natomiast zobowiązanie wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Przewidziano uproszczenia dla umów krótkoterminowych (do 12 miesięcy) i aktywów o niskiej wartości. Podejście księgowe do leasingów od strony leasingodawcy jest zbliżone do zasad określonych w dotychczasowym MSR 17.
Nowy MSSF 17 „Insurance Contracts”	okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2021 roku standard nie zaakceptowany przez Komisję Europejską	Nowy standard regulujący ujęcie, wycenę, prezentację i ujawnienia dotyczące umów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych. Standard zastępuje dotychczasowy MSSF 4.

Standard/interpretacja	Data wejścia w życie	Opis zmian standardu/interpretacji
Nowa KIMSF 23 „Niepewność co do traktowania podatkowego dochodu”	okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2019 roku standard nie zaakceptowany przez Komisję Europejską	Interpretacja do MSR 12 „Podatek dochodowy” rozstrzyga podejście do sytuacji, gdy interpretacja przepisów ws. podatku dochodowego nie jest jednoznaczna i nie można definitywnie przyjąć, jakie rozwiązanie zostanie zaakceptowane przez organy podatkowe, w tym sądy. Kierownictwo powinno ocenić, jakie podejście zostanie zaakceptowane przez organy metodą wartości najbardziej prawdopodobnej lub wartości oczekiwanej. Spółka powinna ocenić ewentualne zmiany faktów i okoliczności wpływające na ustaloną wartość. Jeśli wartość podlega korekcie, traktuje się ją jako zmianę szacunku zgodnie z MSR 8.
Zmiana MSSF 9 „Instrumenty finansowe”	okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2019 roku zmiana zaakceptowana przez Komisję Europejską	Zmiana polega na dopuszczeniu kwalifikowania do kategorii aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie takich instrumentów, które w przypadku wcześniejszej spłaty powodują, że jednostka otrzyma kwotę mniejszą niż suma kapitału i naliczonych odsetek (tzw. ujemne wynagrodzenie). Ponadto Rada doprecyzowała Uzasadnienie Wniosków w taki sposób, że w przypadku modyfikacji zobowiązań finansowych niepowodujących ich usunięcia z bilansu należy je ponownie wycenić ujmując różnicę w wyniku finansowym (ta zmiana wchodzi z dniem wejścia w życie MSSF 9).
Zmiana MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”	okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2019 roku zmiana nie zaakceptowana przez Komisję Europejską	Zmiana standardu uściśla, że do instrumentów finansowych, innych niż wyceniane metodą praw własności, w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach należy stosować MSSF 9 nawet jeśli instrumenty te stanowią element inwestycji netto w takiej jednostce.

Standard/interpretacja	Data wejścia w życie	Opis zmian standardu/interpretacji
<p>Zmiany MSR 12, MSR 23, MSSF 3, MSSF 11</p>	<p>okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2019 roku lub później</p> <p>zmiany nie zaakceptowane przez Komisję Europejską</p>	<p>Mniejsze poprawki do standardów, wprowadzane w ramach corocznych zmian do standardów (cykl 2015 - 2017):</p> <ul style="list-style-type: none"> MSR 12: Rada MSR uściśliła sposób ujmowania podatku dochodowego będącego konsekwencją dywidend. Podatek ujmowany jest w momencie ujęcia zobowiązania do wypłaty dywidendy jako obciążenie wyniku lub pozostałych całkowitych dochodów lub kapitałów w zależności od tego, gdzie ujęto przeszłe transakcje, które wygenerowały wynik. MSR 23: Doprecyzowano, że zadłużenie pierwotnie przeznaczone na finansowanie składnika aktywów, który został już ukończony, zostaje zaliczone do zadłużenia ogólnego, którego koszt może być później kapitalizowany w wartości innych aktywów. MSSF 3: Rada MSR doprecyzowała, że zasady dotyczące rozliczania połączenia przedsięwzięć realizowanego etapami, w tym konieczność wyceny udziałów, dotyczą również posiadanych wcześniej udziałów we wspólnych działalnościach. MSSF 11: Rada doprecyzowała, że wspólnik wspólnej działalności, niesprawujący wspólnej kontroli, w sytuacji, gdy uzyska wspólną kontrolę nad wspólną działalnością będącą przedsięwzięciem, nie powinien ponownie wyceniać udziałów w tej wspólnej działalności.
<p>Zmiana MSR 19 „Świadczenia pracownicze”</p>	<p>okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2019 roku</p> <p>zmiana nie zaakceptowana przez Komisję Europejską</p>	<p>Zgodnie z wprowadzoną zmianą jeśli składnik aktywów lub zobowiązanie netto z tytułu programu określonych świadczeń są ponownie wyceniane w wyniku zmian, ograniczenia lub rozliczenia, jednostka powinna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ustalić koszty bieżącego zatrudnienia i odsetki netto za okres po ponownej wycenie stosując założenia wykorzystane przy ponownej wycenie oraz określić odsetki netto za pozostały okres na podstawie przecenionego aktywa lub zobowiązania netto.

Standard/interpretacja	Data wejścia w życie	Opis zmian standardu/interpretacji
Zmiana MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”	<p>obowiązuje dla połączeń, dla których dzień przejęcia przypadnie w ciągu pierwszego rocznego okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 roku lub później oraz dla transakcji nabycia aktywów, które wystąpią w tym okresie sprawozdawczym lub później</p> <p>zmiana nie zaakceptowana przez Komisję Europejską</p>	<p>Zmiana dotyczy definicji przedsięwzięcia i obejmuje przede wszystkim następujące kwestie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • precyzuje, że przejęty zespół aktywów i działań, aby być traktowanym jako przedsięwzięcie, musi obejmować również wkład i istotne procesy, które wspólnie w istotny sposób uczestniczyć będą w wypracowaniu zwrotu, • zawęża definicję zwrotu, a tym samym również przedsięwzięcia, skupiając się na dobrach i usługach dostarczanych odbiorcom, usuwając z definicji odniesienie do zwrotu w formie obniżenia kosztów, • dodaje wytyczne i przykłady ilustrujące w celu ułatwienia dokonywania oceny, czy w ramach połączenia został przejęty istotny proces, • pomija dokonywanie oceny, czy istnieje możliwość zastąpienia brakujących wkładu lub procesu i kontynuowania operowania przedsięwzięciem w celu uzyskiwania zwrotu oraz • dodaje opcjonalną możliwość przeprowadzenia uproszczonej oceny, mającej na celu wykluczenie, że przejęty zestaw działań i aktywów jest przedsięwzięciem.
Zmiana MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”	<p>okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2019 roku</p> <p>zmiana nie zaakceptowana przez Komisję Europejską</p>	<p>Zmiana polega na wprowadzeniu nowej definicji pojęcia „istotny” (w odniesieniu do pominięcia lub zniekształcenia w sprawozdaniu finansowym). Dotychczasowa definicja zawarta w MSR 1 i MSR 8 różniła się od zawartej w Założeniach Koncepcyjnych Sprawozdawczości Finansowej, co mogło powodować trudności w dokonywaniu osądów przez jednostki sporządzające sprawozdania finansowe. Zmiana spowoduje ujednoczenie definicji we wszystkich obowiązujących MSR i MSSF.</p>

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing”, który będzie obowiązywał od dnia 1 stycznia 2019 roku, będzie miał wpływ na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki. MSSF 16 „Leasing” standard wymaga ujęcia w bilansie dla każdej umowy leasingowej wartości „prawa do korzystania ze składnika aktywów” i analogicznego zobowiązania finansowego. Prawo do korzystania z aktywów jest następnie amortyzowane, natomiast zobowiązanie wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Przewidziano uproszczenia dla umów krótkoterminowych (do 12 miesięcy) i aktywów o niskiej wartości.

Spółka planuje zastosować MSSF 16 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych.

Przeprowadzona analiza umów najmu ujawniła konieczność ujawnienia w księgach następujących danych

w tysiącach PLN	
Aktywa	
Prawo do korzystania z aktywów	14 194
Aktywo na podatek odroczony	2 697
Aktywa razem	16 891
Pasywa	
Zobowiązania długoterminowe	14 194
Rezerwa na podatek odroczony	2 697
Pasywa razem	16 891

Spółka zastosuje wszystkie standardy, które będą miały wpływ na jej działalność od 1 stycznia 2019

8. Znaczące szacunki i osądy

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnego z MSSF wymagało wykorzystania pewnych znaczących szacunków księgowych oraz zastosowania przez Zarząd własnych osądów. Obszary, w których szacunki i osądy są istotne dla zaprezentowanego sprawozdania finansowego dotyczą:

- rezerw na niewykorzystane urlopy – ustalane są na podstawie ilości niewykorzystanych dni urlopowych na dany dzień oraz przeciętnego wynagrodzenia pracownika przypadającego na jeden dzień, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne pracodawcy;
- oszacowania odpisów aktualizujących należności - poziom odpisów aktualizujących wartość należności ustalany jest przy uwzględnieniu oczekiwanego ryzyka związanego z należnościami oraz poczynionych zabezpieczeń wpływających na skuteczność windykacji, mimo że przyjęte założenia opierają się na najlepszej wiedzy, rzeczywiste wyniki mogą różnić się od oczekiwanych;
- oszacowań związanych z ustaleniem aktywów z tytułu podatku odroczonego zgodnie z MSR 12 - podstawę utworzonego aktywa z tytułu podatku odroczonego stanowią między innymi straty podatkowe; z przyjętych przez Spółkę prognoz wynika możliwość wykorzystania tych kwot z uwagi na dużą zmienność koniunktury, w wyniku czego może wystąpić sytuacja, w której rzeczywiste wyniki i dochód mogą różnić się od planowanych;
- wartości godziwej instrumentów pochodnych oraz innych instrumentów finansowych – Spółka prezentuje modele i założenia przyjęte do wyceny wartości godziwej;
- odpisów wartości udziałów w jednostkach zależnych – szacowane są na podstawie założeń Zarządu dotyczących ustalenia wartości odzyskiwalnej. Spółka ujawnia główne przesłanki wskazujące na utratę wartości, zastosowane modele, stopy dyskontowe i stopy wzrostu;
- oszacowania potencjalnych kosztów związanych z toczącymi się przeciwko Spółce postępowaniami skarbowymi i sądowymi; sporządzając sprawozdanie finansowe, każdorazowo bada się szanse i ryzyka związane z prowadzonymi postępowaniami i stosownie do wyników i rezultatów takich analiz tworzy się rezerwy na potencjalne straty; nie można jednak wykluczyć ryzyka, że sąd lub organ skarbowy wyda wyrok lub decyzję odmienną od przewidywań jednostki i utworzone rezerwy mogą okazać się niewystarczające.

Oszacowania i osądy poddawane są przez Spółkę okresowej weryfikacji. Informacje o wielkościach szacunkowych dotyczących rezerw, aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego znajdują się w notach: 7.1, 20, oraz 20.1, 20.2 niniejszego sprawozdania finansowego. Dane dotyczące programu managerskiego przedstawiamy poniżej.

Program managerski

W dniu 27 czerwca 2013r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Work Service SA uchwałą nr 24/2013 przyjęło Program Motywacyjny skierowany do kadry kierowniczej, w tym Członków Zarządu oraz kluczowych pracowników Grupy Kapitałowej Work Service. Program oparty jest o warranty subskrypcyjne – jego celem jest:

- motywowanie Kluczowych Menedżerów do zwiększenia skali i rentowności działalności w ujęciu długoterminowym oraz
- zapewnienie stałości kadry zarządzającej poprzez trwałe związanie jej z Grupą Kapitałową.

Program Motywacyjny realizowany był w latach 2013 – 2018.

Program managerski został zakończony w roku 2018. W chwili obecnej Zarząd Spółki pracuje nad założeniami do innego programu i motywującego.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Sprawozdanie z sytuacji finansowej Work Service Spółka Akcyjna

AKTYWA	Nota	stan na 31.12.2018	stan na 31.12.2017
AKTYWA TRWAŁE		579 730 413,80	611 949 308,99
Wartości niematerialne i prawne	8	34 057 152,60	39 450 632,65
Rzeczowe aktywa trwałe	9,10	6 195 939,03	11 053 239,92
Nieruchomości inwestycyjne		2 495 938,00	2 495 938,00
Inne aktywa finansowe	11	504 337 984,67	487 023 544,67
Inne długoterminowe aktywa		0,00	674 420,08
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe		0,00	60 000 000,00
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	7.1	32 643 399,50	11 122 033,02
Rozliczenia międzyokresowe		0,00	129 500,65
AKTYWA OBROTOWE		188 839 274,60	247 718 494,17
Zapasy	12	704 789,85	6 607 556,70
Należności handlowe oraz pozostałe należności	13	87 197 199,96	113 749 802,02
Inne aktywa finansowe	14a	99 949 542,18	103 113 003,81
Inne aktywa krótkoterminowe	14b	0,00	945 601,09
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	14c	301 214,19	536 784,50
Rozliczenia międzyokresowe	15	686 528,42	1 542 729,1
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	26		21 223 016,95
A K T Y W A R A Z E M		768 569 688,40	859 667 803,16
PASYWA			
KAPITAŁ WŁASNY		228 673 835,22	227 959 174,20
Kapitał podstawowy	16	6 509 482,30	6 509 482,30
Kapitał zapasowy	18	283 163 767,96	283 163 767,97
Kapitał rezerwowy		5 664 115,29	5 207 713,65
Zysk (strata) z lat ubiegłych		(79 136 302,17)	(2 692 650,75)
Zysk (strata) netto		12 472 771,84	(64 229 138,96)
ZOBOWIĄZANIA I REZERWY			
Rezerwy na zobowiązania	20	24 803 586,63	3 611 171,36
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20.1	3 792 972,93	1 187 349,53
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne pracownicze		617 796,51	1 011 049,60
Pozostałe rezerwy (krótkoterminowe)		20 392 817,19	1 412 772,23
Zobowiązania długoterminowe	21	164 248 042,85	3 959 831,67
1. Wobec jednostek powiązanych		7 750 000,00	0,00
2. Wobec pozostałych jednostek		156 498 042,85	3 959 831,67
Długoterminowe pożyczki i kredyty		108 256 275,59	0,00
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		43 988 109,50	0,00
Inne zobowiązania finansowe		4 253 657,76	3 959 831,67
Inne zobowiązania		0,00	0,00
Zobowiązania krótkoterminowe	22	340 636 771,91	624 118 071,78
1. Wobec jednostek powiązanych		122 379 119,05	176 651 724,21
2. Wobec pozostałych jednostek		218 257 652,86	447 466 347,57
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		0,00	44 285 509,42
Inne zobowiązania finansowe		1 776 418,88	5 227 443,50
Kredyty i pożyczki	23	1 500 000,00	216 560 390,34
Zobowiązania handlowe		15 533 216,04	10 128 851,11
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń		105 504 494,49	64 787 926,99
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń		15 705 183,74	21 550 129,43

PASYWA		
Inne zobowiązania	80 026 974,25	84 926 096,78
Rozliczenia międzyokresowe	10 207 451,79	19 554,15
PASYWARAZEM	768 569 688,40	859 667 803,16

Sprawozdanie z całkowitych dochodów Work Service Spółka Akcyjna

	Nota	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Przychody		580 944 657,18	588 976 118,76
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług		581 340 217,58	594 204 483,50
Zmiana stanu produktów		(395 560,40)	(5 228 364,74)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby			0,00
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów			0,00
Koszty działalności operacyjnej		612 415 442,17	607 696 319,46
Amortyzacja		6 443 137,47	5 758 972,48
Zużycie materiałów i energii		1 612 058,02	2 368 197,75
Usługi obce		115 216 072,73	123 792 553,63
Podatki i opłaty		1 041 318,89	1 010 632,20
Wynagrodzenia		403 802 353,40	393 058 105,80
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia		80 305 631,95	76 655 604,53
Pozostałe koszty rodzajowe		3 994 869,71	5 052 253,07
Wartość sprzedanych towarów i materiałów			-
Zysk (strata) ze sprzedaży		(31 470 784,99)	(18 720 200,70)
Pozostałe przychody operacyjne		10 385 368,19	16 851 366,05
Pozostałe koszty operacyjne		57 565 567,90	16 213 910,18
Zysk(strata) z działalności operacyjnej		(78 650 984,70)	(22 602 241,60)
Przychody finansowe		118 607 448,13	67 497 552,82
Koszty finansowe		46 399 434,67	35 111 606,91
Zysk (strata) brutto		(6 442 971,24)	(63 986 381,41)
Podatek dochodowy		(18 915 743,08)	242 757,55
Zysk (strata) netto		12 472 771,84	(64 229 138,96)

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych Work Service Spółka Akcyjna

	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk (strata) netto	12 472 771,84	-64 229 138,96
II. Korekty razem	23 454 480,3	38 021 173,91
1. Amortyzacja	6 443 137,47	5 758 972,48
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		(1 063 426,72)
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	20 464 746,00	(35 631 074,14)
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	(91 816 765,72)	(5 431 796,13)
5. Zmiana stanu rezerw	21 192 415,26	(273 641,23)
6. Zmiana stanu zapasów	6 890 780,26	7 958 411,09
7. Zmiana stanu należności	27 184 609,82	(788 778,55)
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	43 443 324,80	101 750 888,52
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(10 347 767,51)	1 401 099,97
10. Inne korekty	-	(35 659 481,38)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+II)	35 927 252,23	(26 207 965,35)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	169 716 672,85	502 740 785,94

	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		0,00
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		0,00
3. Z aktywów finansowych, w tym:	169 716 672,85	502 740 785,94
a) w jednostkach powiązanych	73 373 830,25	399 757 666,82
b) w pozostałych jednostkach	96 342 842,60	102 983 119,12
- zbycie aktywów finansowych	96 342 842,60	0,00
- dywidendy i udziały w zyskach		0,00
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych		102 955 960,00
- odsetki		27 159,12
- inne wpływy z aktywów finansowych		0,00
4. Inne wpływy inwestycyjne		0,00
II. Wydatki	24 109 435,14	28 967 525,28
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	2 164 711,49	7 807 625,28
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		0,00
3. Na aktywa finansowe, w tym:	20 301 791,67	21 159 900,00
a) w jednostkach powiązanych	7 000 000,00	21 159 900,00
b) w pozostałych jednostkach	13 301 791,67	0,00
- nabycie aktywów finansowych	3 091 423,05	0,00
- udzielone pożyczki	10 210 368,62	0,00
4. Inne wydatki inwestycyjne	1 642 931,98	0,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	145 607 237,71	473 773 260,66
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Wpływy	20 826 430,33	533 051 094,83
1. Wpływ netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		0,00
2. Kredyty i pożyczki		501 051 094,83
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych	13 373 830,25	32 000 000,00
4. Inne wpływy finansowe	7 452 600,08	0,00
II. Wydatki	202 596 490,58	1 014 770 991,48
1. Nabycie udziałów (akcji) własnych		0,00
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		0,00
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0,00	0,00
4. Spłaty kredytów i pożyczek	4 388 629,93	898 598 398,81
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	174 585 916,12	100 000 000,00
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych		0,00
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	3 157 198,53	0,00
8. Odsetki	20 464 746,00	16 156 630,56
9. Inne wydatki finansowe		15 962,11
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	(181 770 060,25)	(481 719 896,65)
D. Przepływy pieniężne netto razem (A.III.+B.III+C.III)	(235 570,31)	375 764,94
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	(235 570,31)	375 764,94
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		0,00
F. Środki pieniężne na początek okresu	536 784,50	161 019,56
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+D), w tym	301 214,19	536 784,50

W 2018 r. Spółka nie płaciła podatku dochodowego

W pozycji inne korekty spółka prezentuje:

INNE KOREKTY:	2018	2017
Program managerski	456 401,00	912 803,28

INNE KOREKTY:	2018	2017
Odpis na udziały w jednostce zależnej ProService Worldwide (Cyprus) Ltd	-	34 435 015,65
Niepieniężne zmiany w wartości udziałów jednostki zależne	-	-71 007 300,31
RAZEM	-	-35 659 481,38

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Work Service Spółka Akcyjna

01.01.2018-31.12.2018	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2018	6 509 482,30	285 678 830,86	-64 229 138,96	227 959 174,20
Zysk (strata) netto roku obrotowego	-	-	12 472 771,84	12 472 771,84
Podwyższenie kapitału	-	-	-	-
Program managerski	-	456 401,64	-	456 401,64
Korekta wyniku z lat ubiegłych	-	-	-12 214 512,46	-12 214 512,46
Podział wyniku za 2016 (korekta ujęcia)	-	2 692 650,75	-2 692 650,75	-
przeniesienie na kapitał zapasowy	-	-	-	-
wypłata dywidendy	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2018	6 509 482,30	288 827 883,25	-66 663 530,33	228 673 835,22

opisano w notcie nr 19

01.01.2017-31.12.2017	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2017	6 509 482,30	287 458 678,33	-2 692 650,75	291 275 509,88
Zysk (strata) netto roku obrotowego	0,00	0,00	-64 229 138,96	-64 229 138,96
Podwyższenie kapitału	0,00	0,00	0,00	0,00
Program managerski	0,00	912 803,28	0,00	912 803,28
Podział wyniku za 2016 (pokrycie z przyszłych zysków)	0,00	-2 692 650,75	2 692 650,75	0,00
wypłata dywidendy	0,00	0,00	0,00	0,00
Stan na 31 grudnia 2017	6 509 482,30	285 678 830,86	-64 229 138,96	227 959 174,20

Spółka zarządza kapitałem w celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności, z uwzględnieniem potrzeb kapitałowych wynikających z planowanych i realizowanych inwestycji, tak aby mogła generować oczekiwaną stopę zwrotu dla akcjonariuszy. Zgodnie z praktyką rynkową Spółka zarządza strukturą kapitału dostosowując ją do zmian warunków rynkowych. Zarządzanie strukturą kapitałową Spółki odbywa się poprzez takie narzędzia jak: polityka wypłaty dywidendy, emisja akcji, obligacji, zmiany stopnia wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania. Ponadto, Spółka monitoruje poziom kapitału na podstawie wskaźnika kapitału własnego, wskaźnika udziału kredytów, pożyczek i innych zewnętrznych źródeł finansowania do EBITDA oraz wskaźnika DSCR. Wskaźnik kapitału własnego obliczany jest jako stosunek wartości aktywów netto do wielkości kapitału własnego.

W roku 2018 wyodrębniony został w bilansie kapitał rezerwowy oraz zyski/starty z lat ubiegłych, by zwiększyć czytelność prezentowanych informacji.

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2018
Kapitał własny	227 959 174,20	228 673 835,22
Suma bilansowa	859 667 803,16	768 569 688,40
Wskaźnik kapitału własnego	0,27	0,30

Podstawowe dane ekonomiczne Spółki Work Service SA

WYSZCZEGÓLNIENIE	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Work Service SA	w tys.PLN	w tys.PLN	w tys.EUR	w tys.EUR
Przychody ze sprzedaży	581 340	594 204	136 244	139 987
EBITDA (wynik operacyjny + amortyzacja)	-71 072	-16 843	-16 657	-3 968
Zysk ze sprzedaży	-31 471	-18 720	-7 376	-4 410
Zysk z działalności operacyjnej (EBIT)	-78 651	-22 602	-18 167	-5 325
Zysk (strata) brutto	-6 443	-63 986	-1 510	-15 074
Zysk (strata) netto	12 473	-64 229	2 923	-15 132
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	35 927	-26 208	8 420	-6 174
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	145 607	473 733	34 125	-113 487
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-181 770	-481 720	-42 600	-115 495
Przepływy pieniężne netto, razem	-236	376	-55	89
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa	768 570	859 668	178 737	206 111
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	539 896	631 709	125 557	151 456
Zobowiązania długoterminowe	164 248	3 960	38 197	949
Zobowiązania krótkoterminowe	340 637	624 118	79 218	149 536
Kapitał (fundusz) własny	228 674	227 959	53 180	54 655
Kapitał (fundusz) podstawowy	6 509	6 509	1 514	1 561
Kapitał (fundusz) zapasowy	283 164	285 679	42 596	68 493

Wybrane dane finansowe zostały przedstawione w EUR zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 roku, poz. 757) o przeliczenia pozycji bilansowych zastosowano kurs z ostatniego dnia, a dla pozycji z rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych zastosowano kurs średni w okresie.

	Średni kurs EUR w okresie	Kurs EUR na ostatni dzień okresu
01.01-31.12.2018	4,2669	4,300
01.01-31.12.2017	4,2447	4,1709

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

Segmenty działalności

Segment operacyjny jest częścią składową jednostki:

- a) która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi tej samej jednostki),
- b) której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy decydowaniu o alokacji zasobów do segmentu oraz przy ocenie wyników działalności segmentu, a także
- c) w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Zgodnie z wymogami MSSF 8, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe.

Ze względu na to, że działalność Spółki jest jednorodna pod względem rodzaju świadczonych usług, znaczących klientów i otoczenia prawnego, Spółka określa całą swoją działalność jako segment pracy tymczasowej (stanowi 94% całości świadczonych usług). W związku z powyższym Spółka nie wyodrębnia segmentów sprawozdawczych, które spełniałyby powyższe wymogi MSSF 8.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Nota 1. Przychody netto ze sprzedaży usług (struktura rzeczowa)		
	31.12.2018	31.12.2017
Sprzedaż usług	581 340 217,58	594 204 483,50
- w tym: od jednostek powiązanych	53 594 438,50	77 311 587,10
Razem przychody ze sprzedaży usług	580 944 657,18	594 204 483,50
Przychody netto ze sprzedaży usług (struktura terytorialna)		
	31.12.2018	31.12.2017
a) kraj	580 970 637,38	586 308 366,92
b) eksport	369 580,20	7 896 116,58
Przychody netto ze sprzedaży usług	581 340 217,58	594 204 483,50

W roku 2018 przychody ze sprzedaży odnotowały około 2% spadek w stosunku do roku 2017. Największy spadek został odnotowany w zakresie sprzedaży eksportowej (95,5%). Spadek ten został spowodowany przeniesieniem tej części działalności do innych spółek Grupy.

Nota 2. Dane o kosztach rodzajowych		
	31.12.2018	31.12.2017
a) amortyzacja	6 443 137,47	5 758 972,48
b) zużycie materiałów i energii	1 612 058,02	2 368 197,75
c) usługi obce	115 216 072,73	123 792 553,63
d) podatki i opłaty	1 041 318,89	1 010 632,20
e) wynagrodzenia	403 802 353,40	393 058 105,80
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	80 305 631,95	76 655 604,53
g) pozostałe koszty rodzajowe	3 994 869,71	5 052 253,07
Koszty według rodzaju razem	612 415 442,17	607 696 319,46
Stan zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	395 560,40	(5 228 364,74)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	564 529 183,99	554 867 938,75
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	6 683 542,40	11 383 163,39
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	41 598 276,18	46 673 582,06

W roku 2018 odnotowano niewielki wzrost sumy poniesionych kosztów (1%), przede wszystkim na wynagrodzeniach (2,7%), co zostało spowodowane zmianą przepisów w zakresie wynagrodzenia minimalnego przede wszystkim dla zleceniobiorców.

Nota 3. Pozostałe przychody operacyjne		
	31.12.2018	31.12.2017
a) zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, w tym:	0,00	0,00
- środków trwałych i środków trwałych w budowie	0,00	0,00
b) dotacje	0,00	800,00
c) pozostałe, w tym:	10 385 368,19	16 850 566,05
- kary, odszkodowania	89 977,28	307 044,14
- zwrot kosztów postępowania sądowego	17 518,00	5 978,19
- refaktury	4 915 828,81	6 486 767,17
- inne	5 592 489,37	10 050 776,55
Pozostałe przychody operacyjne razem	10 385 368,19	16 851 366,05

Pozostałe przychody operacyjne w roku 2018 spadły w stosunku do roku 2017 o prawie 40%. Związane jest to ze zmianami w Grupie oraz brakiem rozwiązywania odpisów aktualizujących.

Nota 4. Pozostałe koszty operacyjne

	31.12.2018	31.12.2017
a) strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	332 353,26	1 550 529,70
- środków trwałych i środków trwałych w budowie	147 028,26	0,00
- wartości niematerialnych i prawnych	185 325,00	
b) aktualizacja aktywów niefinansowych	12 936 258,94	7 168 963,77
c) pozostałe, w tym:	44 296 955,70	12 013 913,48
- kary, grzywny, odszkodowania	158 886,77	58 175,63
- koszty postępowania sądowego	9 971 441,42	532 311,01
- refaktury	4 272 275,40	6 262 907,36
- inne	29 894 352,11	5 160 519,78
Pozostałe koszty operacyjne razem	57 565 567,90	20 733 407,25

Znaczny wzrost pozostałych kosztów operacyjnych w roku 2018 (o 177%) jest spowodowany koniecznością zastosowania MSSF 9, oraz znacznymi utworzonymi rezerwami na przyszłe koszty i ryzyko związane z działalnością restrukturyzacji długu jaką wdrożono w tym roku.

Nota 5. Przychody finansowe

	31.12.2018	31.12.2017
a) odsetki, w tym:	6 867 342,34	8 170 550,43
- od jednostek powiązanych	4 843 264,63	7 408 938,46
- od pozostałych jednostek	2 020 552,92	761 479,54
- odsetki bankowe	3 524,79	132,43
b) zysk ze zbycia inwestycji	111 733 605,59	26 355 879,07
c) dywidendy i udziały w zyskach	0,00	47 892 872,68
d) pozostałe przychody	6 500,20	13 213 292,00
- nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi	0,00	13 213 127,46
- rozwiązane rezerwy	0,00	0,00
- inne	6 500,20	164,54
Przychody finansowe razem	118 607 448,13	95 632 594,18

W 2018 roku Spółka nie otrzymała żadnej dywidendy.

W pozycji Zysk ze zbycia inwestycji Spółka prezentuje wynik z następujących transakcji:

- sprzedaż 49% udziałów w spółce ProService Worldwide (Cyprus) Ltd - (4 890 204,54)
 - Zysk na sprzedaży spółki Exact Systems S.A. 116 623 810,13
- Razem zysk ze zbycia inwestycji: 111 733 605,59**

Szczegółowo w/w transakcje zostały opisane w Nocie 11 – Zmiany w inwestycjach długoterminowych.

Nota 6. Koszty finansowe

	31.12.2018	31.12.2017
a) Odsetki, w tym:	27 332 088,34	22 933 953,42
- odsetki dla spółek powiązanych	6 534 406,32	8 379 353,60
- odsetki do pozostałych kontrahentów	20 797 682,02	151 890,41
- odsetki budżetowe	7 761 071,61	940 420,10
- odsetki bankowe	-	9 172 124,55
- odsetki od obligacji	2 649 403,93	4 035 533,50
- odsetki pozostałe	866 682,29	254 631,26
- odsetki od pożyczek	706 344,71	-
- odsetki od kredytów	8 814 179,48	-

Nota 6. Koszty finansowe

b) aktualizacja wartości inwestycji	4 597 124,93	101 905 127,08
c) pozostałe koszty finansowe	14 470 221,40	12 177 653,49
- nadwyżka ujemnych różnic kursowych na dodatnimi	5 566 909,44	0,00
- prowizje dotyczące obligacji, factoringu	7 998 008,46	6 324 725,94
- inne	8 903 311,96	5 852 927,55
Koszty finansowe razem	46 399 434,67	35 111 606,91

W pozycji inne pozostałe koszty finansowe wykazywane są koszty factoringu, obligacji oraz prowizji bankowych.

Nota 6a. Zyski/Straty z instrumentów finansowych

	31.12.2018	31.12.2017
a) Odsetki naliczone , w tym:	27 332 088,34	21 993 533,32
- od zobowiązań wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	27 332 088,34	21 993 533,32
b) Odsetki otrzymane, w tym:	7 971 752,42	8 165 477,43
- od pożyczek udzielonych i należności	7 971 752,42	8 165 477,43
c) Dodatnie różnice kursowe	12 171 103,05	42 507 359,54
- od pożyczek udzielonych i należności	4 469 826,48	25 849 053,72
- od zobowiązań wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	7 701 276,57	16 658 305,82
d) Ujemne różnice kursowe	(17 738 012,49)	(33 445 013,77)
- od pożyczek udzielonych i należności	(8 041 602,51)	(23 150 120,79)
- od zobowiązań wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	(9 696 409,98)	(10 294 892,98)
Strata z instrumentów finansowych razem:	29 736 931,32	(4 765 710,12)

Nota 7. Podatek dochodowy

	2018	2017
Zysk brutto	(6 442 971,24)	(63 986 381,41)
podatek dochodowy bieżący	0,00	0,00
podatek dochodowy odroczony	18 915 743,08	242 757,55
podatek dochodowy cfc	-	0,00
Podatek dochodowy razem	18 915 743,08	242 757,55
Zysk netto	12 472 771,84	(64 229 138,96)

7.1. ZMIANA STANU AKTYWÓW Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

	31.12.2018	31.12.2017
1. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	11 122 033,02	12 065 856,14
a) odniesionych na wynik finansowy	4 373 379,82	5 317 202,94
- rezerwy na przyszłe koszty	0,00	-
- odpisy aktualizujące należności	0,00	-
- rezerwa na zus i wynagrodzenia	4 153 356,83	5 300 258,68
- inne	220 022,99	16 944,26
b) odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową	6 748 653,20	6 748 653,20
2. Zwiększenia	32 048 529,47	203 078,73
a) odniesione na wynik finansowy w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	22 283 388,55	203 078,73
- rezerwy na przyszłe koszty	5 158 402,21	-
- odpisy aktualizujące należności	5 151 465,45	-
- rezerwa na zus i wynagrodzenia	8 979 873,28	-
- inne	2 993 647,62	203 078,73
b) odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową	9 765 140,91	-
c) odniesione na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	-	-
d) odniesione na kapitał własny w związku ze stratą podatkową	-	-

7.1. ZMIANA STANU AKTYWÓW Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	31.12.2018	31.12.2017
e) odniesione na wartość firmy lub nadwyżką udziału jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki nad kosztem w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	-	-
3. Zmniejszenia	10 527 162,99	1 146 901,85
a) odniesione na wynik finansowy w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	4 373 379,82	1 146 901,85
- rezerwy na przyszłe koszty	-	-
- odpisy aktualizujące należności	-	-
- rezerwa na zus i wynagrodzenia	4 153 356,83	1 146 901,85
- inne	220 022,99	-
b) odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową	6 153 783,17	-
c) odniesione na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	-	-
d) odniesione na kapitał własny w związku ze stratą podatkową	-	-
e) odniesione na wartość firmy w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi	-	-
4. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu razem, w tym:	32 643 399,50 zł	11 122 033,02
a) odniesionych na wynik finansowy	22 283 388,55 zł	4 373 379,82
- rezerwy na przyszłe koszty	5 158 402,21	0,00
- odpisy aktualizujące należności	5 151 465,45	0,00
- rezerwa na zus i wynagrodzenia	8 979 873,28	4 153 356,83
- inne	2 993 647,62	220 022,99
b) odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową	10 360 010,95	6 748 653,20

Terminy możliwości utylizacji aktywa z tytułu straty podatkowej przedstawia poniższa tabela:

2019	2020	2021	RAZEM
6 100 000,00	4 260 010,95	-	10 360 010,95

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Spółki na dzień 31 grudnia 2018 r. utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

Nota 8. Wartości niematerialne

8.1. Zmiany w wartościach niematerialnych w 2018 roku	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje	Oprogramowanie komputerów	Inne	Razem
Wartość brutto na początek okresu	0,00	0,00	0,00	15 271 498,43	33 811 539,11	49 083 037,54
Zwiększenia, w tym:	0,00	0,00	0,00	487 749,33	2 131 281,80	2 619 031,13
- nabycie	0,00	0,00	0,00	0,00	2 131 281,80	2 131 281,80
- przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	487 749,33	0,00	487 749,33
- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia	0,00	0,00	0,00	0,00	4 507 310,08	4 507 310,08
- likwidacja	0,00	0,00	0,00	0,00	4 019 560,75	4 019 560,75
- aktualizacja wartości	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- sprzedaż	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	0,00	487 749,33	487 749,33

Nota 8. Wartości niematerialne

- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość brutto na koniec okresu	0,00	0,00	0,00	15 759 247,76	31 435 510,83	47 194 758,59
Umorzenia na początek okresu	0,00	0,00	0,00	1 788 607,34	7 157 445,40	9 632 404,89
Umorzenia bieżące- zwiększenia	0,00	0,00	0,00	2 092 133,40	1 413 067,70	3 505 201,10
Umorzenia- zmniejszenia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- likwidacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- sprzedaż	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem umorzenia na koniec okresu	0,00	0,00	0,00	4 567 092,89	8 570 513,10	13 137 605,99
Wartość księgowa netto na koniec okresu	0,00	0,00	0,00	11 192 154,87	22 864 997,73	34 057 152,60

W roku 2018 nie nastąpiły znaczące zmiany w wartościach niematerialnych i prawnych. Na dzień bilansowy 31.12.2018r. WNIp w budowie wynosi 5 077 526,45 zł.

8.1. Zmiany w wartościach niematerialnych w 2017 roku	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje	Oprogramowanie komputerów	Inne	Razem
Wartość brutto na początek okresu	0,00	0,00	0,00	5 134 907,78	38 355 958,92	43 490 866,70
Zwiększenia, w tym:	0,00	0,00	0,00	10 155 122,98	2 270 530,44	12 425 653,42
- nabycie	0,00	0,00	0,00	0,00	2 270 530,44	2 270 530,44
- przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	10 155 122,98	0,00	10 155 122,98
- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia	0,00	0,00	0,00	18 532,33	6 814 950,25	6 833 482,58
- likwidacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- aktualizacja wartości	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- sprzedaż	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	0,00	6 807 708,25	6 807 708,25
- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	7 242,00	25 774,33
Wartość brutto na koniec okresu	0,00	0,00	0,00	15 271 498,43	33 811 539,11	49 083 037,54
Umorzenia na początek okresu	0,00	0,00	0,00	1 788 607,34	5 472 230,99	7 260 838,33
Umorzenia bieżące- zwiększenia	0,00	0,00	0,00	686 352,15	1 694 114,82	2 380 466,97
Umorzenia- zmniejszenia	0,00	0,00	0,00	0,00	8 900,41	8 900,41
- likwidacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- sprzedaż	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	8 900,41	8 900,41
Razem umorzenia na koniec okresu	0,00	0,00	0,00	2 474 959,49	7 157 445,40	9 632 404,89
Wartość księgowa netto na koniec okresu	0,00	0,00	0,00	12 796 538,94	26 654 093,71	39 450 632,65

9.1. Zmiany w środkach trwałych w 2018 roku	Grunty własne	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne, maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie
Wartość brutto na początek okresu	0,00	0,00	8 331 737,48	10 092 566,18	6 079 407,11	2 408 509,76	681 588,72
Zwiększenia, w tym:	0,00	0,00	0,00	18 384,61	0,00	0,00	18 384,61
- nabycie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	18 384,61	0,00	0,00	0,00
- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18 384,61
Zmniejszenia, w tym:	0,00	0,00	159 118,67	0,00	3 825 894,96	146 331,14	491 088,86
- likwidacja	0,00	0,00	159 118,67	0,00	3 825 894,96	146 331,14	472 704,25
- aktualizacja wartości	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

- sprzedaż	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
- przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18 384,61
- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość brutto na koniec okresu	0,00	0,00	8 172 618,81	10 110 950,79	2 253 512,15	2 262 178,62		208 884,47
Umorzenie na początek okresu	0,00	0,00	2 434 065,24	8 862 105,74	3 390 833,71	1 853 564,64		0,00
Umorzenia bieżące- zwiększenia	0,00	0,00	808 675,74	878 684,17	908 416,76	342 159,70		0,00
Zmniejszenia, w tym:	0,00	0,00	39 779,70	0,00	2 498 828,22	127 691,97		0,00
- likwidacja	0,00	0,00	39 779,70	0,00	2 498 828,22	127 691,97		0,00
- sprzedaż	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
- przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Umorzenie na koniec okresu	0,00	0,00	3 202 961,28	9 740 789,91	1 800 422,25	2 068 032,37		0,00
Wartość księgowa netto	0,00	0,00	4 969 657,53	370 160,88	453 089,90	194 146,25		208 884,47

W powyższej tabeli ujęto zmiany w środkach trwałych według grup agregacji wraz ze stanami początkowymi i końcowymi, z umorzeniem oraz z wartością netto na koniec 2018 roku. W 2018 roku nie zostały podpisane nowe umowy leasingowe. Środki trwałe używane na podstawie leasingu są przez Spółkę amortyzowane rachunkowo. Przedmiotem leasingu są głównie urządzenia IT oraz samochody.

9.1. Zmiany w środkach trwałych w 2017 roku	Grunty własne	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne, maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie
Wartość brutto na początek okresu	0,00	0,00	8 331 737,48	10 069 993,18	4 082 605,27	2 396 009,76	518 871,85
Zwiększenia, w tym:	1 546 316,00	0,00	2 504 872,00	22 573,00	1 996 801,84	12 500,00	9 593 208,37
- nabycie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 593 208,37
- przemieszczenie wewnętrzne	1 546 316,00	0,00	2 504 872,00	22 573,00	1 996 801,84	12 500,00	0,00
- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia, w tym:	1 546 316,00	0,00	2 504 872,00	0,00	0,00	0,00	9 430 491,50
- likwidacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- aktualizacja wartości	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- sprzedaż	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 430 477,57
- inne	1 546 316,00	0,00	2 504 872,00	0,00	0,00	0,00	13,93
Wartość brutto na koniec okresu	0,00	0,00	8 331 737,48	10 092 566,18	6 079 407,11	2 408 509,76	681 588,72
Umorzenie na początek okresu	0,00	0,00	1 633 129,50	7 567 091,86	2 609 685,41	1 364 119,37	0,00
Umorzenia bieżące- zwiększenia	0,00	0,00	805 656,04	1 295 013,88	781 148,30	489 445,27	0,00
Zmniejszenia, w tym:	0,00	0,00	4 720,30	0,00	0,00	0,00	0,00
- likwidacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- sprzedaż	0,00	0,00	4 720,30	0,00	0,00	0,00	0,00
- przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Umorzenie na koniec okresu	0,00	0,00	2 434 065,24	8 862 105,74	3 390 833,71	1 853 564,64	0,00
Wartość księgowa netto	0,00	0,00	5 897 672,24	1 230 460,44	2 688 573,40	554 945,12	681 588,72

Nota 10. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2018	31.12.2017
a) środki trwałe, w tym:	5 987 054,56	10 371 651,2
- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	0,00	0,00
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	4 969 657,53	5 897 672,24
- urządzenia techniczne i maszyny	370 160,88	1 230 460,44
- środki transportu	453 089,90	2 688 573,40
- inne środki trwałe	194 146,25	554 945,12
b) środki trwałe w budowie	208 884,47	681 588,72
c) zaliczki na środki trwałe w budowie	0,00	0,00
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	6 195 939,03	11 053 239,92

W pozycji środki trwałe w budowie zawarliśmy informację o niezakończonych inwestycjach w lokalnych biurach Work Service S.A.

Nota 11. Inwestycje długoterminowe

11.1. Zmiany w inwestycjach długoterminowych w 2018 roku	Nieruchomości Wartości niematerialne i prawne	Długoterm. aktywa finansowe	a) w jednostkach powiązanych, w tym:			b) w pozostałych jednostkach, w tym:			Inwestycje długoterm. razem
			Razem	Udziały lub akcje	Inne długoterm. aktywa finansowe	Udziały lub akcje	Inne długoterm. aktywa finansowe		
Stan na początek okresu	2 495 938,00	561 246 561,62	561 236 561,62	501 236 561,62	60 000 000,00	10 000,00	0,00	563 742 499,62	
w tym w cenie nabycia	2 495 938,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 000,00	0,00	2 505 938,00	
Zwiększenia w tym:	0,00	32 911 680,00	32 911 680,00	32 911 680,00	0,00	0,00	0,00	32 911 680,00	
- nabycie	0,00	32 911 680,00	32 911 680,00	32 911 680,00	0,00	0,00	0,00	32 911 680,00	
- korekty aktualizujące wartość	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
- przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
- podwyższenie kapitału	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Zmniejszenia	0,00	89 820 256,95	89 820 256,95	29 820 256,95	60 000 000,00	0,00	0,00	89 820 256,95	
- sprzedaż	0,00	29 820 256,95	29 820 256,95	29 820 256,95	0,00	0,00	0,00	29 820 256,95	
- korekty aktualizujące wartość	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	
- przemieszczenia wewnętrzne	0,00	60 000 000,00	60 000 000,00	0,00	60 000 000,00	0,00	0,00	60 000 000,00	
- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Stan na koniec okresu	2 495 938,00	504 337 984,67	504 327 984,67	504 327 984,67	0,00	10 000,00	0,00	506 833 922,67	
w tym w cenie nabycia	2 495 938,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 000,00	0,00	2 505 938,00	

Nota 11. Inwestycje długoterminowe

11.1. Zmiany w inwestycjach długoterminowych w 2017 roku	Nieruchomości Wartości niematerialne i prawne	Długoterm. aktywa finansowe	a) w jednostkach powiązanych, w tym:			b) w pozostałych jednostkach, w tym:			Inwestycje długoterm. razem
			Razem	Udziały lub akcje	Inne długoterm. aktywa finansowe	Udziały lub akcje	Inne długoterm. aktywa finansowe		
Stan na początek okresu	0,00	541 915 964,25	541 905 964,25	538 830 964,25	3 075 000,00	10 000,00	0,00	541 915 964,25	
w tym w cenie nabycia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Zwiększenia w tym:	4 051 188,00	240 613 362,60	240 613 362,60	117 646 362,60	122 967 000,00	0,00	0,00	243 109 300,60	
- nabycie	4 051 188,00	240 613 362,60	240 613 362,60	117 646 362,60	122 967 000,00	0,00	0,00	243 109 300,60	
- korekty aktualizujące wartość	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
- przemieszczenie wewnętrzne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
- podwyższenie kapitału	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
- inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Zmniejszenia	1 555 250,00	221 282 765,23	221 282 765,23	155 240 765,23	66 042 000,00	0,00	0,00	221 282 765,23	
- sprzedaż	1 555 250,00	176 772 749,58	176 772 749,58	113 805 749,58	62 967 000,00	0,00	0,00	176 772 749,58	
- korekty aktualizujące wartość	0,00	34 435 015,65	34 435 015,65	34 435 015,65	0,00	0,00	0,00	34 435 015,65	
- przemieszczenia wewnętrzne	0,00	3 075 000,00	3 075 000,00	0,00	3 075 000,00	0,00	0,00	3 075 000,00	
- inne	0,00	7 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00	0,00	0,00	0,00	7 000 000,00	

Nota 11. Inwestycje długoterminowe

Stan na koniec okresu	2 495 938,00	561 246 561,62	561 236 561,62	501 236 561,62	60 000 000,00	10 000,00	0,00	563 742 499,62
w tym w cenie nabycia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

W 2018r. miały miejsce następujące zdarzenia skutkujące zmianami w strukturze Grupy Kapitałowej:

Połączenie spółek Naton Ljudski potencial d.o.o oraz HR Global d.o.o.

W dniu 01.01.2018 roku nastąpiło połączenie spółek Naton Ljudski potencial d.o.o oraz HR Global d.o.o.

Zawarcie umowy sprzedaży akcji Exact Systems S.A.

W dniu 16 sierpnia 2018 roku Emitent otrzymał potwierdzenie o złożeniu przez spółkę celową – Remango Investments Sp. z o.o., w której udziały posiadają p. Paweł Gos, p. Lesław Walaszczyk oraz fundusz współzarządzany przez CVI Dom Maklerski Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgłoszenia zamiaru koncentracji poprzez nabycie przez SPV wszystkich akcji Emitenta w spółce Exact Systems S.A. z siedzibą w Częstochowie.

W dniu 20 września 2018 roku, Emitent otrzymał decyzję nr DKK-167/2018 Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 17 września 2018 r. o wyrażeniu zgody na dokonanie koncentracji.

Sprzedaż akcji Exact Systems S.A. doszła do skutku w dniu 31 października.

Cena sprzedaży wszystkich akcji Emitenta w Spółki wyniosła 139,760,000 PLN, z czego część ceny w kwocie 13.000.000 PLN zostanie zapłacona w terminie 9 miesięcy od dnia zamknięcia Transakcji. Po sprzedaży 100% udziałów w Exact Systems GmbH, łączne wynagrodzenie Emitenta wyniosła 155.260.000 PLN

Ponadto w dniu 6 grudnia 2018 roku Spółka zawarł z kupującym grupę Exact aneks na podstawie którego strony uzgodniły, że odroczone część ceny za akcje Exact Systems S.A. która miała zostać zapłacona po 9 miesiącach od daty zamknięcia transakcji, zostanie zapłacona w dwóch transzach, pierwsza, w kwocie 10.000.000 PLN nie później niż do 7 grudnia 2018 roku, a druga, w kwocie 700.000 PLN do 14 stycznia 2019 roku, pod warunkiem utrzymania świadczenia przez Spółkę określonych usług na rzecz Exact Systems S.A. przed 14 stycznia 2019 roku. Jednocześnie strony uzgodniły, że kwota odroczonej części ceny za akcje Spółki, zostanie zmniejszona z kwoty 13.000.000 PLN do kwoty 10.700.000 PLN.

Wpływy z Transakcji, w kwocie 104.000.000 PLN zostały przeznaczone przez Emitenta na spłatę części zadłużenia w stosunku do konsorcjum banków finansujących Emitenta.

Sprzedaż akcji Exact Systems S.A. przez Emitenta jest konsekwencją wybranej przez Zarząd opcji strategicznej w zakresie przyszłości spółki zależnej Exact Systems S.A. oraz realizacją przyjętej Strategii Rozwoju i Restrukturyzacji Grupy na lata 2018-2020. W myśl przyjętej Strategii Emitent redukuje zobowiązania akwizycyjne wobec udziałowców mniejszościowych spółek zależnych oraz planuje przeznaczyć środki pozyskane ze sprzedaży akcji Exact Systems S.A. głównie na dalsze dostosowywanie struktury finansowania Grupy poprzez jej stopniowe oddłużanie.

Zakup spółki Antal International s.r.o.

W dniu 15 maja 2018 roku spółka Antal Sp. Z o.o. (w 100% zależna od Work Service S.A.) zakupiła od spółki Work Service Czech. s.r.o. (w 100% zależnej od Work Service S.A.) 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki Antal International s.r.o.

Zawarcie aneksu do umowy nabycia udziałów w Prohuman 2004 Kft

W dniu 29 czerwca 2018 r. Emitent jako kupujący zawarł z Profólió Projekt Tanácsadó Kft. („Sprzedający”) z siedzibą w Budapeszcie, Węgry, aneks do Umowy nabycia pozostałych udziałów w kapitale zakładowym Prohuman 2004 Kft. („Prohuman”) z siedzibą w Budapeszcie, Węgry z dnia 23 października 2017 roku („Udziały”) („Umowa”). O zawarciu Umowy Emitent informował w raporcie bieżącym 80/2017 z dnia 23 października 2017 roku.

Aneks dotyczy przesunięcia terminu płatności Drugiej i Trzeciej Transzy nabycia pozostałych 19.78 % udziałów w kapitale zakładowym Prohuman.

Emitent, z uwagi na przesunięcie terminu płatności Drugiej i Trzeciej Transzy zobowiązał się zapłacić Sprzedającemu rekompensatę w wysokości 5.000.000 PLN w dwóch ratach: pierwsza rata płatna będzie w dniu 29 czerwca 2018 r. w wysokości 2.000.000 PLN i druga w dniu 16 sierpnia 2018 r. w pozostałej części.

W związku z zawarciem Aneksu do dnia 30 września 2018 r. nie obowiązywały zapisy Umowy o odsetkach za zwłokę.

Sprzedaż 2% udziałów w spółce Kariera.pl

W dniu 23 kwietnia 2018 roku została podpisana umowa, na mocy której Krajowe Centrum Pracy Sp. Z o.o. (w 100% zależne od Work Service S.A.) sprzedało 40 udziałów w kapitale zakładowym spółki Kariera.pl, stanowiące 2% wszystkich udziałów w kapitale zakładowym tej Spółki za cenę 57.120,00 zł.

Zakup udziałów w spółce Work Service SPV Sp. z o.o.

W dniu 21 czerwca 2018 roku Work Service S.A. zakupiło od spółki Work Service International Sp. Z o.o. (w 100% zależnej od Work Service S.A.) 15,29% udziałów w spółce Work Service SPV Sp. Z o.o. za cenę 5.360.000,00zł.

Sprzedaż Grupy Proservice

W dniu 31 lipca 2018 roku Emitent zawarł z PROLOGICS (UK) LLP z siedzibą w Londynie, zarejestrowaną pod numerem OC314997 („Kupujący”) Aneks do Umowy Sprzedaży Udziałów w spółce ProService Worldwide (Cyprus) Limited - założonej zgodnie z prawem Republiki Cypru zarejestrowanej pod numerem HE 209802, z siedzibą w Nikozji.

Na mocy Aneksu, wprowadzono następujące zmiany:

- sprzedaż Drugiej Transzy udziałów, tj. 3.750 udziałów reprezentujących 51% w kapitale zakładowym ProService, nastąpi w dniu 1 sierpnia 2018 roku,
- termin płatności ceny sprzedaży udziałów został przesunięty na dzień 30 lipca 2019 roku.
- zastaw zabezpieczający Umowę zostanie ustanowiony po wygaśnięciu zastawu na Akcjach, ustanowionego na rzecz konsorcjum banków BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A., BANK MILLENNIUM S.A., BANK ZACHODNI WBK S.A., RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A., POWSZECHNA KASA OSZCZĘDNOŚCI BANK POLSKI S.A. na mocy umowy zastawu z dnia 18 listopada 2015 roku, aneksowanej w dniu 13 kwietnia 2017 roku, zabezpieczającej kredyt, którego beneficjentem jest Emitent.

Pozostałe postanowienia Umowy nie uległy zmianie.

W dniu 1 sierpnia 2018 roku, w wykonaniu postanowień Umowy Sprzedaży Udziałów w spółce ProService Worldwide (Cyprus) Limited („ProService”) z dnia 30 lipca 2017 roku oraz Aneksu do Umowy z dnia 31 lipca 2018 roku, Emitent przeniósł własność 51% udziałów w ProService na rzecz PROLOGICS (UK) LLP z siedzibą w Londynie, zarejestrowaną pod numerem OC314997.

Zakup udziałów w spółce Work Service GmbH&Co.KG

Na podstawie umowy sprzedaży i przeniesienia udziału z dnia 29 października 2018 r. Work Service SPV sp. z o.o. kupił od Fiege Logistik Stiftung & Co.KG udział w spółce Work Service GmbH & Co.KG w wysokości 26%, przy czym udział ten jest posiadany powierniczo przez Work Service International sp. z o.o. Udział kapitałowy został przeniesiony na rzecz Work Service International sp. z o.o. w dniu 1 listopada 2018 r. Cena za nabyty udział jest równa 4.513.600 euro i płatna w następujących czterech ratach: (i) 2.100.000 euro do dnia 9 listopada 2018 (zapłacona), (ii) 500.000 euro (wraz z należnymi odsetkami) do dnia 31 marca 2019 r. (zapłacona), (iii) 500.000 euro (wraz z należnymi odsetkami) do dnia 30 czerwca 2019 r. oraz (iv) 1.413.600 euro (wraz z należnymi odsetkami) do dnia 30 września 2019 r.

W wyniku transakcji spółki z grupy Work Service posiadają 100% udziału w Work Service GmbH & Co.KG.

Nota 12. Zapasy		
	31.12.2018	31.12.2017
a) materiały	103 168,85	19 935,21
b) półprodukty i produkty w toku	601 621,00	6 402 296,42
c) towary	0,00	185 325,00
Wartość zapasów razem	704 789,85	6 607 556,63

Pozycję półprodukty i produkty w toku stanowią głównie koszty, dotyczące realizacji umów zafakturowanych w następnym okresie.

Nota 13. Należności handlowe oraz pozostałe należności		
	31.12.2018	31.12.2017

Nota 13. Należności handlowe oraz pozostałe należności

a) od jednostek powiązanych	3 269 728,16	29 770 609,67
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty do 12 miesięcy	2 211 001,48	21 198 922,93
- inne	1 058 726,68	8 571 686,74
b) należności od pozostałych jednostek	83 927 471,80	84 611 200,11
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty do 12 miesięcy	68 481 200,91	31 106 939,51
- z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	-	760 429,07
- inne	15 446 270,89	52 111 823,77
- dochodzone na drodze sądowej	-	0,00
Należności krótkoterminowe netto, razem	87 197 199,96	113 749 802,02

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2018 roku stan należności handlowych od jednostek powiązanych i pozostałych wynosi 86 479 981,19 zł. Odpisy aktualizujące wartość należności zostały utworzone zgodnie z najlepszą wiedzą i doświadczeniem Spółki i na dzień bilansowy wyniosł 22 630 967,46 zł. Koszty i przychody związane z utworzeniem i rozwiązaniem odpisów aktualizujących rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w pozostałej działalności operacyjnej.

Nota 14. Inne aktywa finansowe

14.1. Inne aktywa finansowe	31.12.2018	31.12.2017
w jednostkach zależnych	59 787 734,90	73 161 565,15
w pozostałych jednostkach	40 161 807,28	29 951 438,66
Inne aktywa finansowe razem	99 949 542,18	110 113 003,81

W pozycji Inne aktywa finansowe Spółka prezentuje pożyczki udzielone podmiotom powiązanym i niepowiązanym.

14.2. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	31.12.2018	31.12.2017
środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	301 214,19	536 784,50
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	246 886,12	523 508,60
- inne środki pieniężne	-	-
- inne aktywa pieniężne	54 328,07	13 275,90
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne razem	301 214,19	536 784,50

Nota 15. Rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2018	31.12.2017
- ubezpieczenia majątkowe	135 993,51	99 489,46
- obsługa informatyczna	84 178,03	94 953,54
- szkolenia	134,87	2 253,50
- doradztwo	129 500,65	180 593,34
- leasing	172 837,42	-
- usługi medyczne	-	22 518,06
- reklama	20 666,57	37 975,69
- inne	78 274,96	235 464,61
- akwizycje	-	817 879,69
- wyposażenie	16 640,00	-
- materiały	4 705,04	16 670,14
- rmk finansowe	43 597,37	34 931,07
Rozliczenia międzyokresowe razem	686 528,42	1 542 729,10

Nota 16. Struktura kapitału podstawowego
16.1. Struktura kapitału podstawowego na dzień 31 grudnia 2018

Nota 16. Struktura kapitału podstawowego

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/ emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)	
A	na okaziciela	zwykłe	-	750 000	75 000	gotówka	14.12.2000	14.12.2000	
B	na okaziciela	zwykłe	-	5 115 000	511 500	gotówka	14.11.2002	01.01.2003	
C	na okaziciela	zwykłe	-	16 655 000	1 665 500	gotówka	20.11.2006	20.11.2006	
D	na okaziciela	Zwykłe	-	100 000	10 000	gotówka	06.09.2007	06.09.2007	
E	na okaziciela	Zwykłe	-	100 000	10 000	gotówka	21.11.2007	21.11.2007	
F	na okaziciela	Zwykłe	-	7 406 860	740 686	kompensata	20.05.2008	20.05.2008	
G	na okaziciela	Zwykłe	-	2 258 990	225 899	gotówka	26.06.2009	26.06.2009	
H	na okaziciela	Zwykłe	-	9 316 000	931 600	gotówka	13.01.2010	13.01.2010	
K	na okaziciela	Zwykłe	-	1 128 265	112 827,5	gotówka	26.01.2011	31.12.2011	
L	na okaziciela	Zwykłe	-	5 117 881	511 788,1	gotówka	26.04.2012	26.04.2012	
N	na okaziciela	Zwykłe	-	12 000 000	1 200 000	gotówka	30.04.2013	30.04.2013	
P	na okaziciela	Zwykłe	-	91 511	9 151,1	gotówka	14.10.2014	14.10.2014	
S	na okaziciela	Zwykłe	-	5 000 000	500 000	gotówka	28.11.2014	28.11.2014	
T	na okaziciela	Zwykłe	-	55 316	5 532	gotówka	06.08.2015	Począwszy od dywidendy za 2015 rok	
Liczba akcji razem					65 094 823				
Kapitał zakładowy razem w złotych						6.509.482,30			
Wartość nominalna jednej akcji w złotych						0.1			

16.2. Kapitał podstawowy (struktura) na dzień 31 grudnia 2017 roku

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/ emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)	
A	na okaziciela	zwykłe	-	750 000	75 000	gotówka	14.12.2000	14.12.2000	
B	na okaziciela	zwykłe	-	5 115 000	511 500	gotówka	14.11.2002	01.01.2003	
C	na okaziciela	zwykłe	-	16 655 000	1 665 500	gotówka	20.11.2006	20.11.2006	
D	na okaziciela	Zwykłe	-	100 000	10 000	gotówka	06.09.2007	06.09.2007	
E	na okaziciela	Zwykłe	-	100 000	10 000	gotówka	21.11.2007	21.11.2007	
F	na okaziciela	Zwykłe	-	7 406 860	740 686	kompensata	20.05.2008	20.05.2008	
G	na okaziciela	Zwykłe	-	2 258 990	225 899	gotówka	26.06.2009	26.06.2009	
H	na okaziciela	Zwykłe	-	9 316 000	931 600	gotówka	13.01.2010	13.01.2010	
K	na okaziciela	Zwykłe	-	1 128 265	112 827,5	gotówka	26.01.2011	31.12.2011	
L	na okaziciela	Zwykłe	-	5 117 881	511 788,1	gotówka	26.04.2012	26.04.2012	
N	na okaziciela	Zwykłe	-	12 000 000	1 200 000	gotówka	30.04.2013	30.04.2013	
P	na okaziciela	Zwykłe	-	91 511	9 151,1	gotówka	14.10.2014	14.10.2014	
S	na okaziciela	Zwykłe	-	5 000 000	500 000	gotówka	28.11.2014	28.11.2014	
T	na okaziciela	Zwykłe	-	55 316	5 532	gotówka	06.08.2015	Począwszy od dywidendy za 2015 rok	
Liczba akcji razem					65 094 823				
Kapitał zakładowy razem w złotych						6.509.482,30			
Wartość nominalna jednej akcji w złotych						0.1			

Kapitał podstawowy 2018

W 2018 roku nie było zmian w kapitale podstawowym spółki Work Service SA.

Kapitał podstawowy 2017

W 2017 roku nie było zmian w kapitale podstawowym spółki Work Service SA.

Nota 17. Struktura akcjonariatu

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania spółka Work Service SA nie wyemitowała żadnych akcji uprzywilejowanych, ani co do głosu, ani co do dywidendy. Wszystkie akcje Spółki są akcjami zwykłymi na okaziciela. Kapitał zakładowy spółki Work Service SA wynosi 6.509.482,30 i dzieli się na:

- 750.000 akcji serii A o wartości nominalnej po 10 groszy każda,
- 5.115.000 akcji serii B o wartości nominalnej po 10 groszy każda,
- 16.655.000 akcji serii C o wartości nominalnej po 10 groszy każda,
- 100.000 akcji serii D o wartości nominalnej po 10 groszy każda,
- 100.000 akcji serii E o wartości nominalnej po 10 groszy każda,
- 7.406.860 akcji serii F o wartości nominalnej po 10 groszy każda,
- 2.258.990 akcji serii G o wartości nominalnej po 10 groszy każda,
- 9.316.000 akcji serii H o wartości nominalnej po 10 groszy każda,
- 1.128.265 akcji serii K o wartości nominalnej po 10 groszy każda,
- 5.117.881 akcji serii L o wartości nominalnej po 10 groszy każda,
- 12.000.000 akcji serii N o wartości nominalnej po 10 groszy każda,
- 91.511 akcji serii P o wartości nominalnej po 10 groszy każda,
- 5.000.000 akcji serii S o wartości nominalnej po 10 groszy każda,
- 55.316 akcji serii T o wartości nominalnej po 10 groszy każda.

Strukturę akcjonariatu według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, uwzględniając wszystkie zawiadomienia, jakie spółka Work Service SA otrzymała w trybie art. 69 ust. 1 pkt. 1 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzenia instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych przedstawiono w poniższej tabeli.

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	Udział w liczbie głosów ogółem
WorkSource Investments S.a.r.l.	13 714 286	21,07%	13 714 286	21,07%
ProLogics (UK) LLP London	10 466 200	16,08%	10 466 200	16,08%
Central Fund of Immovables Sp. z o.o.	9 641 500	14,81%	9 641 500	14,81%
Tomasz Misiak	9 553 961	14,68%	9 553 961	14,68%
Tomasz Hanczarek	3 336 420	5,12%	3 336 420	5,12%
MetLife PTE S.A.	3 254 743	5,00%	3 254 743	5,00%
Pozostali	12 743 205	23,24%	12 743 205	23,24%
Ogółem	65 094 823	100%	65 094 823	100%

Nota 18. Pozostałe kapitały

	31.12.2018	31.12.2017
a) kapitał zapasowy	283 163 767,96	285 678 830,86
b) pozostałe kapitały rezerwowe	5 664 115,29	5 207 713,65
c) różnice z przeliczenia	-	-
Pozostałe kapitały razem	288 827 883,25	285 678 830,86

18.1. Kapitał zapasowy	31.12.2018	31.12.2017
Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	288 371 481,61	287 458 678,33
a) ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	234 578 304,34	234 578 304,34
- agio	234 578 304,34	234 578 304,34
- koszty emisji	-	-

b) utworzony ustawowo z przejęcia spółek	-	-
c) utworzony zgodnie ze statutem / umową, ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	-	-
d) z dopłat akcjonariuszy / wspólników	-	-
e) z zysku	53 793 177,27	(2 692 650,75)
f) z umorzenia udziałów	-	-
g) program managerski	-	912 803,28
h) inne	(5 207 713,65)	-
Kapitał zapasowy, razem	283 163 767,96	285 678 830,86

Nota 19. Niepodzielony wynik finansowy

	31.12.2018	31.12.2017
Niepodzielony wynik finansowy (korekta mssf)	(10 206 367,32)	0,00
Korekta wyniku finansowego z lat ubiegłych	(2 008 145,14)	
Niepodzielony wynik finansowy	(79 136 302,17)	(66 921 789,71)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku akcje Work Service SA nie były własnością jednostek podporządkowanych.

W roku 2018 dokonano ostatecznego rozliczenia transakcji sprzedaży grupy IT Kontrakt sp. z o.o. w ramach umowy sprzedaży w roku 2017 Spółka zobowiązała się, że w przypadku poniesionych przez IT Kontrakt sp. z o.o. dodatkowych strat wynikających z transakcji rozpoczętych przed datą sprzedaży, pokryje je w całości. W dniu 31.12.2018r. podpisano porozumienie w sprawie pokrycia dodatkowych strat poniesionych przez IT Kontrakt sp. z o.o. i obciążono wynik lat ubiegłych kwotą 2 008 145,14 zł.

Nota 20. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia

	31.12.2018	31.12.2017
a) część krótkoterminowa, w tym:	2 423 821,83	2 423 821,83
- rezerwa na niewymagalne zobowiązania wobec budżetu	-	-
- rezerwa na koszt wynagrodzeń	-	-
- rezerwa na niewykorzystane urlopy	617 796,51	1 011 049,60
- pozostałe	-	1 412 772,23
b) część długoterminowa, w tym:	0,00	0,00
- rozliczenia międzyokresowe bierne, w tym:	0,00	0,00
- pozostałe rezerwy	0,00	0,00
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia razem	20 392 817,19	2 423 821,83
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 792 972,93	1 187 349,53
Rezerwy na zobowiązania razem	24 803 586,63	3 611 171,36

20.1. Zmiana stanu rezerw	31.12.2017	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	31.12.2018
1. Z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 187 349,53	2 750 104,93	-	144 481,53	3 792 972,93
2. Rezerwa na nie wykorzystane urlopy	1 011 049,60	-	393 253,09	-	617 796,51
3. Pozostałe rezerwy	1 412 772,23	---	-	1 412 772,23	-
Razem	3 611 171,36	397 834,26	393 253,09	1 412 772,23	2 202 980,30

20.2. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2018	31.12.2017
1. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	1 187 349,53	1 888 415,10
a) odniesionej na wynik finansowy	1 187 349,53	1 888 415,10
- nie zrealizowana odsetki od pożyczek	1 042 868,00	1 724 236,51
- różnica w wartości środków trwałych	-	-
- inne	144 481,53	164 178,59
b) odniesionej na kapitał własny	-	-
c) odniesionej na wartość firmy	-	-

2. Zwiększenia	2 750 104,93	-
a) odniesione na wynik finansowy	2 750 104,93	-
- nie zrealizowana odsetki od pożyczek	1 313 121,86	-
- różnica w wartości środków trwałych	-	-
- inne	1 436 983,07	-
b) odniesione na kapitał własny	2 750 104,93	-
c) odniesione na wartość firmy	2 750 104,93	-
3. Zmniejszenia	-	701 065,57
a) odniesione na wynik finansowy	-	701 065,57
- nie zrealizowana odsetki od pożyczek	-	681 368,51
- różnica w wartości środków trwałych	-	0,00
- inne	144 481,53	19 697,06
b) odniesione na kapitał własny	-	-
c) odniesione na wartość firmy	-	-
4. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, w tym:	3 792 972,93	1 187 349,53
a) odniesionej na wynik finansowy	3 792 972,93	1 187 349,53
- nie zrealizowana odsetki od pożyczek	2 355 989,86	1 042 868,00
- różnica w wartości środków trwałych	-	-
- inne	1 436 983,07	144 481,53
b) odniesionej na kapitał własny	-	-
c) odniesionej na wartość firmy	-	-

Nota 21. Inne zobowiązania długoterminowe

	31.12.2018	31.12.2017
a) wobec jednostek zależnych	7 750 000,00	-
b) wobec pozostałych jednostek	156 498 042,85	3 959 831,67
- kredyty i pożyczki	104 166 256,76	-
- z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	43 988 109,50	-
- inne zobowiązania finansowe	4 253 657,76	3 959 831,67
- inne zobowiązania długoterminowe	-	-
Inne zobowiązania długoterminowe razem	164 248 042,85	3 959 831,67

Inne zobowiązania finansowe stanowią wartość zobowiązania z tytułu leasingu, część długoterminowa.

Nota 22. Zobowiązania krótkoterminowe

	31.12.2018	31.12.2017
a) wobec jednostek zależnych	122 379 119,05	176 651 724,21
b) wobec pozostałych jednostek	218 257 652,86	447 466 347,57
- kredyty i pożyczki	1 500 000,00	216 560 390,34
- z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	44 285 509,42
- inne zobowiązania finansowe	1 776 418,88	5 227 443,50
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności do 12 miesięcy	15 533 216,04	10 128 851,11
- z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	105 215 859,95	64 787 926,99
- z tytułu wynagrodzeń	15 705 183,74	21 550 129,43
- inne	80 026 974,25	84 926 096,78
c) fundusze specjalne (wg tytułów)	-	-
Zobowiązania handlowe i pozostałe razem	340 636 771,91	264 098 830,61
Kredyty i pożyczki	-	360 019 241,17
Razem zobowiązania krótkoterminowe	340 636 771,91	624 118 071,78

W roku 2018 nastąpiła restrukturyzacja długu Spółki i zmiana umów kredytowych i zobowiązań finansowych, w efekcie, na skutek zawartych aneksów) pozycje zadłużenia z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych i kredytów zostały przekwalifikowane do długoterminowych.

W dniu 28 lutego Spółka zawarła układ ratalny z ZUS dotyczący spłaty zadłużenia w wysokości 59 170 317,43 zł. W chwili obecnej Spółka na bieżąco reguluje bieżące składki ZUS i spłaca układ ratalny.

22.1. Zobowiązania nominalne z tytułu leasingu	31.12.2018	31.12.2017
W okresie 1 roku	504 901,56	3 015 300,42
W okresie od 1 do 5 lat	4 253 657,76	4 132 669,09
Powyżej 5 lat	-	-
Suma	4 758 559,32	7 147 969,51

Zobowiązania z tytułu obligacji

W tabeli poniżej przedstawione są dane dotyczące wysokości zobowiązań z tytułu emisji obligacji w wartości według skorygowanej ceny nabycia i w wartości nominalnej wyemitowanych do zewnętrznych inwestorów na dzień 31.12.2018 roku.

Inwestorzy zewnętrzni:

Seria	Ilość	Stopa procentowa	Cena nominalna	Data wykupu	Wartość nominalna obligacji w PLN	Wcześniejszy wykup/wykup	Wartość zobowiązań z tyt. emisji w skorygowanej cenie nabycia
X	12 850	zmienna (*)	1 000	2020-05-29	12 850 000	opcja call Emitenta ,opcja put Obligatariusza	12 891 327,71
W	20 000	zmienna (*)	1 000	2020-05-29	20 000 000	Opcja call Emitenta, opcja put Obligatariusza	20 064 323,29
Z	2 400	zmienna (*)	1 000	2020-05-29	2 400 000	Opcja call Emitenta, opcja put Obligatariusza	2 407 718,79
SHB	8 600	5%	1 000	2020-05-29	8 600 000	Opcja call Emitenta, opcja put Obligatariusza	8 624 739,73
			Stan na 31.12.2018		43 850 000	SUMA, w tym:	43 850 000,00
						krótkoterminowe	0,00
						długoterminowe	43 850 000,00
						Wycena wg skg	43 988 109,50

zmienna stopa procentowa (*) = WIBOR 3M + marża/premia odsetkowa w wysokości 3,87 pp

** - obligacje zakupione przez spółkę powiązaną – wykazane jako zobowiązanie długoterminowe od jednostek powiązanych

W tabeli poniżej przedstawione są dane dotyczące wysokości zobowiązań z tytułu wewnątrzgrupowych emisji obligacji w wartości według skorygowanej ceny nabycia i w wartości nominalnej na dzień 31.12.2018 roku.

Inwestorzy wewnątrzgrupowi :

Seria	Ilość	Stopa procentowa	Cena nominalna	Data wykupu	Wartość nominalna obligacji w PLN	Wcześniejszy wykup/wykup	Wartość zobowiązań z tyt. emisji w skorygowanej cenie nabycia
ICO	7 750	zmienna (*)	1 000	2020-12-31	7 750 000**		7 750 000,00
			stan na 31.12.2018 (netto)		7 750 000	SUMA, w tym:	7 750 000,00
						krótkoterminowe	0,00
						długoterminowe	7 750 000,00

Seria	Ilość	Stopa procentowa	Cena nominalna	Data wykupu	Wartość nominalna obligacji w PLN	Wcześniejszy wykup/wykup	Wartość zobowiązań z tyt. emisji w skorygowanej cenie nabycia
-------	-------	------------------	----------------	-------------	-----------------------------------	--------------------------	---

zmienna stopa procentowa (*) = WIBOR 3M + marża/premia odsetkowa w wysokości 3,87 pp

** - obligacje zakupione przez spółkę powiązaną – wykazane jako zobowiązanie długoterminowe od jednostek powiązanych

Nota 23. Kredyty i pożyczki		
	31.12.2018	31.12.2017
a) kredyty	104 256 275,76	216 560 390,34
w tym: krótkoterminowe	90 019,00	216 560 390,34
b) pożyczki od pozostałych i powiązanych	81 267 068,29	143 458 850,83
w tym: krótkoterminowe	75 677 049,46	143 458 850,83
Kredyty i pożyczki razem	185 433 325,05	360 019 241,17
Kredyty i pożyczki długoterminowe razem	109 756 275,59	0,00
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe razem	75 677 049,46	360 019 241,17

Nota 24. Kredyty według terminu wymagalności		
	31.12.2018	31.12.2017
Do 1 roku	-	216 560 390,34
Razem kredyty, w tym:	104 256 275,76	216 560 390,34
- długoterminowe	104 166 256,76	-
- krótkoterminowe	90 019,00	216 560 390,34

W roku 2018 została spłacona znaczna część kredytów bankowych zapadających. Pozostała część niespłacona, wskutek podpisania umowy z bankami finansującymi, ma przesunięty termin zapadalności powyżej jednego roku.

Nota 25. Zysk na akcję		
	31.12.2018	31.12.2017
Kalkulacja zysku podstawowego na akcję		
Zyski		
(A) Zysk przypadający akcjonariuszom Spółki	12 472 771,84	(64 229 138,96)
Liczba akcji		
(B) Liczba akcji zwykłych Spółki dla celu wyliczenia wskaźnika zysku na akcję	65 061 785	65 061 785
Podstawowy zysk na akcję w złotych = (A)/(B)	0,19	-0,98
Wartość księgową		
(C) Kapitał własny akcjonariuszy	228 673 835,22	227 959 174,20
Wartość księgową na akcję w złotych = (C)/(B)	3,51	3,50
(D) Liczba akcji rozwodnionych	65 836 829,00	65 836 829,00
Rozwodniony zysk na akcję w złotych = (A)/(D)	0,19	-0,97

Wartość księgową na jedną akcję liczona jest poprzez dzielenie kapitału własnego akcjonariuszy przez ilość akcji według stanu na dzień bilansowy.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Nota 26. Długoterminowe aktywa finansowe Work Service SA

W poniższej tabelce przedstawiamy udziały, jakie Spółka Work Service SA posiadała w spółkach zależnych na dzień 31.12.2018 r. oraz 31.12.2017r. Opisy nabyć dokonanych w roku 2018 znajdują się w Nocie 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

Nawa spółki	Wartość posiadanych udziałów	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Wartość posiadanych udziałów	Procent posiadanego kapitału zakładowego
	31.12.2018		31.12.2017	
Finance Care Sp. z o.o.	5 107 331,00	100%	1 607 331,00	100,0%
Industry Personnel Services Sp. z o.o.	40 001 490,00	100%	34 042 490,00	100,0%
Exact Systems S.A.	0,00	0%	0,00	100,0%
Antal Sp. z o.o.	21 461 964,29	100%	21 461 964,30	100,0%
Virtual Cinema Studio Sp. z o.o.	25 000,00	50,0%	25 000,00	0,00%
Work Service International Sp. z o.o.	22 660 328,80	100%	22 660 328,80	100,0%
Sellpro Sp. z o.o.	57 599 597,2	100%	57 599 597,20	50,0%
Proservice Worldwide (Cyprus) Ltd	0,00	0,0%	0	100,0%
WS Support Sp. z o.o. (Clean Staff Sp. z o.o.)	17 477 500,00	100%	17 477 500,00	100,0%
Krajowe Centrum Pracy Sp. z o.o.	2 799 915,20	75,0%	2 799 915,20	49,0%
WS East	4 316,60	100%	4 316,60	100,0%
Work Service IP Cypr. Ltd	0,0	0%	4 560,00	75,0%
Grupa Work Express	67 604 819,00	100%	67 604 819,00	100,0%
Prohuman 2004 Kft	222 832 253,29	80,22%	222 832 253,29	100,0%
Work Service SPV Sp. z o.o.	40 198 455,60	100%	32 338 455,60	100,0%
Work Service Czech Republic s.r.o.	6 550 013,69	100%	6 550 013,69	80,22%
Work Service Investment Sp. z o.o. w organizacji	5 000,00	100%	5 000,00	76,9%
Fundacja Work Service S.A.	10 000,00	100%	10 000,00	100,0%
SUMA	504 337 984,67			

Nota 26. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

W pozycji Aktywa przeznaczone do sprzedaży Spółka w 2017r. prezentowała udziały w spółce EXACT SYSTEMS S.A. w wartości 14.223.016,95 zł oraz w Proservice Ltd w wysokości 7.000.000 zł, które zgodnie z zawartymi umowami zostaną sprzedane w 2018 roku. W roku 2018 te transakcje zostały zrealizowane.

Jako przeznaczone do sprzedaży klasyfikowane są jedynie aktywa dostępne do natychmiastowej sprzedaży w bieżącym stanie, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w okresie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

W chwili obecnej Zarząd Spółki nie rozpoczął aktywnego programu znalezienia nabywcy, wobec powyższego w sprawozdaniu na dzień 31.12.2018r. nie wykazano żadnych aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

Nota 27. Ryzyko związane z instrumentami finansowymi i sposób zarządzania ryzykiem

Działalność spółki narażona jest na różne rodzaje ryzyka finansowego – ryzyko kredytowe, ryzyko płynności i ryzyko rynkowe w tym na wahania kursów walutowych oraz stóp procentowych. Spółka zarządza wszystkimi opisanymi poniżej elementami ryzyka finansowego, które mogą mieć znaczący wpływ na jej funkcjonowanie w przyszłości, kładąc w tym procesie największy nacisk na zarządzanie ryzykiem rynkowym, w tym szczególnie ryzykiem kursowym.

Ryzyko kredytowe

Aktywami, które najbardziej narażone są na działanie ryzyka kredytowego są przede wszystkim należności z tytułu wykonanych usług. Należności te charakteryzują się relatywnie dużą koncentracją, co wynika z charakteru portfela odbiorców. Zarząd Spółki ogranicza ryzyko kredytowe podejmując współpracę głównie z kontrahentami o renomowanej pozycji i dobrej sytuacji finansowej. Ryzyko to jest dodatkowo ograniczane poprzez stosowanie takich instrumentów zarządzania ryzykiem kredytowym jak faktoring czy ubezpieczenie należności. Zdaniem Zarządu ryzyko kredytowe, na jakie narażona jest spółka zostało poprawnie ocenione. Zostało ono odzwierciedlone w księgach poprzez dokonanie stosownych odpisów.

	Aktywa z tyt. umowy	Należności z tytułu dostaw i usług				
		Bieżące	0 – 30 dni	31 – 90 dni	91 – 180 dni	powyżej 180 dni
Wskaźnik odpisu	4,8%	4,8%	2,7%	4,9%	70%	100%

Ryzyko utraty płynności

Spółka zarządza ryzykiem płynności poprzez utrzymywanie odpowiednich sald środków pieniężnych, a także zapewnienie dostępu do środków finansowych w postaci linii kredytowych oraz innych zewnętrznych źródeł finansowania. Planowanie poziomu niezbędnych środków pieniężnych odbywa się poprzez opracowywanie przez Dział Finansowy w kooperacji z Działem Kontrolingu bieżących i okresowych zestawień oczekiwanych przepływów środków pieniężnych (wpływów i wydatków), które następnie przekazywane są Zarządowi Spółki. Celem Spółki jest zarówno dążenie do optymalnego dostosowania poziomu wpływów do poziomu wydatków, jak i zapewnienie takiego poziomu finansowania, który jest adekwatny do skali prowadzonej działalności.

Zarządzanie zasobami finansowymi Spółki i Grupy Kapitałowej Work Service jest podporządkowane realizacji podstawowych celów biznesowych Grupy, na które składają się:

- Stałe podnoszenie wartości Grupy Kapitałowej Work Service poprzez konsekwentną i skuteczną realizację aktualnie przyjętej strategii,
- Optymalizacja kosztów działalności operacyjnej,
- Zapewnienie optymalnych warunków finansowania, umożliwiających realizację planów rozwojowych Grupy Kapitałowej.
- Stały dostęp do zróżnicowanych źródeł finansowania
- W związku z przyjętą strategią stopniowa poprawa wskaźników zadłużenia Grupy

Grupa zarządza dostępnym finansowaniem dłużnym odpowiednio dywersyfikując jego pochodzenie, optymalizując jego koszty oraz dostosowując źródło finansowania do jego celów.

W konsekwencji Grupa korzysta z różnych źródeł takich jak :

- kredyty
- obligacje
- faktoring

Na dzień bilansowy zadłużenie Grupy z tytułu kredytów oraz obligacji zaklasyfikowane zostało jako zobowiązanie długoterminowe w związku z umowną datą zapadalności przypadającą po 4 kwartale roku 2019.

Powodzenie transakcji uzależnione jest jednak od pozytywnej decyzji instytucji finansowych, a jej brak może utrudnić realizację wybranych planów Grupy na kolejne lata. Dlatego też Spółka prowadzi rozmowy z wieloma partnerami aby ryzyko to istotnie ograniczyć i zapewnić realizację celu przed datą zapadalności istniejących umów kredytowych oraz obligacji.

Co więcej, aby uprawdopodobnić finalizację rozmów oraz refinansowanie zadłużenia Grupy, w roku 2017 i 2018 Grupa podjęła szereg czynności mających na celu zmniejszenie potrzeb finansowych Grupy w przyszłości. Wśród nich są m.in. transakcje sprzedaży udziałów w IT Kontrakt zakończone w 2017 roku oraz transakcja sprzedaży akcji Exact Systems S.A. i Proservice które zostały z sukcesem zakończone w 2018 roku.

W dniu 21 marca 2019 roku Spółka podjęła decyzję o rozpoczęciu przeglądu opcji strategicznych mający na celu wybór najkorzystniejszego sposobu realizacji długoterminowej strategii Grupy Kapitałowej Work Service.

W ramach aktualizacji strategii Spółka planuje analizę w następujących obszarach:

- działalności inwestycyjnej, w szczególności dalszych dezinvestycji oraz potencjalnych nowych inwestycji wzmacniających realizację strategii,
- zadłużenia Spółki, w tym spłaty lub refinansowania kredytów bankowych i długu obligacyjnego Emitenta,
- alternatywnych źródeł finansowania Grupy Kapitałowej Work Service, w szczególności emisji akcji, warrantów, obligacji, obligacji zamiennych na akcje lub innych instrumentów kapitałowych

Celem profesjonalnej obsługi procesu restrukturyzacji zadłużenia oraz przeglądu opcji strategicznych, a następnie pozyskania finansowania Zarząd Spółki kontynuuje współpracę w oparciu o zawartą w 2018 roku umowę z doradcą finansowym, który

wspiera Zarząd m.in. w rozmowach, negocjacjach z wierzycielami oraz instytucjami i podmiotami zainteresowanymi udzieleniem różnych form finansowania Spółce. Spółka planuje również nawiązać współpracę z domem maklerskim.

Pozyskanie dodatkowego finansowania w 2019 roku umożliwiłoby poprawę kapitału obrotowego, a w konsekwencji dalszą możliwość zwiększania przychodów ze sprzedaży.

Celem Grupy jest, aby po sfinalizowaniu transakcji (i w konsekwencji obniżeniu potrzeb na zewnętrzne źródła finansowania) nastąpiło również pełne refinansowanie istniejącego zadłużenia finansowego Spółki.

	Krótkoterminowe:		Długoterminowe:			Przepływy razem przed zdyskontowaniem
	do 6 m-cy	6 do 12 m-cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat	
Stan na 31.12.2018 w tys. zł						
Kredyty w rachunku kredytowym	-	-	104 256	-	-	104 256
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-	-	-	-	-
Pożyczki	-	77 177	4 090	-	-	85 357
Dłużne papiery wartościowe	-	-	51 600	-	-	51 600
Zobowiązania DiU oraz pozostałe	-	261 684	-	-	-	261 684
Zobowiązania finansowe	-	1 776	4 254	-	-	6 030
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	-	340 637	164 200	-	-	504 837

Inne ryzyka rynkowe

W ramach innych ryzyk rynkowych Zarząd Spółki identyfikuje i na bieżąco monitoruje:

- ryzyko wzrostu kosztów zatrudnienia,
- ryzyko zawarcia umów z nieuczciwym/niesolidnym klientem,
- ryzyko gospodarcze wynikające ze stosowania przepisów ustawy o Agencjach Pracy Tymczasowej.

Ryzyka kursowe/walutowe

Ryzyko kursu walutowego jest definiowane jako możliwość zwiększenia lub zmniejszenia rynkowej wartości kapitału własnego w wyniku zmian kursów walutowych. Ryzyko to obejmuje:

- Ryzyko konwersji (ryzyko przeliczania walut), które pojawia się w momencie przeliczania i konsolidacji sprawozdań finansowych zagranicznych podmiotów zależnych. Kursowe ryzyko konwersji definiowane jest jako różnica między całkowitą wartością denominowanych w walutach obcych składników aktywów a całkowitą wartością denominowanych w walutach obcych zobowiązań. W szczególności na ryzyko to narażone są:
 - należności i zobowiązania zagraniczne,
 - środki pieniężne denominowane w walutach obcych,
 - papiery wartościowe denominowane w walutach obcych.

Ryzyko konwersji ma charakter „papierowy”, co oznacza, iż nie ma ono wpływu na wartość przepływów pieniężnych, dopóki pozycje, których ryzyko to dotyczy nie zostaną zrealizowane.

- Ryzyko ekonomiczne dotyczące zmiany kursów, które może trwale wpłynąć na konkurencyjność oraz rynkową wartość przedsiębiorstwa poprzez wzrost kosztów lub spadek planowanych dochodów z handlowych operacji zagranicznych. Ryzyko ekonomiczne utożsamiane jest z ryzykiem długoterminowym, bardzo trudnym do kwantyfikowania i prognozowania.
- Ryzyko transakcyjne, zwane także kontraktowym, urzeczywistnia się w następstwie niedotrzymania zobowiązań umownych przez uczestników transakcji także w wyniku wystąpienia okoliczności niezależnych, mających charakter siły wyższej. Podstawowe ryzyka transakcyjne, których nie zalicza się do okoliczności siły wyższej, wyrażają się przede wszystkim w wyborze partnera (kontrahenta) nieuczciwego, bądź takiego, który z powodów w znacznym stopniu od niego niezależnych, nie wywiązuje się z umowy. Konsekwencją wyboru takiego partnera może być np. brak lub częściowa zapłata za usługę, czy zwłoka w regulowaniu płatności. Ryzyko kontraktowe może również wynikać z różnic interpretacyjnych w odniesieniu do poszczególnych danych kontraktowych. W celu ograniczenia ryzyka, zawarcie umowy poprzedzone jest uzyskaniem odpowiednich informacji o kontrahencie i jego kondycji finansowej, a także analizą klauzul kontraktowych, aby nie dopuścić do możliwości dowolnej ich interpretacji. Poziom ryzyka kontraktowego określa wielkość zaangażowanego kapitału; tak bezpośredniego, jak i pośredniego, związanego z możliwością poniesienia strat spowodowanych niewykonaniem lub niewłaściwym wykonaniem zobowiązania kontrahenta. Zarządzanie tym ryzykiem w Spółce prowadzi się do

niedopuszczania do zawierania kontraktów z kontrahentami, których kondycja finansowa nie daje gwarancji spłaty zaangażowanego w wykonanie umowy kapitału, czy np. realizowanej polityki ubezpieczenia należności handlowych.

- Ryzyko walutowe pojawia się w momencie, gdy występuje nierównowaga między wielkością aktywów i pasywów denominowanych w tej samej walucie obcej i o tym samym terminie zapadalności (otwarta pozycja walutowa). W zależności od tego, która strona przeważa (aktywna czy pasywna) mówimy o długiej lub krótkiej pozycji walutowej. Jeżeli:
 - a) aktywa wyrażone w walucie obcej = pasywa wyrażone w walucie obcej → zamknięta pozycja walutowa,
 - b) aktywa wyrażone w walucie obcej > pasywa wyrażone w walucie obcej → otwarta długa pozycja walutowa,
 - c) aktywa wyrażone w walucie obcej < pasywa wyrażone w walucie obcej → otwarta krótka pozycja walutowa.

W celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym w Spółce stosowane są instrumenty wewnętrzne, tj. hedging naturalny, takie jak:

- rozliczanie płatności zagranicznej w walucie krajowej,
- przyśpieszanie lub opóźnianie płatności,
- operacje depozytowo-pożyczkowe,
- łączenie kilku mniejszych transakcji w jedną większą,
- klauzule waloryzacyjne.

Ryzyko stopy procentowej

Spółka posiada środki pieniężne na rachunkach bankowych, należności z tytułu udzielonych pożyczek, a także zobowiązania z tytułu factoringu, leasingu, kredytów bankowych i wyemitowanych obligacji. Ryzyko stopy procentowej jest związane z przepływami odsetkowymi wynikającymi z instrumentów finansowych, których oprocentowanie oparte jest na zmiennej stopie procentowej. Krótkoterminowe należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są narażone na ryzyko stopy procentowej, ponieważ przychody i koszty odsetkowe z tych tytułów są nieistotne. Na dzień bilansowy Spółka korzystała z narzędzi zabezpieczających przed ryzykiem zmiany stóp procentowych, co zostało opisane w pkt. „Ryzyka stopy procentowej na 31.12.2018 r.” Wszystkie pozycje aktywów i dominująca większość zobowiązań finansowych oprocentowane są według stóp procentowych waluty polskiej.

Ryzyko stopy procentowej na 31-12-2018 r.

Instrumenty finansowe w podziale na kategorie wiekowe wg stanu na dzień 31-12-2018r.

Wyszczególnienie	< 1 rok	1-5 lat	>5 lat	Razem
Oprocentowanie zmienne				
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty	301 214,19	0,00	0,00	301 214,19
- pożyczki udzielone	99 949 542,18	0,00	0,00	99 949 542,18
- pożyczki otrzymane	77 177 049,46	4 090 018,83	0,00	81 267 068,29
- zaciągnięte kredyty	0,00	104 166 256,76	0,00	104 166 256,76
- obligacje	0,00	51 738 109,50	0,00	51 738 109,50

Zarządzanie ryzykiem finansowym

Czynniki ryzyka finansowego

Działalność Spółki wiąże się z określonymi ryzykami finansowymi, na które składają się ryzyko rynkowe (w tym ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych), ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Spółka Work Service w zakresie zarządzania ryzykiem koncentruje się na minimalizacji potencjalnych, niekorzystnych wpływów w/w ryzyk na jej wyniki finansowe.

Ryzyko rynkowe

Spółka narażona jest na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych, co dotyczy głównie zobowiązań finansowych. W trakcie działalności bieżącej wykorzystywane są zewnętrzne źródła finansowania w postaci przede wszystkim kredytów bankowych o charakterze obrotowym, które są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej opartej na WIBOR 1M i 3M powiększonej o marżę banku, stąd też zmiana w/w stóp procentowych skutkuje wahaniami przepływów pieniężnych. Ponadto Spółka korzysta z kredytu nieodnawialnego o charakterze długoterminowym, jak z emisji obligacji – zarówno kredyt jak i obligacje oprocentowane są wg. zmiennej stopy procentowej. Spółka zarządza kosztami oprocentowania poprzez dążenie do tego by istotna część zobowiązań oprocentowanych, było oprocentowanych wg. stałej stopy procentowej. Aby przyjęte przez Spółkę rozwiązania były skuteczne z ekonomicznego punktu widzenia, zawiera ona kontrakty na zamianę stóp procentowych

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe można zdefiniować jako możliwość niedotrzymania warunków umowy przez drugą stronę kontraktu, co oznacza, iż strona narażona na ryzyko nie otrzyma w oczekiwanym terminie płatności określonej warunkami tego kontraktu. Inaczej mówiąc jest to możliwość obniżenia bądź podwyższenia wartości rynkowej kapitału własnego przedsiębiorstwa w wyniku zmian zdolności kredytowej, w tym zwłaszcza przejścia do stanu niewypłacalności bądź bankructwa dłużników. Odzwierciedleniem maksymalnego obciążenia Spółki ryzykiem kredytowym jest wartość należności handlowych, udzielonych pożyczek oraz posiadanych lokat. W zakresie ryzyka kredytowego związanego z należnościami handlowymi – w celu jego zminimalizowania, a także w celu utrzymywania jak najniższego poziomu kapitału obrotowego, w Spółce wdrożono procedury przyznawania limitu kredytu kupieckiego i określone formy jego zabezpieczenia. Należności od kontrahentów są monitorowane regularnie przez służby finansowe, a w przypadku wystąpienia nawet nieznacznego przeterminowania uruchamiana jest procedura ich windykacji. Ryzyko kredytowe jest dodatkowo ograniczane poprzez stosowanie takich instrumentów zarządzania ryzykiem kredytowym jak ubezpieczenie istotnej części należności Spółki. Ponadto ze względu na charakter usług świadczonych przez Spółkę, odbiorcy przykładają szczególną uwagę do terminowego regulowania swoich zobowiązań, stąd relatywnie niski odsetek należności handlowych, które są przedmiotem działań windykacyjnych służb finansowych Spółki.

Co więcej Spółka w zakresie finansowania krótkoterminowego korzysta także z narzędzia, jakim jest faktoring pełny. Faktoring pełny (faktoring z przejęciem ryzyka, faktoring bez regresu) polega na finansowaniu krótkoterminowych należności przed terminem ich wymagalności oraz przejęciu przez faktora ryzyka niewypłacalności dłużnika (odbiorcy). Konsekwencją podpisania umowy faktoringu pełnego dla faktora jest możliwość dochodzenia należności tylko od dłużnika, zatem jeżeli dłużnik nie wywiąże się z płatności, faktor nie ma prawa domagać się zapłaty od faktoranta. Wyjątkiem od tej generalnej zasady jest sytuacja, kiedy dłużnik nie płaci, ponieważ kwestionuje istnienie wierzytelności - za istnienie wierzytelności odpowiada bowiem faktorant. Faktoring pełny umożliwia wpływ środków finansowych na rachunek faktoranta maksymalnie do 2 dni po przekazaniu informacji o fakturze, przekazanie ryzyka niewypłacalności dłużnika (odbiorcy), uzyskiwanie bieżących informacji o stanie należności, co w konsekwencji przyczynia się do zwiększenia płynności finansowej, zabezpieczenia przed ryzykiem braku zapłaty przez odbiorcę (dłużnika), a ponadto umożliwia weryfikację odbiorcy (dłużnika) i realizowanych transakcji.

W ocenie Zarządu ryzyko zagrożonych należności jest odzwierciedlone poprzez dokonanie odpisu aktualizującego wartość należności – informacje dotyczące wysokości odpisu rozpoznanego w rachunku zysków i strat znajduje się w notach opisujących te aktywa.

Ryzyko utraty płynności

Spółka narażona jest na ryzyko utraty płynności wynikające z relacji zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych. Ryzyko utraty płynności przez Spółkę wynikać może z niedopasowania terminów płatności należności i zobowiązań krótkoterminowych. Celem Zarządu Spółki w zakresie zarządzania ryzykiem płynności jest utrzymanie równowagi między ciągłością i elastycznością finansowania poprzez zarządzanie należnościami i zobowiązaniami krótkoterminowymi oraz korzystanie ze zdwersyfikowanych źródeł finansowania (faktoring pełny, kredyt obrotowy). W celu skorelowania planowanych wpływów z planowanymi wydatkami przed podpisaniem kontraktu każdorazowo negocjowane są warunki płatności. Istotne znaczenie dla zabezpieczenia przed ryzykiem płynności ma także dywersyfikacja portfela dostawców i odbiorców.

Ponadto, w dniu 28 lutego 2019 r. Spółka zawarła układ ratalny z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) dotyczący zaległych zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne o wartości 59 170 317,43 zł. Zgodnie z układem, zobowiązania z tytułu składek zostaną spłacone w całości w 10 ratach między marcem a grudniem 2019 r. Zarząd Spółki zwraca uwagę iż w przypadku braku zapewnienia odpowiedniego poziomu kapitału obrotowego Spółka może być dodatkowo narażona na ryzyko utraty płynności.

W poniższej tabeli przedstawiamy główne instrumenty finansowe, wykorzystywane przez Spółkę w latach 2018-2017.

27.1.1. Kategorie instrumentów finansowych:	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa finansowe	186 730 737,56	278 031 598,09
środki pieniężne i ich ekwiwalenty	301 214,19	536 784,50
należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności	86 479 981,19	114 381 809,78
pożyczki udzielone	99 949 542,18	163 113 003,81
Zobowiązania finansowe	499 402 341,88	628 077 903,45
kredyty bankowe	104 166 256,76	213 549 315,42
zobowiązania z tytułu pożyczek	81 267 068,29	146 469 925,75
obligacje	51 738 109,50	44 285 509,42
factoring	1 271 517,32	2 282 686,61

27.1.1. Kategorie instrumentów finansowych:	31.12.2018	31.12.2017
zobowiązania z tytułu leasingu	4 758 559,32	7 147 969,51
zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	256 100 830,71	214 342 496,74

27.1.2.	Zakontraktowane przepływy pieniężne 2018 rok				
Aktywa finansowe	Wartość bieżąca	Razem	do 1 roku	1 do 5 lat	>5 lat
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	301 214,19	301 214,19	301 214,19	-	-
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	186 429 523,37	186 429 523,37	186 429 523,37	-	-

27.1.3.	Zakontraktowane przepływy pieniężne 2018 rok				
Zobowiązania finansowe	Wartość bieżąca	Razem	do 1 roku	1 do 5 lat	>5 lat
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-	-	-
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	499 402 341,88	499 402 341,88	379 142 408,53	120 259 933,35	-

27.1.2.	Zakontraktowane przepływy pieniężne 2017 rok				
Aktywa finansowe	Wartość bieżąca	Razem	do 1 roku	1 do 5 lat	>5 lat
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	536 784,50	536 784,50	536 784,50	0,00	0,00
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	277 494 813,59	277 494 813,59	191 574 853,96	60 000 000,00	0,00

27.1.3.	Zakontraktowane przepływy pieniężne 2017 rok				
Zobowiązania finansowe	Wartość bieżąca	Razem	do 1 roku	1 do 5 lat	>5 lat
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	628 077 903,45	628 077 903,45	624 118 071,78	3 959 831,67	0,00

27.1. Zobowiązania z tytułu kredytów na dzień 31.12.2018

Nazwa (firma) jednostki	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
	PLN	waluta	PLN	waluta			
Santander Bank Polska S.A.	22 070 000	PLN	20 070 354,97	PLN	WIBOR 1M + marża banku		zastaw na rachunkach bankowych, umowa przelewu praw z polisy ubezpieczeniowej na zabezpieczenie, umowy zabezpieczeń na aktywach, umowy zabezpieczeń na udziałach i akcjach, oświadczenia o poddaniu się egzekucji
Bank Millennium S.A.	22 070 000	PLN	21 965 077,22	PLN	WIBOR 1M + marża banku		j.w.
Bank BGŻ BNP Paribas S.A.	22 070 000	PLN	18 392 642,07	PLN	WIBOR 1M + marża banku		j.w.
Raiffeisen Bank Polska S.A. (przejęty przez BNP Paribas Bank Polska S.A. w wyniku podziału podmiotu o numerze KRS 14540)	22 070 000	PLN	21 722 552,48	PLN	WIBOR 1M + marża banku		j.w.
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	22 070 000	PLN	21 961 894,84	PLN	WIBOR 1M + marża banku		j.w.
Różne banki	-	PLN	11 150,59				
Zobowiązanie na kartach kredytowych.		PLN	42 584,59	PLN			
SUMA KREDYTOW			104 166 256,73	PLN			
KOREKTA DO SKORYGOWANEJ CENY NABYCIA				PLN			
SUMA KREDYTOW			104 166 256,73	PLN			

27.1. Zobowiązania z tytułu kredytów na dzień 31.12.2017

Nazwa (firma) jednostki	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
	PLN	waluta	PLN	waluta			
Bank Zachodni WBK S.A.	32 000 000,00	PLN	32 003 935,97	PLN	WIBOR 1M + marża banku	18.11.2018	Gwarancja, zastaw na rachunkach bankowych, umowa przelewu praw z polisy ubezpieczeniowej na zabezpieczenie, umowy zabezpieczeń na aktywach, umowy zabezpieczeń na udziałach i akcjach, hipoteka. Oświadczenia o poddaniu się egzekucji
Bank Millennium S.A.	32 000 000,00	PLN	31 996 631,98	PLN	WIBOR 1M + marża banku	18.11.2018	j.w.
BGŻ BNP Paribas S.A.	32 000 000,00	PLN	31 982 712,39	PLN	WIBOR 1M + marża banku	18.11.2018	j.w.
Raiffeisen Bank Polska S.A.	32 000 000,00	PLN	32 003 704,79	PLN	WIBOR 1M + marża banku	18.11.2018	j.w.
Bank Zachodni WBK S.A.	14 250 000,00	PLN	7 837 500,00	PLN	WIBOR 3M + marża banku	25.11.2018	Gwarancja, zastaw na rachunkach bankowych, umowa przelewu praw z polisy ubezpieczeniowej na zabezpieczenie, umowy zabezpieczeń na aktywach, umowy zabezpieczeń na udziałach i akcjach, hipoteka. Oświadczenia o poddaniu się egzekucji
Bank Millennium S.A.	14 250 000,00	PLN	7 837 500,00	PLN	WIBOR 3M + marża banku	25.11.2018	j.w.
Raiffeisen Bank Polska S.A.	14 250 000,00	PLN	7 837 500,00	PLN	WIBOR 3M + marża banku	25.11.2018	j.w.
BGŻ BNP Paribas S.A.	14 250 000,00	PLN	7 837 500,00	PLN	WIBOR 3M + marża banku	25.11.2018	j.w.
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	55 000 000,00	PLN	55 000 000,00	PLN	WIBOR 1M + marża banku	30.08.2019	Zastaw na udziałach w spółce węgierskie Prohuman, Oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Zobowiązanie na kartach kredytowych.	94 451,83	PLN	94 451,83	PLN			
SUMA KREDYTOW			214 431 436,96	PLN			
KOREKTA DO SKORYGOWANEJ CENY NABYCIA			-882 121,54	PLN			
SUMA KREDYTOW			213 549 315,42	PLN			

Nota 28 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

	FC	IPS	ANT	WSI	czWS	skWS	EXT	rumEXT	AAS	cyPRO
Przychody	1 474 391,14	3 469 053,76	4 031 859,10	1 176 125,76	1 855 408,30	311 327,55	1 810 666,00	0,00	8 562 761,82	183 569,44
Koszty	70 742,48	43 513 493,76	213 846,66	2 789 761,41	3 655 902,04	705 299,45	17 285 750,73	786,34	0,00	192 888,34
Należności	1 746 026,24	0,00	0,00	0,00	2 368 011,59	542 945,13	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania krótkoterminowe	35 737,53	31 207 706,76	2 198 829,83	4 982 162,16	669 336,62	8 647,34	0,00	0,00	0,00	0,00
Pożyczki udzielone	2 618 647,00	0,00	0,00	0,00	5 446 179,91	1 621 012,92	0,00	0,00	0,00	0,00

	zaoPRO	czEXT	SEL	gerEXT	CLEAN	KCP	ger24WS	presWS	presBUS	presLOG
Przychody	951 294,06	0,00	40 738 659,86	1 509,31	317 279,20	1 369 091,47	399,99	1 660 178,27	2 377,94	270 356,54
Koszty	954 538,56	59 145,60	4 446 048,11	15 596 411,72	7 204 687,93	4 864 760,74	113 749,94	591 320,23	0,00	1 000 393,77
Należności	0,00	0,00	0,00	0,00	268 665,75	24 498,41	288 840,92	13 980,83	2 140,20	55 948,18
Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00	7 750 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania krótkoterminowe	0,00	0,00	17 029 464,51	0,00	8 702 673,16	0,00	41 942,58	7 936 670,80	0,00	357 506,48
Pożyczki udzielone	0,00	0,00	0,00	0,00	1 262 025,41	9 243 375,66	22 436,02	2 183 500,00	0,00	0,00

	presOSP	humPRO	fiegSPV	fiegWS	fiegOUT	fiegKG	antCZ	antGER	antSK	antHU
Przychody	620 623,94	500,00	927 645,59	86 303,00	0,00	200 303,79	500,00	0,00	0,00	500,00
Koszty	256,20	2 850 882,54	74 856,70	127 892,55	12 600,00	154 609,87	1 000,00	22 073,56	6 975,22	0,00
Należności	328 643,64	4 700,00	9 157 280,68	90 503,00	4 200,00	10 563,90	500,00	4 949,98	500,00	500,00
Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania krótkoterminowe	29 761,08	48 292 827,99	0,00	11 991,53	8 400,00	8 090 484,85	0,00	8 400,00	0,00	0,00
Pożyczki udzielone	0,00	0,00	29 977 677,97	0,00	0,00	3 076 792,91	0,00	0,00	0,00	0,00

	crsPEXT	natSLV	humHR	skWSK	KAR	ukr2WS	WSInv	gerP24WS	suma
Przychody	89 344,32	0,00	0,00	723 349,57	208 000,87	148,52	25 679,12	0,00	70 993 163,88
Koszty	3 091 788,66	8 342,40	8 400,00	1 459 146,35	62 739,46	45 900,00	0,00	0,00	111 283 208,93
Należności	0,00	0,00	0,00	1 286 394,15	209 718,58	148,52	20 067,36	127 626,39	16 554 551,01
Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 750 000,00
Zobowiązania krótkoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 670,00	0,00	0,00	129 621 213,22
Pożyczki udzielone	0,00	0,00	0,00	0,00	3 817 081,08	0,00	335 850,46	122 464,61	59 727 043,95

Słownik Spółek Grupy Kapitałowej Work Service

SKRÓT	NAZWA
WSSA	Work Service S.A.
IPS	Industry Personnel Services Sp. z o.o.
ANT	ANTAL Sp.z o.o.
FC	Finance Care Sp. z o.o.
WSI	Work Service International Sp. z o.o.
SEL	Sellpro Sp. z o.o.
CLEAN	Clean Staff Sp.z o.o.
KCP	Krajowe Centrum Pracy Sp.z o.o.
EXT	Exact Systems S.A.
AAS	Automotive Assembly Systems Sp. z o.o.
skEXT	Exact Systems Słowacja s.r.o.
czEXT	Exact Systems Czech Republic s.r.o.
gerEXT	Exact Systems GmbH
ruEXT	Zao Exact Systems
rumEXT	Exact Systems s.r.l.
turEXT	Exact Systems Kalite Kontrol Ltd. Sti.
skWS	Work Service Slovakia s.r.o.
skoutWS	Work Service Slovakia Outsourcing s.r.o.
czWS	Work Service Czech s.r.o.
ger24WS	Work Service 24 GmbH
cyPRO	Proservice Worldwide Limited
bviPRO	Proservice Worldwide Limited (BVI)
zaoPRO	ZAO Work Service Russia
itKON	IT Kontrakt Sp. Z o.o.
gerKON	IT Kontrakt GmbH
sterKON	Stermedia sp.z o.o.
cyLEXT	Exact Systems Ltd
presWS	WorkExpress Sp.z o.o.
ukEXT	Exact Systems Ltd (UK)
presBUS	Workbus Sp.z o.o.
presLOG	LogistykaPL Sp.z o.o.
presCL	Clean24h Sp.z o.o.
presOSP	Outsourcing Solutions Partner Sp. z o.o.
humPRO	Prohuman 2004 Kft
humOUT	Prohuman Outsourcing Kft
fiegSPV	Work Service SPV Sp. z o.o.
fiegGP	Work Service GP GmbH

SKRÓT	NAZWA
fięgWS	Work Service Deutschland GmbH
fięgOUT	Work Service Outsourcing Deutschland GmbH
fięgKG	Workservice GmbH & Co.KG
humEXI	Human Existence Kft
swissKON	IT Kontrakt AG
antGER	Enloyd GmbH
antCZ	Antal International s.r.o.(Czechy)
antSK	Antal International s.r.o. (Słowacja)
antHU	Enloyd Kft
mgtPRO	OOO "EMG-Management"
leasPRO	OOO "EMG-Leasing"
hunEXT	Exact Systems Hungary Kft
trKON	IT Service Sp. z o.o.
janePRO	Janeever
fięgWSF	Work Service Fahrschuhe QC GmbH
crsPEXT	Control+Rework Service Sp. z o. o.
crsBEXT	Control+Rework Service NV
natHR	HR Global d.o.o.
natSLV	Naton kadrovsko-svetanoje d.o.o.
humHR	HR-Rent Kft
humFIE	Profield 2008 Értékesítés Támogató Kft.
itkPRO	IT Kontrakt OOO
chnEXT	Exact Systems China Limited
skWSK	Work Service SK s.r.o.
malkON	It Kontrakt Services Sendirian Berhad
KAR	Kariera.pl Sp.z o.o.
humFC	Finance Care Hungar Kft

Nota 28.1. Transakcje z podmiotami powiązanymi osobowo

2018	Maciej Witucki	Paul Christodoulou	PROLOGICS UK	Tomasz Ślęzak	Iwona Szmitkowska	LTI
przychody	0,01		27 671 607,51	0,01		54 528,89
koszty	2 057 565,49		96 900,00	8 364,34	16 380,03	105 000,00
należności	2 500,99	655 994,05	28 627 085,97			2 335 244,69
zobowiązania	8 947,09	24 086,27	318 862,02	2 532,61	1 309,90	33 422,79

2018	Piotr Ambrozowicz	Panos N. Sofianos	Tomasz Misiak K002480	Tomasz Wojciech Misiak P0012675	Ewa Maria Misiak	Tomasz Hanczarek
przychody		63 001,88	296 651,75			0,01
koszty	253,62		195 095,80	215 465,11	32 768,62	32 560,23
należności			240 000,00	33 519,35		299 856,20
zobowiązania			25 424,61			45,41

2018	Tomasz Hanczarek Doradztwo	Piotr Maciej Kamiński	Everett Kamin	Suma
przychody	3 976,70			28 089 766,76
koszty	109 072,96			2 869 426,20
należności	32 248,09	161,99	33 569,18	32 260 180,51
zobowiązania				414 630,70

2017	PROLOGICS UK	Everett Kamin	Christodoulos G. Vassiliades And Co LLC	Panos N. Sofianos	Hanna Witucka	Tomasz Hanczarek
przychody	145 156,89	1 310,23	4 495,18		214,08	
koszty	660 000,00	9 641,40	14 474,00		38 347,00	230 825,22
należności	727 908,73	20 477,61	145 575,33			340 019,38
zobowiązania				63 001,88		459,03

2017	Ewa Maria Misiak	Tomasz Wojciech Misiak P0012675	Tomasz Misiak K002480	Tomasz Ślęzak	Robert Knights	Maciej Witucki
przychody			150 502,76			
koszty	191 155,24	1 128 484,95	698 839,07	75 301,04	54765,32	92 018,31
należności	31 159,48	11 542,33	301 177,16			-
zobowiązania				423,33		

2017	Paul Christodoulou	Tomasz Hanczarek Doradztwo	LTI	Krzysztof Rewers	Iwona Szmitkowska	Piotr Maciej Kamiński	Suma
przychody		40,80	109 297,05				411 016,99
koszty	105 996,55	522 095,41	270 000,00	372 399,97			4 464 343,48
należności	534 057,80	-	3 823 324,77			161,99	5 935 404,58
zobowiązania		30 000,00	33 422,79	331,73	4 490,77		132 129,53

Nota 29. Zestawienie i objaśnienie różnic pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym, a uprzednio sporządzanymi i opublikowanymi.

Brak różnic.

Nota 30. Zestawienie zobowiązań pozabilansowych

30.1. Zobowiązania warunkowe			
Tytuł zobowiązania warunkowego	Rodzaj zabezpieczenia	31.12.2018	31.12.2017
Zabezpieczenia kredytu	poręczenie	360 000 000,00	82 880 000,00
	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji	66.210.000,00	216 000 000,00
	zastaw rejestrowy na aktywach	277.500.000,00	-
Zabezpieczenie leasingu	weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	4 621 782,30	6 917 928,40
Zabezpieczenie obligacji	weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	120% niewykupionych obligacji	120% niewykupionych obligacji
Zabezpieczenie dobrego wykonania umowy	gwarancja	1 354 370,88	9 294 100,46
Zabezpieczenie faktoringu	Hipoteka umowna	39 105 000,00	-

W dniu 30 marca 2018 r. Spółka zawarła z Bankiem BGŻ BNP Paribas S.A., Raiffeisen Bank S.A., Bank Zachodni WBK S.A., Bank Millennium S.A. i Bankiem PKO BP Bank Polski (banki dalej łącznie: Kredytodawcy lub Strony) aneks (dalej: Aneks nr 2) do umowy kredytowej z dnia 18 listopada 2015 r.

Na mocy zawartego aneksu PKO BP SA zobowiązał się do zrealizowania wykorzystania Kredytu Obrotowego 5 jednorazowo w kwocie 55.000.000 PLN, w ciągu 2 dni roboczych od dnia zawarcia Aneksu nr 2. Wykorzystanie Kredytu Obrotowego 5 nastąpi w drodze zrealizowania przez PKO BP SA przelewu z Rachunku Kredytu Obrotowego 5 bezpośrednio na rachunek, na którym zaewidencjonowano zadłużenie z tytułu Umowy Kredytowej PKO BP (przeksięgowanie wewnętrzne).

Kredytobiorca i PKO BP SA zgodnie postanawiali, że w konsekwencji dokonania całkowitej spłaty zadłużenia finansowego z tytułu Umowy Kredytowej PKO BP, Umowa Kredytowa PKO BP zostaje rozwiązana z chwilą dokonania całkowitej spłaty zadłużenia finansowego z tytułu Umowy Kredytowej PKO BP. Kredytobiorcy nie będzie przysługiwało prawo ponownego wykorzystania środków na podstawie Umowy Kredytowej PKO BP.

Konsekwencją powyższego była spłata całkowita zadłużenia finansowego z tytułu Umowy Kredytowej PKO BP wraz z należnymi Kredytobiorcy 5 odsetkami z tytułu Umowy Kredytowej PKO BP.

Strony Umowy potwierdziły że wszelkie Zabezpieczenia ustanowione na podstawie Dokumentów Finansowych, w tym w szczególności Dokumentów Zabezpieczenia, zawartych w związku z Aneksem nr 1, pozostają w pełni ważne i wiążące, niezależnie od zmian do Umowy Kredytowej dokonanych Aneksem. Dodatkowo zostały ustanowione nowe zabezpieczenia wymienione w raporcie bieżącym numer 7/2018 z dnia 30 marca 2018.

W roku 2019 została wpisana do ksiąg wieczystych hipoteka umowna zabezpieczająca roszczenia faktora i banków kredytujących do wysokości 39 105 000,00 zł.

Kredytodawca	Zobowiązanie w ramach kredytu obrotowego
Bank BGŻ BNP Paribas S.A.	18 396 068,78 PLN
Bank Millennium S.A.	21 965 325,99 PLN
Santander Bank	20 070 354,48 PLN
Raiffeisen Bank Polska S.A.	21 722 552,48 PLN
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	21 961 894,84 PLN
RAZEM	104 116 196,57 PLN

Lp.	Poręczenie w imieniu	Beneficjent weksla	Przedmiot poręczenia	Data zawarcia umowy	Data zakończenia umowy	Kwota objęta poręczeniem (brutto)
1.	Sellpro Sp. z o.o.	BNP PARIBAS Factor Sp. z o.o.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Aneks wydłużający okres obowiązywania limitu z dn.19.10.2015	Czas nieokreślony	14 300 000,00
2.	Finance Care Sp.z o.o.	BNP PARIBAS Factor Sp. z o.o.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Aneks wydłużający okres obowiązywania limitu z dn.19.10.2015	Czas nieokreślony	14 300 000,00
3.	Industry Personnel Services Sp. z o.o.	BNP PARIBAS Factor Sp. z o.o.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Aneks wydłużający okres obowiązywania limitu z dn.19.10.2015	Czas nieokreślony	14 300 000,00
4.	Work Service International	BNP PARIBAS Factor Sp. z o.o.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Aneks wydłużający okres obowiązywania limitu z dn.19.10.2015	Czas nieokreślony	14 300 000,00
5.	Work Express	BNP PARIBAS Factor Sp. z o.o.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Aneks podwyższający limit z dn. 19.10.2015	Czas nieokreślony	14 300 000,00
6.	Outsourcing Solutions Partner Sp. z o.o.	BNP PARIBAS Factor Sp. z o.o.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Aneks do umowy z dnia 7.11.2016	Czas nieokreślony	14 300 000,00
7.	Industry Personnel Services Sp. z o.o.	Bibby Financial Services Sp. z o.o.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Umowa faktoringowa z dnia 4.12.2018	Czas nieokreślony	14 000 000,00
8.	Sellpro Sp. z o.o.	Bibby Financial Services Sp. z o.o.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Umowa faktoringowa z dnia 4.12.2018	Czas nieokreślony	14 000 000,00
9.	Finance Care Sp.z o.o.	Bibby Financial Services Sp. z o.o.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Umowa faktoringowa z dnia 4.12.2018	Czas nieokreślony	14 000 000,00
10.	Industry Personnel Services Sp. z o.o.	Bank Millennium S.A.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Aneks wydłużający okres obowiązywania limitu z 22.06.2018	Czas nieokreślony	5 000 000,00
11.	Sellpro Sp. z o.o.	Bank Millennium S.A.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Aneks wydłużający okres obowiązywania limitu z 22.06.2018	Czas nieokreślony	5 000 000,00
12.	Finance Care	Bank Millennium S.A.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Aneks wydłużający okres obowiązywania limitu z dn. 22.06.2018	Czas nieokreślony	5 000 000,00
13.	Support and Care	Bank Millennium S.A.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Aneks wydłużający okres obowiązywania limitu z dn. 22.06.2018	Czas nieokreślony	5 000 000,00
14.	Outsourcing Solutions Partner Sp. z o.o.	Bank Millennium S.A.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Aneks wydłużający okres obowiązywania limitu z dn. 22.06.2018	Czas nieokreślony	5 000 000,00
15.	Work Express	Bank Millennium S.A.	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Aneks wydłużający okres obowiązywania limitu z dn. 22.06.2018	Czas nieokreślony	5 000 000,00
16.	Work Express	Raiffeisen Bank Polska SA	Należność z tytułu umowy faktoringowej	Aneks wydłużający okres obowiązywania limitu z dn. 27.06.2018	Czas nieokreślony	5 200 000,00

Nota 31. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu z podziałem na grupy zawodowe.

Przeciętne zatrudnienie w latach	2018	2017
Pracownicy administracyjni	225	371
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	0	0
Razem	225	371

Nota 32. Łączna wartość wynagrodzeń i nagród (w pieniądzu i naturze), wypłaconych lub należnych, odrębnie dla osób zarządzających i nadzorujących w spółce i z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostki (dla każdej grupy osobno).

Wynagrodzenia	2018	2017
- Zarząd	2 916 056,23	5 220 429,68
- Rada Nadzorcza	286 211,43	846 132,75
Razem	3 202 277,66	6 066 562,43

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Spółka nie dokonywała wypłat świadczeń dla kluczowego personelu kierowniczego w postaci:

- pozostałych świadczeń długoterminowych,
- płatności w formie akcji własnych.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Spółka dokonała wypłat świadczeń dla kluczowego personelu kierowniczego w postaci:

- świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy, (odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji, ujęte w tabeli powyżej)
- krótkoterminowych świadczeń pracowniczych, (wynagrodzenia wraz ze składkami, ujęte w tabeli powyżej)
- świadczeń po okresie zatrudnienia, (premia uznaniowa, ujęta w tabeli powyżej)

Nota 33. Istotne sprawy sądowe na dzień 31 grudnia 2017 r.

Powód/ Wierzyciel	Pozwany/ Dłużnik	Przedmiot sporu/ Wartość przedmiotu sporu	Przewidywane koszty postępowania sądowego	Aktualny stan toczącego się postępowania
Work Service SA	Dominik U. Maciej C. Lechosław O.	366.029,98 zł	Poniesione koszty wpisu sądowego oraz zaliczek w prowadzonej egzekucji, możliwe, że jeszcze będą zaliczki w egzekucji.	W stosunku do Macieja C., Dominika U. i Lechosława O. prowadzone są postępowania egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu Marka Przyweckiego, na razie obie całkowicie bezskuteczne
Work Service SA	Pielle sp. z o. o.	122.465,49 zł	Poniesione koszty wpisu sądowego.	Sprawa na etapie egzekucyjnym, obecnie zostały zajęte dwie nieruchomości. Trudno oszacować szanse na zaspokojenie.
Elżbieta N.	Work Service SA	50.000,00 zł	Na obecnym etapie postępowanie nie generuje kosztów.	Sprawa w toku, obecnie na etapie przygotowywania opinii przez biegłych sądowych. Roszczenie powódki zdaniem pozwanej jest niezasadne. Żaden ze świadków zeznających w sprawie nie potwierdził, aby wobec pani Elżbiety N. stosowany był mobbing.
Haitong Bank S.A.	Work Service SA	796 136,00 zł	Na obecnym etapie postępowanie nie generuje kosztów.	Sprawa na etapie postępowania sądowego, termin rozprawy – 23.05.2019.
BCT – Bałtycki Terminal Kontenerowy	Work Service SA	122.000,00 zł	W sprawie została złożona skarga kasacyjna- należność dla powodu została uiszczona w związku z przegraną w obu instancjach.	Sprawa została przegrana. Dnia 31 stycznia 2018 roku Sąd Apelacyjny oddalił apelację Work Service SA. Należność została zapłaconą na rzecz BCT – Bałtycki Terminal Kontenerowy Sp. z o.o. W dniu 25 lipca 2018 r. spółka Work Service SA wniosła skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego.
Work Service SA	Matras SA	114.940,58 zł	Na obecnym etapie postępowanie nie generuje kosztów..	Sprawa na etapie postępowania upadłościowego. Roszczenie o zapłatę jest całkowicie zasadne.
Work Service SA	Neo Group Sp. z o.o.	342.727,81 zł	Na obecnym etapie postępowanie nie generuje kosztów.	Roszczenie o zapłatę jest całkowicie zasadne. Pozwany nie uiszczył należnego powodowi wynagrodzenia,

Powód/ Wierzyciel	Pozwany/ Dłużnik	Przedmiot sporu/ Wartość przedmiotu sporu	Przewidywane koszty postępowania sądowego	Aktualny stan toczącego się postępowania
				pomimo niekwestionowania jakości oraz ilości wykonywanych usług. Sprawa została prawomocnie wygrana przez Work Service SA i skierowana do komornika.
Work Service SA	PAYPRO SA Intercash Polska Sp. z o.o.	97.821,73 zł	Na obecnym etapie postępowanie nie generuje kosztów.	Sprawa na etapie postępowania sądowego. Roszczenie o zapłatę jest całkowicie zasadne. Pozwany nie uiścił należnego powodowi wynagrodzenia, pomimo niekwestionowania jakości oraz ilości wykonywanych usług.
Work Service SA	Agencja Ochrony Mienia Inter-Pol Security Sp. z o.o.	130.099,87 zł	Na obecnym etapie postępowanie nie generuje kosztów.	Sprawa na etapie postępowania sądowego. Roszczenie o zapłatę jest całkowicie zasadne. Pozwany nie uiścił należnego powodowi wynagrodzenia, pomimo niekwestionowania jakości oraz ilości wykonywanych usług.
Work Service SA	Conbelts Bytom SA	153.822,37 zł	Na obecnym etapie postępowanie nie generuje kosztów.	Sprawa na etapie postępowania sanacyjnego. Roszczenie o zapłatę jest całkowicie zasadne. Pozwany nie uiścił należnego powodowi wynagrodzenia, pomimo niekwestionowania jakości oraz ilości wykonywanych usług.
Work Service SA	Wioletta K. Karolina K.	81.079,32 zł	Na obecnym etapie postępowanie nie generuje kosztów.	Sprawa na etapie postępowania sądowego. Roszczenie o zapłatę jest całkowicie zasadne.
Konrad M.	Work Service SA	85.950,00 zł	Na obecnym etapie postępowanie nie generuje kosztów.	Sprawa na etapie postępowania sądowego – wniosek o zawiązanie do próby ugodowej z dnia 08.11.2018 r. Spółka kwestionuje zasadność roszczeń pana Konrada M.
Work Service SA	Vision Group Sp. z o.o.	99.455,00 zł	Na obecnym etapie postępowanie nie generuje kosztów.	Sprawa na etapie postępowania sądowego. Kolejny termin rozprawy 26.06.2019 r. Pozwany Vision Group Sp. z o.o. w toku współpracy nie wykazywał godzin nadliczbowych co skutkowało koniecznością ich wypłaty pracownikom. Kwoty należne pracownikom zostały potwierdzone prawomocnymi wyrokami sądów pracy, które powódka Work Service SA uregulowała w całości.

Nota 34. Istotne zdarzenia po dacie bilansu.

W dniu 28 lutego 2019 został zawarty układ ratalny z ZUS dotyczący spłaty zadłużenia w wysokości 65 869 250,43 PLN (w tym : 56 922 884,06 PLN należność główna, odsetki – 5 835 141,00 PLN, opłata prolongacyjna – 2 406 581,46 PLN i koszty egzekucji – 416 009,37 PLN) . W efekcie ZUS odstąpił od zajęć komorniczych rachunków bankowych. W chwili obecnej Spółka na bieżąco reguluje bieżące składki ZUS i spłaca układ ratalny.

W dniu 24 stycznia 2019 r. wpłynęło do Spółki pismo zawierające informację o rezygnacji Pana Macieja Wituckiego z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Work Service S.A. ze skutkiem na dzień 28 lutego 2019 r. Pan Maciej Witucki nie wskazał przyczyny rezygnacji.

W dniu 24 stycznia 2019 r. wpłynęło do Spółki pismo zawierające informację o rezygnacji Pana Tomasza Ślęzaka z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Work Service S.A. ze skutkiem na dzień 24 stycznia 2019 r. Pan Tomasz Ślęzak nie wskazał przyczyny rezygnacji.

W dniu 30 stycznia 2019 roku zostały ustanowione dodatkowe zabezpieczenia następujących umów faktoringowych:

- zawartych m.in. pomiędzy Spółką a BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A. z siedzibą w Warszawie,
- zawartych z m.in. z Spółką a BGŻ BNP PARIBAS FAKTORING SP. Z O.O. z siedzibą w Warszawie.

Dodatkowe zabezpieczenia powyższego faktoringu są następujące:

- Poręczyciel – spółka Industry Personnel Services sp. z o.o. ustanowi zastaw rejestrowy oraz zastaw finansowy na posiadanych przez siebie 3.650 udziałach w Krajowym Centrum Pracy Sp. z o.o. na rzecz BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A. do kwoty 7 800 000 zł,
- Akcjonariusze Spółki ustanowili zastawy rejestrowe i zastaw cywilne na posiadanych przez siebie akcjach w Spółce na rzecz BGŻ BNP PARIBAS FAKTORING SP. Z O.O. (3 Akcjonariuszy) oraz na rzecz BGŻ BNP PARIBAS S.A. (1 Akcjonariusz),

3. Spółka ustanowi hipotekę na nieruchomości należącej do Spółki do kwoty 2 190 000 zł na rzecz BGŻ BNP PARIBAS FAKTORING SP. Z O.O.,
4. Spółka ustanowi hipotekę na nieruchomości należącej do Spółki do kwoty 810 000 zł na rzecz BGŻ BNP PARIBAS S.A.,
5. Spółka ustanowi zastaw rejestrowy oraz zastaw finansowy na posiadanych przez siebie 12.118 udziałach w Krajowym Centrum Pracy Sp. z o.o. na rzecz BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A. do kwoty 7 800 000 zł,
6. Spółka ustanowi zastaw rejestrowy oraz zastaw finansowy na posiadanych przez siebie 42.631 udziałach w Krajowym Centrum Pracy Sp. z o.o. na rzecz BGŻ BNP PARIBAS FAKTORING SP. Z O.O. do kwoty 21 450 000 zł,
7. Poręczenie do wg prawa cywilnego do kwoty 21 450 000 zł (kwota poręczenia każdego z poręczycieli) udzielone przez Spółkę oraz spółki zależne: Krajowe Centrum Pracy Sp z o.o., Finance Care Sp. z o.o., Industry Personnel Services Sp. z o.o., Sellpro Sp. z o.o., Work Express Sp. z o.o. i Outsourcing Solutions Partner Sp z o.o. na rzecz BGŻ BNP PARIBAS FAKTORING SP. Z O.O.,
8. Poręczenie do wg prawa cywilnego do kwoty 7 800 000 zł (kwota poręczenia każdego z poręczycieli) udzielone przez Spółkę oraz spółki zależne: Krajowe Centrum Pracy Sp. z o.o. oraz Work Express Sp. z o.o. na rzecz BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A.,
9. Poręczyciel - Krajowe Centrum Pracy Sp. z o.o., w związku z udzielonym poręczeniem o którym mowa w punkcie 7 powyżej, złożył oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji z artykułu 777 § 1 punkt 5 Kodeksu Postępowania Cywilnego na rzecz BGŻ BNP PARIBAS FAKTORING SP. Z O.O. do kwoty 21 450 000 zł
10. Poręczyciel - Krajowe Centrum Pracy Sp. z o.o., w związku z udzielonym poręczeniem o którym mowa w punkcie 8 powyżej, złożył oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji z artykułu 777 § 1 punkt 5 Kodeksu Postępowania Cywilnego na rzecz BGŻ BNP PARIBAS S.A. do kwoty 7 800 000 zł.

Pozostałe zabezpieczenia nie uległy zmianie. Ponadto, Zarząd informuje, że analogiczne zabezpieczenia zostały ustanowione także na rzecz Bank Millennium S.A. w ramach prowadzonej linii faktoringowej.

W dniu 30 stycznia 2019 roku, została ustanowiona hipoteka na rzecz następujących podmiotów:

- 1) hipoteka umowna do kwoty 66.210.000,00 zł na rzecz BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A., w celu zabezpieczenia roszczeń kredytodawcy wobec Spółki o spłatę wszelkich wierzytelności kredytodawcy względem Spółki wynikających z umowy kredytowej z dnia 18 listopada 2015 roku wraz z dalszymi zmianami.
- 2) hipoteka umowna do kwoty 33.105.000,00 zł na rzecz BANK MILLENNIUM S.A., w celu zabezpieczenia roszczeń kredytodawcy wobec Spółki o spłatę wszelkich wierzytelności kredytodawcy względem Spółki wynikających z umowy kredytowej z dnia 18 listopada 2015 roku wraz z dalszymi zmianami.
- 3) hipoteka umowna do kwoty 33.105.000,00 zł na rzecz SANTANDER BANK POLSKA S.A., w celu zabezpieczenia roszczeń kredytodawcy wobec Spółki o spłatę wszelkich wierzytelności kredytodawcy względem Spółki wynikających z umowy kredytowej z dnia 18 listopada 2015 roku wraz z dalszymi zmianami.
- 4) hipoteka umowna do kwoty 33.105.000,00 zł na rzecz POWSZECHNA KASA OSZCZĘDNOŚCI BANK POLSKI S.A. w celu zabezpieczenia roszczeń kredytodawcy wobec Spółki o spłatę wszelkich wierzytelności kredytodawcy względem Spółki wynikających z umowy kredytowej z dnia 18 listopada 2015 roku wraz z dalszymi zmianami. Powyższe hipoteki będą miały równe pierwszeństwo zaspokojenia.

W dniu 31 stycznia 2019 roku Zarząd Spółki Work Service S.A. odwołując się do uzgodnień z obligatariuszami rozpoczął proces sprzedaży Work Service Czech s.r.o., Work Service Slovakia s.r.o., Work Service SK, s.r.o., Work Service Outsourcing Slovakia s.r.o. Proces sprzedaży Spółek Zagranicznych prowadzony jest we współpracy z doradcą Blackwood Capital Group.

W dniu 18 lutego 2019 roku Zarząd Spółki otrzymał informację o podpisaniu na mocy, którego spółka zależna – Krajowe Centrum Pracy sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu przystąpiła jako Dodatkowy Poręczyciel do umowy kredytowej z dnia 18 listopada 2015, ze zmianami, zawartej pomiędzy Spółką, jako kredytobiorcą, Bankiem BGŻ BNP Paribas S.A., Bankiem Millennium S.A., Santander Bank Polska S.A. oraz Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A., jako kredytodawcami, oraz określonymi innymi Podmiotami Zobowiązanymi. W wyniku przystąpienia, doszło do rozszerzenia o Krajowe Centrum Pracy sp. z o.o. listy poręczycieli Umowy Kredytowej.

Wyżej opisane przystąpienie wynikało z faktu spełnienia przez Krajowe Centrum Pracy sp. z o.o. warunków przystąpienia ustalonych w Umowie Kredytowej, do których spełnienia doszło w wyniku pozyskania przez Krajowe Centrum Pracy sp. z o.o. w grudniu 2018 r. nowego projektu o wartości 25.055.181,47 PLN oraz związanego z tym projektem udzielenia przez Spółkę poręczenia zobowiązań Krajowe Centrum Pracy sp. z o.o. wynikających z umowy z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Projekt ten jest jednym z realizowanych przez Krajowe Centrum Pracy sp. z o.o. projektów finansowanych z funduszy europejskich, które obejmują zakres tematyczny dotyczący m.in. aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, włączenia społecznego, promocji przedsiębiorczości oraz poprawy jakości kadr zatrudnionych w przedsiębiorstwach. W wyniku zawartych umów, Spółka pozostaje poręczycielem zobowiązań Krajowego Centrum Pracy sp. z o.o. z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a Krajowe Centrum Pracy sp. z o.o. stało się poręczycielem zobowiązań Spółki wynikających z umowy kredytowej. Krajowe Centrum Pracy sp. z o.o. w dokumencie przystąpienia zobowiązało się poddać egzekucji w trybie art. 777 §1 pkt 5 kodeksu postępowania cywilnego na rzecz banków.

W dniu 22 lutego 2019 roku Rada Nadzorcza Spółki działając na podstawie odwołała Panią Iwonę Szmitkowską z dotychczas pełnionej funkcji Wiceprezesa Zarządu oraz powołała Panią Iwonę Szmitkowską do pełnienia funkcji w Zarządzie Spółki, powierzając jej funkcję Prezesa Zarządu Spółki. Ponadto Rada Nadzorcza Spółki powołała Pana Jarostawa Dymitruka do pełnienia funkcji w Zarządzie Spółki powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu Spółki.

W dniu 28 lutego 2019 r. Spółka zawarła układ ratalny z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) dotyczące zaległych zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne o wartości 59 170 317,43 zł. Zgodnie z układem, zobowiązania z tytułu składek zostaną spłacone w 10 ratach między marcem a grudniem 2019 r.

Zawarcie układów było możliwe m.in. dzięki wcześniejszemu podpisaniu aneksu nr 4 do umowy kredytowej. Jednym z warunków układu jest regulowanie bieżących płatności wobec ZUS bez żadnych opóźnień.

W dniu 21 marca 2019 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o rozpoczęciu przeglądu opcji strategicznych mający na celu wybór najkorzystniejszego sposobu realizacji długoterminowej strategii Grupy Kapitałowej Work Service.

Grupa Kapitałowa Work Service planuje skoncentrować swoją działalność na rodzimym rynku usług personalnych oraz transgranicznej wymianie pracowników do i z Polski. W ramach aktualizacji strategii Spółka planuje analizę w następujących obszarach:

- działalności inwestycyjnej, w szczególności dalszych dezinwestycji oraz potencjalnych nowych inwestycji wzmocniających realizację strategii,
- zadłużenia Spółki, w tym spłaty lub refinansowania kredytów bankowych i długu obligacyjnego Spółki,
- alternatywnych źródeł finansowania Grupy Kapitałowej Work Service, w szczególności emisji akcji, warrantów, obligacji, obligacji zamiennych na akcje lub innych instrumentów kapitałowych oraz dłużnych.

Przegląd opcji strategicznych ma wyłonić najkorzystniejszy sposób realizacji strategii długoterminowego wzrostu wartości Spółki poprzez umocnienie wiodącej pozycji rynkowej Spółki w branży usług personalnych w Polsce.

W procesie przeglądu opcji strategicznych Zarząd Spółki współpracuje z doradcą finansowym oraz planuje nawiązać współpracę z domem maklerskim.

Zarząd Spółki informuje równocześnie, że nie podjął żadnych wiążących decyzji związanych z wyborem opcji strategicznych i nie deklaruje czy i kiedy takie decyzje zostaną podjęte.

Nota 35. Sprawozdanie finansowe skorygowane wskaźnikiem inflacji

Nie zaistniała konieczność korygowania sprawozdania spółki Work Service SA wskaźnikiem inflacji.

Nota 36. Znaczące zmiany w sytuacji finansowej i ekonomicznej Spółki.

Istotne czynniki mające wpływ na działalność Spółki w 2018 roku

- sprzedaż Exact systems zamknięta 31 października kwotą 155 mPLN z czego 104 mPLN zredukowało kredyt bankowy do 49% istniejącego zadłużenia
- 6 grudnia porozumienie z obligatariuszami wydłużające okres spłaty obligacji inwestorów instytucjonalnych do końca maja 2020 roku z wpływów ze sprzedaży spółek czeskiej i słowackich
- 10 grudnia wejście w życie aneksu do umowy kredytowej z dnia 18 listopada 2015, na mocy którego m.in. wydłużona została ostateczna data spłaty całości kredytu do dnia 31 marca 2020 roku, mająca być pokryta ze sprzedaży Grupy ProHuman 2004 kft.
- zmiana struktury finansowania faktoringiem i pozyskanie nowych podmiotów faktorujących Grupę

Ocena sytuacji finansowej i kapitałowej Spółki 2019.

Sumę zadłużenia z tytułu kredytów bankowych i obligacyjnych Spółka planuje spłacić z środków pozyskanych ze sprzedaży aktywów węgierskich, czeskich i słowackich. Zaległe zobowiązania publiczno-prawne, rozłożone na raty zgodnie z układem ratalnym z ZUS z dnia 28 lutego 2019 Spółka planuje spłacić do końca listopada 2019. W celu zagwarantowania spłat oraz umożliwienia dalszego rozwoju na perspektywnym rynku polskim Zarząd rozpoczął przegląd opcji strategicznych mający na celu pozyskanie alternatywnych źródeł finansowania.

Wykaz zdarzeń i korekt o charakterze nietypowym lub jednorazowym do poziomu zysk z działalności operacyjnej w Spółce w 2018 roku.

Spółka w wyniku z działalności operacyjnej identyfikuje szereg nietypowych zdarzeń w łącznej kwocie równej 73 338 767zł, w tym głównie:

- Związane rezerwy (związane m.in. z prowadzona restrukturyzacja, porozumieniami z podwykonawcami) w kwocie 14 494 686 zł
- Kara do udziałowca mniejszościowego w związku z opóźnieniem za niewykupienie w terminie mniejszościowych udziałów w Prohuman 2004 kft: 5 000 000 zł
- Korekty wartości aktywów w bilansie wynikające z przeglądu opcji strategicznych przez Zarząd -13 687 091. Zł
- Koszty doradztwa finansowego i transakcyjnego, doradztwa prawnego związanego z działalnością deinvestycyjną i restrukturyzacją, koszty członków Zarządu którzy w 2018 roku w Spółce nie pracowali, pozostałe koszty doradztwa restrukturyzacyjnego: 12 170 423. Zł
- Korekta wartości portfela należności wynikająca z implementacji MSSF 9 (opisano w nocie 13) 17 755 683 zł
- Korekta wartości przychodów w 2018 roku 9 711 803 zł
- Inne 519 080 zł

Nota 37. Zmiany stosowanych zasad (polityki) rachunkowości i sposobu sporządzania sprawozdania finansowego, dokonanych w stosunku do poprzedniego roku obrotowego.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku, są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu jednostkowego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku. Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego, chyba że standard lub interpretacja zakładały wyłącznie prospective zastosowanie.

Nota 38. Wynagrodzenia biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłacone lub należne za badanie sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2018.

Wyszczególnienie	Wartość netto w roku 2018
Obowiązkowe badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz przegląd śródroczny jednostkowego sprawozdania	195 036,50
Inne usługi poświadczające	0,00
Usługi doradztwa podatkowego	0,00
Pozostałe usługi	0,00
Razem	195 036,50

PODPISY:

1. Iwona Szmitkowska Prezes Zarządu
2. Paul Christodoulou Wiceprezes Zarządu
3. Jarosław Dymitruk Wiceprezes Zarządu

Wrocław, 30 kwietnia 2019